

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 275

Poznań, niedziela dnia 18 czerwca 1933

Rok XXVIII

Poznań, 17 czerwca.

Działania antykatolickie

W artykule p. t.: „O wychowaniu państwowym i jego wykonawcach“, zamieszczonym w numerze 267 pisma naszego, przytoczyliśmy uwagi na ten temat „Przeglądu Powszechnego“, wydawanego przez OO. Jezuitów w Krakowie. Autor tych uwag ks. E. Kosibowicz T. J., wskazawszy przykrości i trudności, z jakimi spotykają się „Sodalitje Marjańskie“, „Krucjata Eucharystyczna“, a zwłaszcza Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, zajmuje się szczegółowo rozmaitemi enuncjacjami „sanacyjnego „Legjonu Młodych“ i stwierdza ich wyraźnie antykatolickie nastawienie.

Radykalizm społeczny i religijny niektórych grup młodzieży można w pewnej mierze zapisać na rachunek jej niedojrzałości i rozpowszechnionego niestety w naszych czasach rozluźnienia moralności. I gdyby ten radykalizm pochodził od samej tej młodzieży, można go traktować tak, jak każdą wybujałość młodzieńczego wieku. Ale, gdy w uchwałach „Legjonu Młodych“ czyta się tak z młodzieżą nie wspólnego nie mające postulaty polityczne, jak: kontrola państwa nad Kościołem i zerwanie konkordatu, rodzi się uzasadnione przypuszczenie, że „Legjon Młodych“ jest tutaj tylko narzędziem czy tubą starych, wytrawnych graczy.

Pisząc o „Przemianach majowych“ w obozie „sanacyjnym“, zwróciliśmy uwagę na wystąpienia „Kurjera Porannego“, politycznego towarzysza naczelnego organu „sanacyjnego“ „Gazety Polskiej“. Ten „Kurjer Poranny“ po bankructwie dawnych właścicieli dostał się w ręce znanego herolda i „ideologa“ przewrotu majowego p. Wojciecha Stępczyńskiego, który wraz ze swoim szlabem redakcyjnym prowadzi od pewnego czasu systematyczną kampanję przeciwko Kościołowi Katolickiemu.

Kampanja ta rozpoczęła się od ataku na duchowieństwo, a następnie zwróciła się już wyraźnie przeciw Kościołowi pod obłudnym, oddawanym przez masonerję głośnieńskim hasłem „pogłębienia uczuć religijnych“. Treść wewnętrzna tych uczuć jest dla propagatorów tego hasła sprawą drugorzędą i zgodziliby się nawet na jakiś bardzo ogólny kierunek chrześcijański, byle przy tej sposobności uderzyć na Kościół, na rzekomą „przewagę form nad treścią“ w katolicyzmie, na „skostniałość“ tych form i t. p. — według znanego masonskiego szablonu.

Jak daleko posuwa się zacietrzewienie wrogów katolicyzmu, tego dowodzi nowe wystąpienie „Kurjera Porannego“ z powodu zupełnie drobnego, z religją i katolicyzmem nie wspólnego nie mającego zdarzenia we Włoszech.

Władze faszystowskie — jak twierdzą — wykryły, że wielu przeciwników obecnego włoskiego reżymu wydoszło się zagranicę jakoby pod pretekstem pielgrzymek do Lourdes. Ludzie „politycznie podejrzani“, nie mogący otrzymać paszportów na wyjazd zagranicę,

Z wczorajszych obrad konferencji gospodarczej w Londynie

Program komisji ekonomicznej pod przewodnictwem premiera holenderskiego — Delegacji polskiej w komisjach — Nieporozumienia w dalszym ciągu

Londyn, 17. 6. (PAT.) Obie komisje konferencji ekonomicznej, monetarna i ekonomiczna, odbyły wczoraj przed południem swe posiedzenia. Komisja monetarna pod przewodnictwem Amerykanina Coxa powołała do życia specjalną podkomisję, która ma opracować porządek dzienny i ustalić podział komisji na podkomisje. W skład tej podkomisji specjalnej wchodzi oprócz urzędujących jako prezydium delegatów Ameryki, Włoch, Austrii i Francji, jeszcze delegaci Wielkiej Brytanii, Niemiec, Finlandji i Czechosłowacji. Podkomisja ma wykonać swe zadania w ciągu dwóch dni i złożyć sprawozdanie na plenarnym posiedzeniu komisji monetarnej w poniedziałek.

Na posiedzeniu komisji ekonomicznej pod przewodnictwem premiera holenderskiego Colijna uproszczono procedurę. Colijn w przemówieniu inauguracyjnym od razu ustalił poszczególne zagadnienia komisji, rozbijając je na cztery grupy: 1) polityka handlowa, obejmująca normalizację handlu, sprawę dewiz na zakup towarów oraz stopniowe usunięcie ograniczeń dewizowych, a także sprawę umów handlowych i zagadnienie zasady najwyższego uprzywilejowania, 2) inne zarządzenia, wpływające na politykę handlową, jak subsydia, kontyngenty, świadectwa pochodzenia towarów i t. d., 3) koordynacja wytwórczości i organizacja rynków w odniesieniu do płodów rolnych, surowców i wyrobów przemysłowych, 4) roboty publiczne i pomoc bezrobotnym. Colijn wezwał delegatów do zakomunikowania mu w ciągu dnia decyzji i zapowiedział, że sam opracuje stosowny porządek dzienny i podział na komisje, co przedstawi do aprobaty plenum komisji na poniedziałkowym posiedzeniu.

Dalsze prace konferencji rozpoczną się dopiero w poniedziałek rano. Delegatem polskim w komisji monetarnej jest dyr. Baczyński, jego zastępcami pp. Barański, Nowak i Mohl. Delega-

udawali jakoby chorych i przyłączali się do pielgrzymek po to, by zaraz zagranicą od nich się odłączyć i więcej do ojczyzny nie wrócić.

Zwyczajny fortel w walce politycznej, z którym ani władze kościelne, ani kierownicy pielgrzymek nie wspólnego nie mieli. Ale wystarczyło to „Kurjerowi Porannemu“ do niesłychanego, oburzającego uczucia religijne katolików polskich wystąpienia przeciw Kościołowi. Przy tej sposobności pisze organ ten w stałej rubryce: „Na dzień dobry“:

„Otrzymanie paszportu zagranicznego jest dla Włocha, źle notowanego w policji, rzeczą prawie niemożliwą. Tymczasem pielgrzymki, udające się do miejsc „cudownych“, korzystają z zupełnej swobody ruchu i otrzymują nawet daleko idące ulgi kolejowe. Faszizm bowiem, odkąd zawarł ściślejsze pakt z Papie-

tem polskim do komisji ekonomicznej jest dyr. Sokołowski, jego zastępcami pp. Rose i Roman.

Londyn, 17. 6. (PAT.) Agencja Reutersa podaje, że między francuskimi i amerykańskimi członkami komisji monetarnej powstała sytuacja, która

może mieć poważne następstwa dla prac tej komisji. Chodzi o to, że rząd St. Zjednoczonych nie aprobuje czynionych poprzednio przez delegatów amerykańskich prób dojścia do porozumienia w sprawie stabilizacji.

Niemcy domagają się zwrotu kolonii i „terenów osiedleńczych“ na wschodzie Europy!

Berlin, 17. 6. (PAT.) W komisji gospodarczej, światowej konferencji ekonomicznej min. Hugenberg złożył memoriał, precyzujący wnioski i postulaty Niemiec. Hugenberg m. i. domagał się przyznania Niemcom kolonii w Afryce oraz odpowiednich terenów dla Niemiec, jako narodu bezprzestrzennego, na których mogłyby one prowadzić akcję kolonizacyjną i dokonywać „wielkiego dzieła pokoju“.

Londyn, 17. 6. (PAT.) Niektóre dzienniki londyńskie podają dzisiaj memoriał Hugenberga, którego delegat niemiecki nie dostarczył całej prasie angielskiej.

„Times“ stwierdza, że Niemcy żądają zwrotu kolonii i terenów osiedleńczych na wschodzie Europy. Dziennik zapytuje, czy są to prywatne zapatrywania p. Hugenberga, czy

też oficjalne poglądy delegacji niemieckiej.

Najobszerniej sprawę memoriału potraktował „Daily Herald“. Pismo stwierdza, że czytając ten dokument ma się wrażenie jakiejś mieszaniny między domem warjatów a fantazjami. Najwidoczniej zadaniem konferencji wszechświatowej, pisze dziennik, ma być umożliwienie Hitlerowi i jego zwolennikom osiedlenie się niemieckich kolonistów na obszarach Polski, państw bałtyckich i wogóle wschodniej Europy. Memoriał będzie oczywiście potraktowany przez konferencję, jak na to zasługuje. Go Niemcy uczynią wówczas, nie wiadomo, lecz rząd, który może produkować tego rodzaju memoriały, jest zdolny do każdego warjactwa — kończy dziennik.

Pogłoski o spotkaniu Daladiera z Mussolinim

Paryż, 17. 6. (PAT.) „L'Oeuvre“ podaje, że na wczorajszym posiedzeniu rady min. poruszono pogłoski na temat ewentualnego spotkania premiera Daladiera z Mussolinim i Hitlerem. W sprawie tej, oświadcza dziennik, nie zapadła żadna decyzja. Wiadomo jed-

nak, że ambasador włoski w Londynie uczynił pierwszy krok. Wymienił on nawet jako miejsce spotkania kilka miast szwajcarskich i w ptn. Włoszech. Spotkanie to miało nastąpić w pierwszej połowie lipca.

Nieprawdziwa pogłoska o powrocie Trockiego do Rosji

Moskwa, 17. 6. (PAT.) Berliński dziennik „Voss. Ztg.“ z dn. 8. bm. i sze-

stem, czuje się szczególnie powołany do popierania wszelkich zewnętrznych objawów religijności, tych zwłaszcza, które związane są z prosperowaniem urzędów i przedsiębiorstw Kościoła.“

Możnaby na ten niemądry wybryk nie zwracać uwagi, gdyby nie był on jednym tylko ogniwem w systematycznym łańcuchu ataków „sanacyjnego“ organu stołecznego na Kościół Katolicki. A dodać należy, że cała prasa obozu „sanacyjnego“ podlega jednemu kierownictwu politycznemu i że „Kurjer Poranny“ korzysta z subwencji tego obozu w najrozmaitszych postaciach. Odpowiedzialny za politykę „Kurjera Porannego“ jest przeto nietylko p. Stępczyński, ale oboz „sanacyjny“ jako taki.

M. K.

reg innych pism podają, iż rząd Z. S. R. R. zezwolił Trockiemu na powrót do Rosji, przyczem „Voss. Ztg.“ powołuje się na oświadczenie Trockiego, złożone wobec przedstawicieli prasy tureckiej. W związku z tem Ag. Tass upoważniona została do zakomunikowania, iż to oświadczenie Trockiego nie odpowiada rzeczywistości. Trocki został wydalony z Z. S. R. R. dawno już jako kontr-rewolucjonista na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 1932 r. Ustawa ta obowiązuje i obowiązywać będzie nadal.

O konwencję węglową

Warszawa, 17. 6. (Tel. wł.) Ponieważ konwencja eksportowa w polskim przemyśle węglowym wygasła, rozpoczęto rozmowy na temat przedłużenia konwencji. Rozmowy te natrafiają na duże trudności co do przydziału kontyngentów oraz przydziału rynków. Z tego powodu spodziewany jest arbitraż rządowy. (w)

Odbudowa rodziny w Niemczech

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Berlin, 16 czerwca.

Spadek liczby urodzeń stał się jedną z najważniejszych trosk nowego rządu w Niemczech. Kierunek hitlerowski, zakreślając — według słów jego przywódców — narodowi niemieckiemu wielkie zadania i uważając rewolucję hitlerowską za początek nowego okresu w dziejach Niemiec, mającego objąć co najmniej kilkaset lat, a nawet tysiąclecie, zrozumiał, że wszelkie wysiłki i wszelkie sny o potęgę i wspaniałej historycznej przyszłości rasy niemieckiej pozostaną niewykonalne, jeżeli nadal będzie trwał spadek urodzeń i cofanie się liczebne narodu niemieckiego.

Zdając sobie sprawę, że jest to w pierwszym rzędzie sprawą obyczajową i poglądu na świat, a w drugim dopiero rzędzie zależy od warunków gospodarczych — jak wiadomo, właśnie w sferach bogatszych rozpowszechniony jest najbardziej zwyczaj ograniczania liczby dzieci — rząd niemiecki wytoczył zdecydowaną walkę wszelkim elementom rozkładu i osłabiania odporności moralno - psychicznej narodu. Skończyły się więc dobre czasy rozmaitych Magnusów Hirschfeldów oraz innych szerzycieli homoseksualizmu i „życia świadomego”. Zahamowano też wszystkie usiłowania, zmierzające do rozkładu rodziny. W tym kierunku rozpoczęto naodwrot akcję, zmierzającą nie tylko do jej podtrzymania, ale i do jej wzmocnienia.

Copr awda, jak się wyraziła „Tägliche Rundschau”, naród niemiecki „musiał dopiero zrobić gorzkie doświadczenie z zagrożeniem biologicznym, ażeby zrozumieć, jak zasadnicza i konieczna jest mocna polityka rodzinna”. „Trzeba było, ażeby naród niemiecki — stwierdza dalej pismo — zobaczył najpierw drastycznie i plastycznie, daleko idące rozluźnienie rodziny i rozkład życia rodzinnego w niestęchanym spadku liczby urodzeń, zanim rozpoznanie konieczności przewidującej polityki ludnościowej stało się własnością ogółu”.

W istocie stosunki w tym kierunku są katastrofalne. Zwracaliśmy na nie uwagę w osobnych korespondencjach już przeszło rok temu, opierając się na pracach dyrektora urzędu statystycznego Burgdörfera i innych. Świeżo ukazał się bardzo ciekawy artykuł na ten temat w znanym czasopiśmie lekarskim „Münchner Medizinische Wochenschrift” pióra prof. Lenza pod tytułem: „Jak szybko zanika naród niemiecki?”. Cyfry tam przytoczone są rewelacyjne. Otóż Berlin pokrywa tylko jedną czwartą liczby urodzeń, koniecznej dla utrzymania cyfry ludności na dotychczasowym poziomie. Wszystkie inne wielkie miasta niemieckie — ponad 100 000 mieszkańców — pokrywają tylko jedną trzecią potrzebnej ilości urodzeń. W roku 1925 ludność Niemiec — wylicza autor — składać się będzie głównie z ludzi starych. W końcu obecnego stulecia, a więc około roku 2000 ludność Niemiec cofnie się — o ile nie zostanie zahamowany spadek urodzeń — na 40 proc. obecnego stanu.

To są naprawdę dla Niemiec niewesołe widoki. Z innych źródeł (publikacja urzędu statystycznego Rzeszy w zeszycie 10 czasopisma „Wirtschaft und Statistik”) wiadomo, że podczas gdy np. przed wojną w roku 1913 na tysiąc zamężnych kobiet wypadało 202,3 urodzeń, to w roku 1932 cyfra ta spadła na 100,7 urodzeń. Należy zaś dodać, że proces ten rozpoczął się już dawno przed wojną, a więc w epoce wielkiego rozkwitu gospodarczego, co dowodzi, że źródła jego nie są natury gospodarczej, aczkolwiek momenty ekonomiczne przyczyniać się mogą wybitnie do zaostreżenia procesu — ale przedewszystkiem natury moralno - światopoglądowej.

Z inicjatywy samego Hitlera i w ogóle ruchu hitlerowskiego rozpoczęto z tym stanem rzeczy zaciętą walkę, z jednej strony zwracając się przeciwko czynnikom rozkładu, z drugiej usiłując pozytywnie oddziaływać na korzystniejszy rozwój. W ustawie przeciwko bezrobociu, ogłoszonej z początkiem czerwca, znalazły się więc zarządzenia, mające umożliwić przez udzielenie bezprocentowej pożyczki — w formie takiej, że nadużycia są niemożliwe — zawieranie małżeństw ludziom, którzy ze względów materialnych nie mogą tego uczynić. Pieniądzy dostarczyć ma zreformowany podatek, ściągany od niezonałych i niezamężnych. Rząd liczy w ten sposób na zawarcie około 150 000 nowych małżeństw. W planie są reformy polityki wynagrodzeń, oparte na zasadzie stanu

rodzinnego, co jest oczywiście rzeczą bardzo ważną.

Powołano do życia specjalną radę rzeczoznawców dla polityki ludnościowej i rasowej. Niedawno odbyło się w hotelu „Kaiserhof” zebranie, zwołane przez powołany z inicjatywy kanclerza Hitlera do życia urząd propagandy polityki ludnościowej i rasowej, na którym mówcy — lekarze — między innymi szef urzędu, hitlerowiec dr. med. Gross — zwracali uwagę na objawy spadku urodzeń i rozwodzili się nad sposobami zapobieżenia złemu. Mowa też tam była o Polsce i jej cyfrze urodzeń jako groźbie dla Niemiec. (Nb. z tą groźbą skutecznie walczy nagrodzony przez miasto Warszawę Boy i towarzysze).

Zabrano się więc w Niemczech do naprawy z wielkim rozmachem, i oczywiście na tem, co zrobiono dotychczas, się nie skończy. Według informacji Waszego korespondenta istnieją zamiały przystosowania wogóle całych dziedzin prawodawstwa do konieczności walki z wymieraniem narodu niemieckiego, bo tak to już dzisiaj można nazwać. Hitlerowcy zdają sobie sprawę z tego, że to będzie walka ciężka i poprostu z nienawiścią mówią o tych wszystkich prądach, które do obecnego stanu doprowadziły, a które opierały się w głównej mierze na Żydach i ich działalność.

Koła niemieckie są mimo to dobrej myśli, twierdząc, że po usunięciu oddziaływania trucizny doprowadzą do wyleczenia naród niemiecki. W dużej części tłumaczy się też tem dążeniem polityka rolniczo - włościańska rządu, uważającego słusznie stan włościański za główny rezerwuwar sił narodowych, chociaż biada się mimo to bardzo nad katastrofalnymi stosunkami w mieście, twierdząc, że wymieranie tak ogromnie szybkie warstw inteligencji i stanu średniego niedobrze wpływa na rozwój warstw intelektualnych.

Należy odczekać, jakie wyniki zacnie dać nowa polityka ludnościowa, będąca jeszcze w początkach. Naszem zdaniem jest to sprawa znacznie trudniejsza, niż się Niemcom wydaje. Można skuteczniej zapobiegać rozwojowi tej choroby narodów, niż leczyć istniejącą, względnie tak już daleko posuniętą. Odstraszający jest tu przykład Francji.

Dla nas zaś płyną z tego, co się w Niemczech dzieje, wyraźne nauki. Zapobiegajmy próbom szczepienia tej choroby u nas, póki jest jeszcze czas. Gdy rzecz dojdzie tak daleko, jak w Niemczech, wynik leczenia może być wątpliwy. A tymczasem u nas bezkarnie szerzą swoją miszycielską robotę rozmaite Boye, Rubinrauty i całe to towarzystwo à la Magnus Hirschfeld, które Niemcy właśnie, przygotowując się do dziejowej rozprawy — między in-

nemi właśnie z nami — u siebie, jak szkodliwego raka, wycięli.

Gadaniem są wszystkie frazesy o rozwoju państwa i narodu, gdy jednocześnie pozwala się na szczepienie mu jadawitej trucizny. Można nie dopuścić do szczepienia, obawiamy się jednak, że raz już gruntownie zaszczerpięna, z krwi nie wyjdzie i wywierac będzie niszczące i paraliżujące działanie. Nie jesteśmy wcale pewni, czy Niemcom uda się jeszcze walka z tym jadem. Być może nawet, że broniąc się w jednym przesadzają — zwłaszcza w niektórych teoriach rasowych, a także w zamiarach przeprowadzenia sterylizacji szkodliwych pod względem „rasowym” elementów. Dowód to tylko, do czego w Niemczech już doszło, i że obrona zaczyna przybierać znamiona rozpaczliwe. Skoro wymieranie narodu raz się już naprawdę rozpoczęło, wstrzymanie tego procesu może się okazać zadaniem nad siły.

JERZY DROBNIK.

Przyrost ludności w różnych krajach

Główny Urząd Statystyczny opracował ciekawe dane, dotyczące liczby urodzeń w szeregu państw w ciągu III kwartału r. ub.

Jak wynika z tych danych, we Włoszech zanotowano 242.122 urodzeń żywych, w Polsce 228.574, we Francji 179.911, w Anglii z Walją 156.186, w Niemczech 147.295, w Czechosłowacji 77.174, na Węgrzech 54.216, w Portugalji 49.507, w Holandji 44.979.

Z spośród krajów pozaeuropejskich w Kanadzie zarejestrowano 58.657 urodzeń, w Australji 28.135.

Przyrost naturalny (na 1.000 mieszkańców w stosunku rocznym) wynosił w Polsce 13,9, we Włoszech 9,4, w Holandji 14,3, w Portugalji 11,7, w Czechosłowacji 7,8, w Anglii z Walją 5,8, na Węgrzech 7, w Niemczech 4,8, we Francji 3,8, w Austrii 7,5, w Kanadzie 12,2.

Mimo, że Polska do tej chwili jest jednym z krajów, najsilniej się rozrzedzających, to od paru lat i u nas zaznacza się spadek odsetka przyrostu naturalnego.

Widowisko, dawane przez młodzież „państwową” jest doprawdy mało budujące...

Sukces młodzieży narodowej w Krakowie

Niedawno prasa B. B. pełna była triumfalnych notatek z powodu opanowania przez młodzież „sanacyjną” Biblioteki Słuchaczy Prawa w Krakowie. Mieliśmy okazję stwierdzić, jakimi drogami to opanowanie się odbyło: oto trzy organizacje „sanacyjne”: Myśl Mocarstwowa, Legion Młodych i „Strzelec” akademicki utworzyły blok z Żydami-sjonistami i tylko dzięki temu udało się im zmajoryzować — niedużą zresztą większością głosów — Młodzież Wszechpolską. Wśród polskich uczestników walnego zebrania Młodzież Wszechpolska posiadała znaczną większość, wyrażającą się w stosunku 3:1.

Radość, jaka opanovała zjednoczony blok żydowsko-„sanacyjny” z powodu przegłosowania młodzieży narodowej, została zamącona klęską, poniesioną przez ten blok na terenie innej wielkiej organizacji akademickiej, „Bratniej Pomocy” Medyków Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na walnym zebraniu tej organizacji, odbytem niedawno, wybrany został zarząd, złożony z przedstawicieli młodzieży narodowej, dających gwarancję fachowej i sumiennej pracy.

Naturalnie nowy zarząd „Bratniej Pomocy” Medyków spotkał się już z gwałtownymi atakami ze strony prasy „sanacyjnej” i żydowskiej, — tego jednak można się było spodziewać.

Niewspółmierna liczba Żydów-lekarzy w Niemczech

Jak bardzo Żydzi w Niemczech opanowali niektóre stanowiska, ponad normę procentową, o tem świadczy nawet doniesienie z własnego ich źródła, Żydowska Agencja Telegraficzna donosi bowiem, co następuje:

W szpitalach berlińskich odczuwa się dotkliwy brak lekarzy, ponieważ niema dostatecznej liczby wykwalifikowanych lekarzy aryjskich, którzyby mogli nastąpić usuniętych lekarzy-Żydów.

Samorząd berliński komunikuje oficjalnie, że w różnych szpitalach miejskich są do obsadzenia stanowiska dla praktykujących lekarzy. Zaznaczone jest przytem, że oferty składać mogą jedynie Aryjscy.

W niektórych szpitalach prowincjonalnych są jeszcze zatrudnieni lekarze żydowscy, którzy otrzymali jednak zawiadomienie, że tylko prowizorycznie piastują swe stanowiska i ustąpią miejsca lekarzom aryjskim.

Mimowoli bardzo to wymowne.

Skutki bojkotu

Zargonowy „Hajnt” w korespondencji z Berlina porusza sprawę wpływu bojkotu Niemiec ze strony Żydów. Ten wpływ miał wyrazić się we wzroście bezrobocia w Niemczech. Tymczasem, „nie licząc się z pomyslnymi oficjalnymi liczbami o zmniejszeniu się bezrobocia, bo one są, niewątpliwie, sfalszowane, ale opierając się nawet na prywatnych badaniach, nie widac bynajmniej wzrostu nędzy...”

Bojkot nie odbił się na tych gałęziach przemysłu, które są obliczone na Rosję Sowiecką i na kraje egzotyczne. Najwięcej odbił, się bojkot żydowski na Lipsku i na Hamburgu. Port hamburski jest prawie nieczynny, nawet turyści z Ameryki przestali korzystać z niego. Lipsk utracił rynek futrzany:

„Od czasu, jak istnieje lipski handel futrami, nie było tak dużo bankructw, jak w ciągu 2 ostatnich miesięcy...”

Bojkot żydowski odbił się w Lipsku właściwie na samych Żydach:

„Ludzie, którzy tu żyli, pomocnicy w fabrykach-farbiarniach futer, chemicy, targarze — są to Żydzi. Otóż ten właśnie usmiercony przez Żydów handel znajdował się w rękach żydowskich...”

Ponieważ bojkot Niemiec odbija się na samych Żydach niemieckich, należy przeto zająć się pomocą dla nich.

Słowem, sądząc z tej korespondencji, Żydzi nie czują się pewni swego zwycięstwa.

nr 10 278

Walki wśród młodzieży „państwowej”

„Obóz piłsudczyków jest na uniwersytetach zupełnie rozbitý”

Rozłam w Myśli Mocarstwowej jest tylko jednym z przejawów dezorganizacji, toczącej cały obóz „sanacyjny” na terenie młodego pokolenia. Po między organizacjami młodzieży „sanacyjnej” wre dziś we wszystkich środowiskach uniwersyteckich zacięta walka.

Oto, co np. na temat stosunków, panujących w Krakowie, czytamy w tamtejszym organie Myśli Mocarstwowej, czasopiśmie „Civitas Academica”.

„Na terenie Krakowa obserwujemy coraz silniejszy konflikt Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej ze „Strzelcem”. Około 60 ludzi wzajemnie powystępowało. Demokraci krakowscy zaczęli nawet wydawać własne pismo „Zarzewie”, aby odpowiadać „Kuźnicy” (organowi „Strzelca”). Toczy się teraz walka na noże... Również Legion Młodych na łamach „Państwa Pracy” wypowiedział oficjalnie wojnę Związkowi Polskiej Młodzieży Demokratycznej. Obóz piłsudczyków jest więc na uniwersytetach zupełnie rozbitý...”

Wspomniany w tym cytacie organ Akademickiego Oddziału Związku Strzeleckiego „Kuźnica” istotnie z niesłychaną zjadłością atakuje „demokratów”, ci zaś nie pozostają dłużnymi wobec tych napaści i energicznie replikują w swem „Zarzewiu”.

Ze swej strony oba organy Myśli Mocarstwowej „Bunt Młodych” i „Civi-

tas Academica” bardzo ostro występują przeciw Legionowi Młodych. Ostatnio, jak już donosiliśmy, metody działania i „ideologia” Legionu Młodych spotkały się ze zdecydowanym potępieniem na łamach poznańskiego organu Młodzieży Demokratycznej „Życia Uniwersyteckiego”.

Wszystkie niemal organizacje młodzieży „sanacyjnej” zarzucają sobie nawzajem karierowiczostwo, zdradę ideologii pomajowej, wystugiwanie się (i to nie bezinteresownie) tym czy innym grupom starszego społeczeństwa. Ostatnio spotykamy się nawet w polemice między odłamami narybka „sanacyjnego” z zarzutem wystąpienia „antyżądowych”. Zarzut taki powstał niedawno „Dziennik/ Poznański” przywódcy zwalczanego przez to pismo odłamu Myśli Mocarstwowej, Rowmundowi Piłsudskiemu (bratankowi ministra spraw wojskowych).

Specjalnie źle się dzieje właśnie w Myśli Mocarstwowej, gdzie oba zwalczające się odłamy straciły resztę posiadanych wśród młodzieży wpływów.

Związek Młodych Narodowców w Poznaniu

5 lekcja kursu kandydatów odbędzie się we wtorek, dnia 20 czerwca rb. o godz. 8 wiecz. w sali Str. Narodowego, św. Marcin 65, I. p.

Obecność wszystkich kandydatów konieczna.

Londyński „Times” o stabilizacji walut

Londyn, 17. 6. (PAT.) „Times” zamieszcza dzisiaj następujące uwagi, które mogą uchodzić za wyraz oficjalnych poglądów kanclerstwa skarbu i Banku Angielskiego.

Kierownicy centralnych banków W. Brytanji, Francji i St. Zjedn. wraz z przedstawicielami odnośnych ministerstw skarbu studiują obecnie praktycznie i teoretycznie zagadnienie stabilizacji walut. Natychmiastowa, ustawowa stabilizacja waluty na parytecie złota jest wykluczona, ale prawdopodobne jest podjęcie kroków wstępnych w tym kierunku przez zawarcie porozumienia, co do utrzymania wszystkich trzech walut w określonych granicach. Porozumienie na tych podstawach okazuje się możliwe, m. in. ustanowiony zostanie w Ameryce fundusz wyrównawczy, aby umożliwić kontrolę nad dolarem.

Tymczasowy, eksperymentalny okres, tzw. elastycznej stabilizacji jest możliwy, ale wszystkie wysiłki stabilizowania zależą od tego, czy kurs stabilizacji będzie w zgodzie z rzeczywistością handlową i gospodarczą. Zadowolające porozumienie wstępne wymienionych trzech mocarstw ułatwiłoby oczywiście kwestję zajęcia się spra-

wą powszechnej stabilizacji kursów walut i usunięcia ograniczeń dewizowych. Dopóki te sprawy nie zostaną załatwione, odbudowa handlu międzynarodowego jest niemożliwa.

O ileby zdrowa polityka monetarna została ustalona, to wówczas przystąpienie do innych zagadnień konferencji byłoby zasadniczo uproszczone. Wiele przeto zależy od wyników narad kierowników trzech banków centralnych i ekspertów skarbowych. Ponieważ Francja jest na złotym parytecie, posiada ona stabilizację de jure. Przez pewien dłuższy już okres czasu skarbu brytyjski przy pomocy walutowego funduszu wyrównawczego jest w stanie utrzymać de facto stabilizację funta w stosunku do kursu franka. Jedyną walutą niestabilizowaną z tych trzech jest dolar. Chwiejność kursu dolara jest przyczyną wielu zamieszkań zarówno myśli, jak i czynów w St. Zjedn. Istotnym zagadnieniem, jakie mają przed sobą rzeczoznawcy jest rozwiązanie stabilizacji dolara, co jest w rzeczywistości sprawą amerykańskiej polityki. Stany Zjednoczone muszą wyzbyć się idei inflacyjnej, zanim stabilizacja może okazać się praktyczną.

Procesja Bożego Ciała w Rzymie

Uczestniczyło w niej około 200 tysięcy wiernych

Citta del Vaticano, 17. 6. (K. A. P.) Procesja Bożego Ciała na placu św. Piotra odbyła się wieczorem z tradycyjną, od r. 1870 niewidzianą uroczystością. Najsw. Sakrament niósł Ojciec św. na t. zw. „talamo” (sedia gestatoria z klęcznikiem). W procesji wzięły udział zakony, alumni kolegów duchownych rzymskich, proboszczowie rzymscy, kapituły bazylik, 16 kardynałów i 40 biskupów. Procesja przeszła dookoła placu pod przepyszną kolumnadą Berniniego i zakończyła się przed bazyliką błogosławieństwem Najsw. Sakramentem przez Ojca św. z przed-

oitarza ustawionego u wejścia do Bazyliki i ozdobionego wspaniałym arrasem, wyobrażającym „Ostatnią Wieczernię” Leonarda da Vinci. Śpiew hymnu „Christus vincit” zakończył uroczystości.

Cały plac przed bazyliką wypełniały olbrzymie tłumy wiernych w ilości około 200 tysięcy osób. W loggiach pałacu Watykańskiego mieścił się korpus dyplomatyczny oraz szereg wybitnych osobistości ze świata politycznego. Wspaniały był widok na bazylikę, oświetloną reflektorem, i plac, gdzie migotały płomyki tysięcy świec.

Generał Balbo o lotnictwie polskim

Orbetello, 17. 6. (PAT.) Min. lotnictwa włoskiego gen. Balbo, obejmując komendę atlantyckiej eskadry powietrznej, która przygotowuje się do wielkiego przelotu nad Oceanem, oświadczył dziennikarzom, że opóźnienie lotu należy przypisać oczekiwaniu na właściwe warunki meteorologiczne oraz na zawiadomienie o założeniu bazy dla hydroplanów, którą zakłada na trasie yacht Alice.

Przy okazji rozmowy z dziennikarzami min. Balbo mówił z korespondentem Polskiej Ag. Telegr., wyrażając żywe uznanie dla rozwoju lotnictwa polskiego oraz dla wspaniałego przelotu nad Atlantykiem, którego dokonał kap. Skarżyński. W rozmowie wziął udział także pionier lotnictwa szybowcowego we Włoszech, kap. Nanini, który z wielkim uznaniem odzywał się o szybownictwie polskim.

Aresztowania wśród socjalistów niemieckich

Berlin, 17. 6. (Tel. wł.) W ciągu ubiegłej nocy policja polityczna rozwiązała w Hamburgu zebranie socjalistów, aresztując przywódców socjalistycznych. Wśród aresztowanych znajdują się były senator policji Schoenfelder, poseł do Reichstagu Dahrendorf, b. senator Eisenbarth i przewod-

niczący partji socjalistycznej w Hamburgu Meitmann.

Wiedeń, 17. 6. (Tel. wł.) Przed mieszkaniem przywódcy chrześcijańsko-socjalistycznego Leera w Klagenfurcie wybuchła ubiegłej nocy bomba. Wszystkie okna w gmachu mieszkalnym wyleciały.

W sprawie plac urzędniczych

Warszawa, 17. 6. (Tel. wł.) Z kół stojących blisko rządu kategorycznie zaprzeczają wszelkim pogłoskom o mającej nastąpić obniżce względnie stabilizacji plac urzędniczych. (w)

Ratyfikacja umowy polsko - niemieckiej

Warszawa, 17. 6. (PAT.) Dn. 16 b. m. minister zagr. i poseł Rzeszy niemieckiej w Warszawie dokonali w Warszawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych umowy polsko-niemieckiej, podpisanej 21. XI. 1930 r. o ułatwieniach w komunikacji kolejowej między Prusami Wsch. a trzecimi państwami w transycie przez Polskę, wolne miasto Gdańsk i obszar Rzeszy Niemieckiej.

Strajk w Białymstoku zlikwidowany

Białystok, 17. 6. (PAT.) Trwający od przeszło 14 dni strajk w białostockim przemyśle włókienniczym został zlikwidowany. Nastąpiło podpisanie umowy, wobec czego wszystkie fabryki włókiennicze rozpoczną normalną pracę, dając zatrudnienie ponad 4.000 robotników.

Zatwierdzenie rektora Uniwersytetu Poznańskiego

Warszawa, 17. 6. (Tel. wł.) Pan Prezydent R. P. zatwierdził wybór prof. dr. Stanisława Rungego na rektora Uniwersytetu Poznańskiego.

Socjaliści i hitlerowcy w Gdańsku

Gdańsk, 17. 6. (PAT.) W sprawie zakwestjonowanego ze strony socjalistów obsadzenia przez hitlerowców gmachów wolnych związków zawodowych sąd okręgowy odroczył ogłoszenie wyroku na kilka dni, nie wyznaczając jednak ostatecznego terminu.

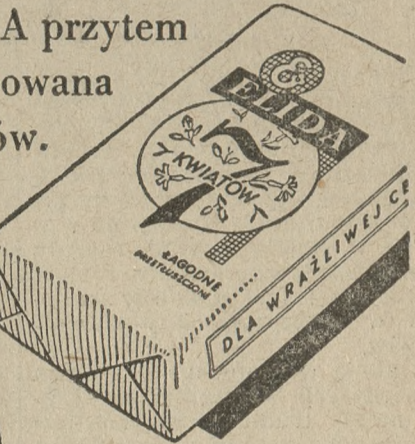
Obowiązkowa służba pracy studentów niemieckich

Berlin, 17. 6. (PAT.) Organizacje studenckie urządziły wczoraj wielką manifestację w Berlinie, na której minister kultury Rust proklamował wprowadzenie obowiązującej służby studentów w t. zw. kadrach pracy. Wszyscy słuchacze, studjujący obecnie na czwartym semestrze, zostaną zaciągnięci do obowiązkowej służby z dn. 1 sierpnia b. r.

Nowe mydło Elida

Mydło Elida „7 Kwiatów”! Wiedza mówi o niem: łagodne, specjalnie przetłuszczone, pielęgnuje skórę. Najwybredniejsze panie mówią o niem: pierwszorzędne mydło o przemiłym zapachu. A przytem niska cena przystosowana jest do obecnych czasów.

MYDŁO

ELIDA z najmiłszym zapachem

Gen. Schleicher incognito w Szwajcarji

Paryż, 17. 6. (PAT.) „Le Matin” w depezy z Zurychu stwierdza, iż gen. Schleicher przebywa ostatnio w Szwajcarji pod zmienionem nazwiskiem. Miejsce pobytu gen. Schleichera jest ukrywane nawet przed najbliższymi przyjaciółmi.

Ślub syna Gandhiego z przeszkodami

Poona, 17. 6. (PAT.) Wczoraj odbyły się zaślubiny syna Gandhiego Devidasa. Przeciwno małżeństwu temu wypowiedział się ostatnio zjazd braminów, kierując się tradycyjnymi względami na nierówność kast, do których należał narzeczeni. Okazuje się jednak, że młody Gandhi zaślubił córkę bramina wysokiej kasty, nie zaś dziewczynę niskiej kasty, jak głosiły poprzednie wiadomości.

Burza gradowa w powiecie kępińskim

Kępno, 17. 6. (PAT.) Nad Mikstatem i okolicą w pow. kępińskim przeszła ostatnio gwałtowna burza, połączona z gradobiciem, która wyrządziła wielkie szkody na polach. Żyta zniszczone zostały w niektórych miejscach od 50 do 70 proc. Straty są bardzo poważne.

Na święto Morza tylko przez ORBIS za zł 11,90. I. Pociąg Orbisu wyjazd z Poznania 23. 6. godz. 15.10, przyjazd do Gdyni 23. 6. o godz. 23.05, wyjazd z Gdyni 1. 7. o godz. 1.31, przyjazd Poznań 1. 7. godz. 8.49. II. Pociąg Orbisu wyjazd z Poznania 1. 7. godz. 15.10, przyjazd do Gdyni 1. 7. godz. 23.05, wyjazd z Gdyni 4. 7. godz. 1.31, przyjazd Poznań 4. 7. godz. 8.49. Zapisy w ograniczonej ilości tylko do dnia 23. b. m. w Orbisie, plac Wolności 9, tel. 52-18. ng 10 463

Przepowiednia pogody na niedzielę: Ciepło ze skłonnością do lokalnych burz, po których przejściu nastąpi ochłodzenie.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 7.37 do 7.39 zł, w Gdańsku 7.45 zł. Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 208.00 zł, gotówka 196.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.58 do 173.84 zł, gotówka 173.24 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 17. 6. 1933 r. Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna. Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. po 43.— przy dalszym braku materiału; pozątem poszukiwano jeszcze 4% poz. inwest. po 97.—

W papierach lokacyjnych P. Z. K. zauważono większe zainteresowanie, mianowicie zwykowały 4½% listy dol. stare, które notowały 33½—34—33½ w transakcjach, zaś 4½% listy dol. amort. handlowano po ostatnim kursie 35.— w placeniu. Dalszą zwykłą wykazały również 4½% listy żytnie, notując 5.90—6—5.90 w zaofiarowaniu, natomiast 4% listy zast. konwert. obracano po 34.50 w placeniu.

Akcje bankowe i przemysłowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 43% P.
4½% listy dol. P. Z. K. 33½—34—33½% +
4½% listy dolar. w zlocie amort. P. Z. K. 35% P.
4% listy zastaw. konw. oSTEMPL. P. Z. K. 34½% P.

(Kurs w złotych)
4½% listy żytnie konw. Poz. Ziem Kred. 5.90—6—5.90 O.
4% Prem. poz. inwest. 97.— P.
Tendencja mocna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 17. 6. 1933 r.
Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:
Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l.
2. żyto pomorskie 695 g/l.
3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l.
4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny orientacyjne

Żyto	17,75—18,00
Usposobienie stałe	
Pszenica	34,00—35,00
Usposobienie spokojne	
Jęczmień 681—691 g/l	14,75—15,50
Jęczmień 643—662 g/l	14,25—14,75
Usposobienie spokojne	
Owies	12,75—13,25
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia 65% wł. work.	27,00—28,00
Usposobienie stałe	
Mąka pszeniana 65% wł. work.	52,00—54,00
Usposobienie stałe	
Otręby żytnie	10,75—11,50
Otręby pszenne	9,50—10,50
Otręby pszenne (gruho)	10,75—11,75
Gorczyca	50,00—56,00
Wyka latowa	11,50—12,50
Peluszka	11,00—12,00
Groch Victoria	24,00—26,00
Łubin niebieski	6,00—7,00
Łubin złoty	8,00—9,00

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 35 tonn, pszenicy 12,5 tonn, owsa 15 tonn, syropu cukrowego 16,5 tonn, makucho słonecznikowego 15 tonn.

Kola tabletki Erbe
dodają sił i wzmacniają życiową energję

Pożoga wojenna nad Amazonką

W dniu 28 maja rb. Rada Ligi Narodów zatwierdziła spór dwóch republik południowo-amerykańskich, Peru i Kolumbji o miasto Letycję. Do tej pory niewiadomo jednak jeszcze, w jakim stopniu obie strony zastosowały się do postanowień układu, zawartego pod auspicjami instytucji genewskiej. Bardzo interesującą korespondencją, napisaną jeszcze przed dniem 28 maja, nadesłał nam na temat konfliktu kolumbjsko-peruwiańskiego nasz korespondent południowo-amerykański, p. Tomasz Wojnowski. Pierwszą część tej korespondencji drukujemy dzisiaj.

Redakcja.

Buenos-Aires, 25 maja.

W poprzedniej korespondencji o targu peruwiańsko-kolumbjskim wyraziłem przekonanie, że akcja pacyficyzacyjna nie zdoła zapobiec starciu o rężnemu. Jakoż wypadki potoczyły się po linii przewidzianej. Doszło do rozlew krwi w strefie spornej, zagrały karabiny maszynowe i armaty, rozległ się złowroźny łoskot motorów samolotowych w uroczystej ciszy dziewiczych lasów.

Jeżeli akcja wojenna nie przybrała jeszcze większych rozmiarów, to przypisać to należy trudnościom technicznym, a nie pokojowemu usposobieniu przeciwników. Obie armie mimo koniecznej swej nikłości mają częste kłopoty z dowozem żywności i amunicji ze względu na wielkie odległości i nader prymitywne środki komunikacji. Zdaniem powszechnem strefa przy porcie Letycja jest jeszcze gorsza od „zielonego piekła” w Chaco. Klimat równikowy i ciągłe deszcze powodują niesłychanie bujną roślinność. Drogi i ścieżki zarastają bardzo szybko. — Wszędzie panoszą się gąszcz burzliwych, powojów i drzew utrudniając ruchy wojsk i orientację w terenie. Powietrze jest przesycone wilgocią, która jest prawdziwą wylegarnią zarazków malarji i żółtej febrji.

W takich warunkach tylko tubylcy indyjscy żyć mogą i pracować, zaś mieszkańcy górskich prowincji peruwiańskich i kolumbjskich duszą się poprostu w atmosferze, nasiąkniętej pleśnią i zgnilizną, chorują i padają ofiarą niezdrowego klimatu.

Kolumbja poczyniła przygotowania na szeroką skalę, by pomścić napaść na ziemię, prawnie jej się należącą. Plan sztabu generalnego przewidywał utworzenie dwóch kolumn wojskowych, działających niezależnie i posuwających się w zgoła odmiennych warunkach ku portowi Letycja. Pierwszą kolumnę stanowiła eskadra statków wojennych, która zabrała kilka batalionów piechoty i w początkach lutego wyruszyła z brazylijskiego portu Manaus w dół Amazonki. Ekspedycja ta pod wodzą gen. Vasquez Cobo dotarła już do strefy spornej i pierwsza zaczęła działania wojenne. Podróż jej to prawdziwa odyseja obfitująca w liczne przygody i zajścia.

W Manaus opuścili kanonierkę „Mosquera” instruktorzy niemieccy i francuscy, mający demonstrować sposób używania dział przeciwlotniczych. Statek „Pichincha” doznał uszkodzeń, na skutek czego holowano go z powrotem do Para. Transportowiec „Bonifacio” na mieliznach pozostawiał część swego ładunku na brzegach i wracał kilkakrotnie, aby zabrać najpotrzebniejsze rzeczy. Stary kraszownik północno-amerykański przechrzcony na „Mariscal Sucre” wogóle nie dojechał do miejsca przeznaczenia, gdyż skały podwodne na Amazonce stanowiły dlań nieprzezwycięzoną przeszkodę.

Gen. Vasquez Cobo z cierpliwością godną podziwu znosił wszelkie przeciwności losu zdołając większą część swojej eskadry przeprowadzić do złączenia rzek Amazonka i Putumayo. W drodze dołączyły się dwie eskadry samolotów wojennych z pilotami krajowymi i niemieckimi.

Niezależnie od ekspedycji amazońskiej druga kolumna wojsk kolumbjskich wymaszerowała pod rozkazami gen. Rodrigueza na przełaj przez lasy dziewicze ku południowo-wschodnim kresom. Odległość w prostej linii z Bogota do portu Letycja wynosi 1070 km, lecz uwzględniając trudność, że na tej przestrzeni niema ani dróg ani mostów. Oddziały gen. Rodrigueza posuwały się nader wolno. Nie mogąc liczyć na dowóz żywności z stolicy, zakładały w miejscach upatrzonej farmy rolne. Żołnierze ścinałi i palili drzewa, orali i siali jarzyny, kukury-

dze, mandioke i inne płody mające ich zabezpieczyć przed głodem.

W ten sposób stworzono nad rzeką Putumayo szereg kwitnących gospodarstw, na których założono także hodowle bydła z dodatnim rezultatem. — W jednej stolicy Orteguaza pasie się 6 tysięcy wołów doskonale zaaklimatyzowanych. Oblicza się, że pod rozkazami gen. Rodrigueza pozostaje 15 tysięcy żołnierzy, z których 12 tysięcy oddaje się pracom rolnym, a reszta pełni służbę strażniczą. Bazy operacyjne gen. Rodrigueza znajdują się w Florencia i w Puerto Assis nad Putumayo.

Jak konieczną była przewidująca taktyka Kolumbji, dowodzi między innymi fakt następujący: Oto po drugiej stronie Putumayo załogowały w Puerto Artur oddziały peruwiańskie, które od dłuższego czasu nie otrzymały transportów żywności. Żołnierzem groziła śmierć głodowa, gdyż komenda w Iquitos jakoby zapomniała o kresowej placówce. Za rzeką rozlegały się wesołe pieśni i okrzyki Kolumbji, którzy mieli żywności w bród. Do nich zwrócili się zrozczeni Peruwiańczycy o pomoc. Na apel do uczuć ludzkości wystartowali lotnicy kolumbjscy, dając znać peruwiańskiej załodze w Guepi o krytycz-

Najazd lekarzy żydowskich z Niemiec na Kutno

Wskutek znanych wystąpień antyżydowskich obecnego regime'u w Niemczech, do miast polskich przybývają coraz to nowe rodziny żydowskie wysiedlone, bądź dobrowolnie uchodzące z Niemiec. Są to prawie wyłącznie osoby pochodzenia żydowskiego, zaliczone w Niemczech do t. zw. Ostjuden. Niektórzy z pośród tych Żydów emigrowali przed laty z Polski do Niemiec.

Wśród przybyszów tych wielu należy do wolnych zawodów. Są to przeważnie lekarze. Ostatnio, poza Warszawą, Łodzią i obwodem łódzkim, zjechało z Niemiec trzech lekarzy żydowskich do Kutna, liczącego zaledwie 30.000 mieszkańców i obsługiwanego dotąd, aż nadto dostatecznie przez 15 miejscowych lekarzy, również przeważnie Żydów.

Fakt, że zezwolono tym trzem przybyszom na osiedlenie się w Kutnie i praktykę, wywołał wyraźne niezadowolone miejscowych lekarzy. Dla małego Kutna ten przyjazd trzech poważnych konkurentów jest wydarzeniem bardzo poważnym. Na dowód, jak ciężkie są warunki bytowania lekarza w tym mieście, wystarczy podkreślić, że do ogłoszonego przed kilku dniami konkursu na lekarza więziennego z pensją 130 zł miesięcznie, zgłosiło się aż 5 kandydatów, a więc ¼

Zjazd krajoznawczy młodzieży w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 17. 6. (Tel. wł.) W drugim dniu zjazdu Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej uczestnicy zjazdu w liczbie przeszło 560 już o godz. 7,30 rano udali się na uroczyste nabożeństwo do kościoła Serca Pana Jezusa, skąd po złożeniu dziękczynnych modłów na intencję powożenia zjazdu ruszyli pochodem przez główne ulice miasta pod pomnik Sienkiewicza celem złożenia wieńca. Pod pomnikiem przemówił prezes Zrzeszenia Kół Krajoznawczych Młodzieży p. Bykowski a następnie red. Fiedler, który witał zjazd pod pomnikiem w imieniu obywatelstwa.

Po rozwiązaniu pochodu udano się do gimnazjum żeńskiego, gdzie rozpoczęły się o godz. 10 obrady delegatów kół młodzieży pod przewodnictwem dyrektora Mazurkiewicza. Na wstępie uczczono pamięć śp. dr. Łabędzińskiego, zmarłego w tych dniach w Bydgoszczy. W skład prezydium zjazdu weszli: maczelnik poznańskiego okręgu szkolnego Widowicz, ks. kan. Szulc, p. Domaniewska i pani dr. Rylke; sekretarzowali pp. Kublin i Seroka.

Nastąpił szereg powitalnych przemówień, który zainaugurował maczelnik Widowicz, przemawiając w imieniu kuratora okręgu szkolnego poznańskiego. W imieniu miasta w zastępstwie prezydenta Barciszewskiego przemawiał radca Spikowski, w imie-

nej sytuacji w Puerto Artur. Przybyły w porę transporty chleba i mięsa, skończyły się męki wynędzniałych żołnierzy.

Takie i inne zajścia dały armji kolumbjskiej uczucie przewagi moralnej nad złe odżywianym i odzianym przeciwnikiem. W stolicy Bogota wre praca nad usprawnieniem siły obronnej państwa. Młodzież z zapalem staje w szeregach wojska. Z 4 tysięcznej milicji powstała w krótkim czasie 60 tysięczna armja, którą w danym razie będzie można podwoić lub potroić. Oblicza się jednakowoż, że korpus operacyjny w strefie Letycji może liczyć najwyżej 10 tys. głów ze względu na specyficzne warunki terenu.

Wielką uwagę poświęcono broni lotniczej. Przedsiębiorstwo kolumbjsko-niemieckie S. C. A. D. T. A. fabrykuje całemi serjami nowoczesne samoloty bojowe, niemiecki okręt „Cali” przywiózł z Hamburga dynamit i gotowe bomby. Warsztaty państwowe w Bogota wykończyły przed umówionym terminem 30 monitorów rzecznych, przeznaczonych do użytku na Putumayo. Do służby czynnej zaangażowano licznych oficerów cudzoziemskich, wśród których przeważają Niemcy i ich uczniowie chilijscy. W akcji wojennej odznaczyli się już niemieccy oficerowie, Hans Steltner, Horst Bergau i Rajmund von Behrend.

TOMASZ WOJNOWSKI.

wszystkich lekarzy kutnowskich, a w ich liczbie znany na terenie tamtejszym dr. Oyrzanowski, mający za sobą 40 lat praktyki lekarskiej.

Atak Żydów na Towarzystwo Kredytowe w Lublinie

Na dorocznym walnym zgromadzeniu Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Lublinie wyniki charakterystyczny incydent. Od pewnego czasu na Tow. Kredytowe przypuścili atak Żydzi, którzy chcą je opanować. Gdy doszło do wyborów członków komitetu nadzorczego, większość żydowska wysunęła kandydatury samych Żydów, domagając się przyjęcia ich przez aklamację. P. Stanisław Majewski zażądał głosowania zwykłego. Wówczas rozgorączkowane sukcesami żydostwo rzuciło się do p. Majewskiego i o mały włos byłoby doszło do bójki.

Incydent ten dowodzi, jak się żydostwo panoszy, gdy czuje się w większości.

U dorastającej młodzieży stosuje się rano szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Przy użyciu takiej jej czyszczące działanie na krew i naprawa funkcji żołądka i kiszek u dziewcząt i chłopców daje wspaniały skutek. Tg 1321

niu miejscowego szkolnictwa inspektor Łapiński.

Obszerny referat sprawozdawczy z działalności kół krajoznawczych wygłosił prof. Węgrzynowicz, poczem otwarta została dyskusja nad tem sprawozdaniem. Po uchwaleniu projektu zmiany regulaminu kół, referat n. t. „O naporze germańskim na Słowiańszczyznę”, wygłosił prof. Wolf. Prof. Wenda natomiast mówił o trasie pomorskiej, przez którą przejeżdżać będzie zjazd kół krajoznawczych.

Bezpośrednio po obradach młodzieży odbywały się obrady opiekunów kół krajoznawczych, a następnie uczestnicy zjazdu, spożywszy obiad, udali się na zwiedzenie miasta pod przewodnictwem red. Fiedlera. Młodzież zwiedziła szluzę, Wzgórze Dąbrowskiego oraz miejscowe kościoły.

Miasto przeżywa nastroj święteczny z powodu młodzieży, która tłumnie właśnie wyległa na ulice.

WZECHEWIATOWEJ FLAWY
HERBATA LIPTONA
NIEZBEDNA-NA WYWGZAJACH

nr 9635

Jedna próba przekonania, że GILZY (zwijki)

Morvitan
Stanisława Wołoszyńskiego są najlepsze!

Pg 11 265-70.65

XII walny zjazd delegatów

Stowarzyszenia Chrześc. Nar. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych

W dniach 20—23 czerwca rb. odbędzie się w Gdyni walny zjazd delegatów Stowarzyszenia Chrześc. Nar. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. W pierwszym dniu po uroczystym nabożeństwie w kościele Serca Jezusowego nastąpi otwarcie zjazdu oraz wybór komisji. Referaty wygłoszą: p. Walenty Rogalczyk na temat „Zadania nasze w dobie obecnej”, p. dr. Jan Kuchta „Podstawy nowych programów dla szkół powszechnych” i p. Jan Sobolewski o sprawie funduszu pomśmiertnego. Poza tem sprawozdania i dyskusja.

W drugim dniu odbędą się obrady z powzięciem uchwał i wybory, poczem nastąpi zamknięcie zjazdu.

Trzeci dzień, 22 czerwca, jest przewidziany na wyjazd do Jastrzębiej Góry, gdzie nastąpi poświęcenie domu wypoczynkowego dla nauczycielstwa, a w czwartym dniu przewidziane są wycieczki na Hel, do Wejherowa, Kartuz i Torunia.

ODCISKI

i zgrubienia skóry usuwa

SALVATOR

Aptekarza W. Borowskiego, znany od 50 lat.

Zadać w aptekach i drogeriach.

Skład główny: „SALBOR” Lab. Chem.-Farm. Warszawa, Walec 11.

ng 10 355

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Nadużycia w warszawskiej rektyfikacji spirytusowej

Toczące się w Warszawie śledztwo w sprawie kolosalnych nadużyć w państwowej rektyfikacji spirytusowej, wytwórni wódek nr. 1 przy ul. Żąbkowskiej, jest na ukończeniu. Śledztwo to, prowadzone przez sędziego Tylińskiego, trwało dość długo, ponieważ trzeba było przeprowadzić drobiazgową i szczegółową analizę ksiąg. Ekspertyzy buchalteryjnej dokonał przysięgły ekspert sądu okręgowego, Hugon Busch, i dopiero w świetle ekspertyzy buchalteryjnej został ustalony cały ogrom popełnionych nadużyć.

Nadużyć tych w niezwykle przebiegły sposób dopuścił się ekspedytor Kłopotowski. Zajmując to stanowisko, miał on powierzone pokrywanie należności kolejom państwowym za nadesłane transporty surowki. Kłopotowski wykorzystał chaos i nieporządk, jakie panowały w wytwórni wódek i wpadł na pomysły sposob oszukiwania skarbu państwa. Przepisywał on oryginalne listy przewozowe, których nie przedkładał władzom kolejowym, natomiast oddawał tylko odpisy, dokonane z wielką starannością. Oczywiście nie mógłby on tego dokonywać, gdyby nie wszedł w spółkę z rewidentem kontroli skarbowej, Łukaszem Rzeźnickim. Rewident uzurpował sobie prawo poświadczenia odpisów frachtów, iż są one wiarogodne.

Tak poświadczone przez kontrolera skarbowego odpisy wędrowały do buchalterji, gdzie nie zadawano sobie trudu, aby zastanowić się, czy istotnie te dokumenty są autentyczne, a następnie szły do kierownika Schmidta, który je potwierdzał. W ten sposób ekspedytor Kłopotowski otrzymywał zaliczki na opłaty kolejowe. Były to więc fikcyjne transporty, które wynikały wskutek fałszowania odpisów frachtów. Każdy taki odpis dawał zysku nieuczciwemu urzędnikowi od 500 do 1000 zł.

Rewident kontroli Rzeźnicki, który brał udział w tej spółce, niewątpliwie był opłacany przez fałszerza, gdyż w czasie śledztwa wykazane zostało, że nie współpracował on z Kłopotowskim bezinteresownie. W czasie śledztwa ustalono również dużą winę buchalterji, której funkcjonarjuszom poprostu nie chciało się z miesiąca na miesiąc uzgadniać rachunków, dzięki czemu oszust mógł kraść w ciągu kilku lat. Nadużycia te bowiem ciągnęły się od 1928 do 1932 r. i osiągnęły zawrotną sumę 173 000 zł.

Ekspedytor Kłopotowski oraz Łukasz Rzeźnicki siedzą w więzieniu śledczym.

JUTRO, w niedzielę wszyscy nad WARTĘ do SZELAĞA! Na metę międzymostowego wyścigu „UNJI” o nagrodę „Orędownika Wielkopolskiego”.

W kraju i w świecie

Listy o Pomorzu w Anglii

W ciągu maja i czerwca rb. zajmowano się w największych dziennikach angielskich bardzo żywo Pomorzem polskim. Tak, jak się to dzieje, niemal dzień w dzień w najróżniejszych sprawach, w dziennikarstwie Albionu — mianowicie w listach czytelników do kierownictwa pisma.

W „Daily Telegraph” początkiem tej wymiany poglądów był pełen narzekania na t. zw. korytarz polski list baronessy von der Goltz, a zatem z niemieckiej strony i z niemieckiego natchnienia, na który jednak Anglicy odpowiadali ze znajomością rzeczy i czasem nawet na podstawie doświadczenia.

Więc np. p. Marion Pick na okropności w opisie pani von der Goltz, jak to się przejeżdża przez t. zw. korytarz, odpowiada („Daily Tel.” nr. 24 340):

„W ubiegłym roku dwukrotnie przejeżdżałam przez korytarz, odbywając podróż w pociągu, dla którego wymagana była wiza tranzytowa. Na mojej wizie dał pieczęć urzędnik, ale bez kłopotów, a bagażu mego nie tknięto. Tego roku, na Wielkanoc, jechałam z Gdańska do Berlina. Z przesiadaniem w Tczewie do pociągu Eyduny — Berlin, do którego wogóle w za nie była potrzebna, a jedynie pokazałam paszport urzędnikom w Tczewie przed dopuszczeniem na osobny peron do pociągu niemieckiego i następnie było wszystko dokładnie tak, jakbym już była w Niemczech. Otwierałam i zamykałam okna w pociągu, jak mi się podobało, a żadnych pieczęci głowianych nie widziałam, niemniej jak ciężko uzbrojonych urzędników polskich.

Jednocześnie drugi krótki list p. C. Claxton Turnera („Daily Tel.” nr. 24 340):

„Nie jestem wcale stronniczy na rzecz Polski, ale chciałbym zauważyć, że Baronessa von der Goltz niesłusznie opisuje korytarz polski jako... tę otwartą ranę w ciele Niemiec („this open wound in Germany's body): Polska ma prawo twierdzenia, że t. zw. rana w ciele Niemiec nie jest w rzeczywistości wogóle częścią ciała Niemiec (is in fact not a part of Germany's body at all”).

Gdy następnie wybory w Gdańsku z 28 maja rb. znów ożywiły tę sprawę i sir Raymond Beazley, profesor historii w Birmingham, wystąpił przeciw Polsce („Daily Tel.” nr. 24 347 z 2 bm.), odpowiedział na to doskonale znawca p. K. Smogorzewski („D. Tel.” z 6 bm. nr. 24 350) zwięźle, ściśle i trafnie.

Równocześnie w „Timesach” (nr. 46 464) podniósł tę sprawę w końcu maja p. Robert O. Mennell, twierdząc, że Niemcy powinny zaniechać swych roszczeń do Pomorza polskiego, bo polskość jego stwierdzona jest przez niemieckie mapy narodowościowe, a połączenia Prus Wschodnich z Rzeszą są doskonałe.

Poparł to nazajutrz w liście do „Timesów” (nr. 46 465 z 27 ub. m.) wiceadmirał J. D. Allen:

„Czy mogę, wobec tego, że byłem na granicy między Prusami Wschodnimi i Pomorzem („between East Prussia and Pomorze”) poprzeć to, co pisze p. R. O. Mennell? Roztrząsałem tę sprawę z wieloma mieszkańcami Prus Wschodnich i Pomorza. Jeśliby granicę przy Wiśle sprostowano wedle wskazówek p. R. O. Mennella, tak, aby granicę stanowiła rzeka (tj. aby do Polski nie należało kilka wiosek nadbrzeżnych po prawej stronie Wisły) usunęłoby się wielką przyczyną rozgoryczenia między Niemcami i Polakami”.

Jednocześnie jednak wystąpił w „Timesach” (nr. 46 455) p. M. W. Beaumont z izby gmin bardzo stanowczo przeciw Polsce, ale to właśnie dało nam wkrótce głos bodaj najcenniejszy.

Mianowicie aż z Rzymu nadesłał do „Timesów” (nr. 46 465 z 7 bm.) obszerny list p. Howard of Penrith, pisząc m. in.:

„Czy mogę, jako członek delegacji brytyjskiej na konferencję pokojową w Paryżu, który zajmował się szczególnie sprawami Europy północno-wschodniej, a zatem Polski, przedstawić p. Beaumontowi i czytającemu ogółowi następujące dane które w Paryżu uważano za rozstrzygające na rzecz utworzenia korytarza polskiego?

Tu następuje pięć punktów: 1. historyczny, 2. etnograficzny, 3. językowy, 4. polityczny tj. wybieranie stamtąd Polaków do ciał ustawodawczych pruskich i niemieckich, 5. religijny.

„Nadto zaś rządy sprzymierzone w czerwcu 1918 oświadczyły, że Polska ma być odbudowana jako państwo niepodległe z wolnym dostępem do morza. A Polska to państwo 30-miljonowe, z obszarem większym niż Włochy i z wielkimi skarbami przyrodzonymi, którego granice muszą w każdym razie dochodzić na przestrzeni blisko 100 mil angielskich do morza. Trudno było przypuszczać, że zgodzi się ona na to, by była odcięta od morza nawet na tym odcinku wybrzeża, do którego z wszystkich powyższych wymienionych względów miała niewątpliwie prawo, a bez którego słuszenie musiała się obawiać zagrożenia ciągłego swych stosunków handlowych z światem zamorskim.

„Dlatego sądziłbym w Paryżu w r. 1919, a tak samo sądzę i dzisiaj, że oddanie Polsce tej polaci czysto polskiego obszaru byłoby aktem najprostszym i sprawiedliwym.

(Następuje wykazanie, z powołaniem się na urzędowe źródła niemieckie, a mianowicie dyrekcji kolejowej w Królewcu, że przejazd przez Pomorze odbywa się bez utrudnień).

Prawda powoli, ale skutecznie złoży sobie drogi w umyśle powojennego świata i Niemcy nie tak łatwo wzmówią w zagranicę, że oddanie im polskiego Pomorza byłoby słuszne, godziwe i rozumne.

STANISŁAW STROŃSKI.

SANATORJUM W BATOWICACH
 POD KRAKOWEM p. RACIBOROWICE
 Telef. krakowski: 137-30 i 177-30

otwarte cały rok, trzy pawilony z najnowszymi urządzeniami. **CHOROBY** układu nerwowego, organiczne i czynnościowe. Zaburzenia nerwowe w schorzeniach przemiany materii i wewnętrznego wydzielenia. Stany rekonwalescencji.
 ng 9458 Prospekty na żądanie.

Władystok czy Raszin?

Walka o Pacyfik między Sowietami a Japonią

Kiedy w r. 1857 kozacy Murawjewa opanowali dolinę Amuru i zaczęli zakładać ufortyfikowane kolonie, rosyjscy dyplomaci zapewnili Rosji w r. 1858 traktatem w Aigun odstąpienie przez Chińczyków całego terytorjum na lewym brzegu Amuru, od Argunu do morza. Później ustalono, że to terytorjum, które w następstwie stało się prowincją Nadmorską z Władystokiem jako metropolją, ma pozostać pod wspólnym zarządkiem chińsko-rosyjskim. W r. 1860, gdy francuskie i angielskie oddziały posuwały się ku stolicy Chin, Rosja wyzyskała znów sytuację dla otrzymania od Chin koncesji w zamian za „uczciwe pośrednictwo”, wątpliwej, notabene, wartości i skłoniła Pekin do natychmiastowej cesji kraju nadmorskiego na południe od Amuru, co dało wreszcie Rosji tak gorąco upragniony dostęp do morza Japońskiego w Władystoku.

Usadówienie się Rosjan we Władystoku w okresie, kiedy Japonia pogrążona była jeszcze w średniowiecznym feudalizmie, zdawało się przesądzać kwestię panowania nad północnym Pacyfikiem na korzyść Rosji. W ciągu jednak kilkunastu lat sytuacja na Dalekim Wschodzie uległa zasadniczym zmianom. Japonia stała się

nowoczesną monarchją i potężnym militarnie państwem. W r. 1894/95 zwyciężyła Chiny, w 10 lat potem — Rosję, w r. 1910 anektując Koreę, a dzisiaj wkracza coraz dalej w głąb kontynentu azjatyckiego. Sytuacja Unii Sowieckiej, spadkobierczyni carskiej Rosji, staje się coraz trudniejsza na Dalekim Wschodzie. Japonia, zaszachowawszy Sowiety nad Amurem, zagraża pozycji rosyjskiej nad Pacyfikiem i czyni posiadanie Władystoku iluzorycznym.

Nowym posunięciem japońskim jest budowa bazy dla okrętów japońskich, tuż pod bokiem Władystoku, na północnym wybrzeżu Korei. Nowy port ma nosić nazwę Raszin. Budowa bazy morskiej na północnym wybrzeżu koreańskim już oddawna znajduje się na porządku dziennym admiralicji japońskiej. Obok istniejących już portów Seiszin i Juki, nowy port ma stać się punktem, łączącym przedłużenie linii kolejowej Kirin-Tunhua poprzez Hoiren z Japonią. Przed wyprawą mandżurską władze chińskie sprzeciwiały się przedłużeniu linii Kirin-Tunhua, naskutek czego wybór miejsca pod nowy port uległ opóźnieniu. Od wiosny 1932 r., gdy Japonia okupując Mandżurję zdobyła sobie wolną rękę w tej kwestji, rozpoczęła się praca przy budowie trzeciego portu nad morzem Japońskim.

Ukończenie budowy portu Raszin planowane jest pod koniec r. 1937.

Wraz z realizacją tego planu zmieni się cały system dróg transportowych i handlowych w Mandżurji. Przyszły port Raszin, budowany pod bokiem sowieckiego Władystoku, będzie niewątpliwie nietylko groźny dla Sowietów z punktu widzenia militarne-go, ale także jako nowy czynnik polityki ekonomicznej na Dalekim Wschodzie. Walka o Pacyfik jest przedewszystkiem walką o Chiny. Mocarstwo, które zapanuje nad Pacyfikiem, będzie ciągnęło największe korzyści z handlu z Chinami. Jak dotychczas wszystko wskazuje na to, że tem dominującym mocarstwem nad Pacyfikiem będzie Japonia. M. D.

O szkołę główną gospodarstwa wiejskiego

Czytamy w „Gazecie Warszawskiej”:

Rozeszła się niepokojąca pogłoska, jakoby rząd miał zamiar skasować Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Zamknięcie tej uczelni miałoby nastąpić etapami, od przyszłego roku poczynając, aby studenci obecnie studujący mogli zakończyć swe studia. W przyszłym roku miałoby nastąpić skasowanie pierwszego kursu S. G. G. W.

Zaznaczyć tu należy, że już dawno mówiono o zamiarach czynników miarodajnych skasowania którejś z wyższych uczelni rolniczych w Polsce. Pogłoski te wymieniały wydział rolniczy uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, oraz wydział rolniczo-leśny uniwersytetu poznańskiego.

Obecnie o skasowaniu wydziałów rolniczych przestano mówić, natomiast coraz częściej słyszy się o skasowaniu S. G. G. W. w Warszawie.

Pogłoski te, zarówno w kołach naukowych, jak i wśród sfer rolniczych wywołały duże zaniepokojenie. Jak się dowiadujemy, organizacje i instytucje rolnicze mają zamiar interwenjować w sprawie ewentualnego skasowania uczelni warszawskiej. Zniesienie S. G. G. W. byłoby niepowetowaną szkodą dla rolnictwa polskiego.

Niewątpliwie w sprawie tej wypo-wiedzą się czynniki miarodajne, jak również zabierze głos zainteresowana uczelnia.

Żydzi stręczycielami do nierządu

Często czytamy o tem, że Żydzi prowadzą handel żywym towarem, a potwierdzeniem tego są aresztowania. Niedawno, bo w ub. tygodniu, policja aresztowała brata posła żydowskiego Hartglasa za handel żywym towarem.

Liczne domy rozpusty są w rękach Żydów, którzy przyciągają tam często nieświadome niebezpieczeństwa kobiety, zmuszając je do nierządu. Bardzo często zdarza się, że proceder ten uprawiają dobrowolnie czy też z musu żony tych „przedsiębiorców”.

I tak na ławie oskarżonych w Warszawie zasiadł świeży 40-letni Pejsach Zajdeman, oskarżony o to, że zmuszał do nierządu własną żonę, Idesę. Pejsach Zajdeman przebywał w Argentynie, jako handlarz żywym towarem. Gdy nie mógł zmusić swej żony do wyjazdu, usiłował biciem i terrorem zmusić ją do nierządu. „Niewierna” jednak żona zaskarżyła swego „oblu-bieńca” do sądu, który wydał wyrok, skazujący stręczyciela własnej żony na 4 lata więzienia oraz utratę praw publicznych, obywatelskich i honorowych na przeciąg lat 8.

Zaznaczyć musimy, że wiadomość tę podajemy na podstawie sprawozdania żydowskiego „Naszego Przeglądu”. Źródło więc jest pewne.

Z Stronnictwa Narodowego

Poseł prof. Winiarski na zebraniu Stron. Narodowego w Wieluniu

W niedzielę, 11 czerwca odbyło się w Wieluniu zebranie poselskie Stronnictwa Narodowego przy wypełnionej sali. Referat polityczny, w świetnie ujętej formie, wygłosił poseł prof. Winiarski z Poznania, omawiając bilans sesji sejmowej i politykę wewnętrzną rządu.

Sprawy gospodarcze i fatalną sytuację kryzysową omówił poseł Ziemi Kaliskiej i Wieluńskiej, Ignacy Chrysowski z Tłokini.

Sprawy organizacyjne zreferował mag. Stefan Niebudek z Częstochowy.

Zebrani gorąco przytakiwali i oklaskiwali mówców, postanawiając pracować w szeregach Stronnictwa Narodowego i popierać częstochowską „Gazetę Narodową”. Zebranie zakończono podziękowaniem mówcom za przybycie, poczem wzniesiono okrzyk na cześć Wielkiej Polski i odśpiewano hymn Młodych.

Po zebraniu, na które przybyli także okoliczni właścianie, oraz liczne grono młodych, długo rozmawiano na tematy, poruszone w tak świetny sposób przez prelegentów.

Ukazał się z druku

nr. 6 za czerwiec 1933

MIESIĘCZNIKA NARODOWEGO

„AWANGARDA”

Zeszyt zawiera treść następującą:

J. O.: Na bezdrożach.

Feliks Fikus: P. W. — Wojsko wobec Przysposobienia Wojskowego.

Ryszard Piestrzyński: Państwo a naród. Nemo: Ocena spokojna i obiektywna. Nasze stanowisko wobec niemieckiego ruchu narodowego.

— Rozwiązanie kwestji socjalnej w Polsce.

Feliks Fikus: Krzepić ciało!

— Z życia młodych narodowców.

— Konfiskaty „Awangardy”.

Prenumerata roczna „Awangardy” wynosi tylko 5 zł., półroczna 2 zł. 50 gr. Najlepiej wpłacać ją na konto P. K. O. nr. 203 851. Adres redakcji i administracji: Poznań, św. Marcin 65.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

POWSTAJE TOWARZYSTWO IMIENIA CHOPINA

Z Warszawy donoszą nam (tw): Dotychczas istniały dwie organizacje chopinowskie: tj. Komitet Dni Chopinowskich, oraz Towarzystwo Przyjaciół Domu Chopina. Jak z samej nazwy wynika, druga z nich zajmować się miała wyłącznie sprawami Żelazowej Woli pod Warszawą. O pierwszej wiadomo, że postanowiła zbierać fundusze na sprowadzenie zwłok Chopina do kraju, oraz na doprowadzenie Żelazowej Woli do należącego stanu. Na tym punkcie zatem cele obu organizacji się zbiegały i całkiem słusznie postanowiono je obecnie złączyć w jedną, a to przy okazji sprawozdania, jakie złożył Komitet Dni Chopinowskich z dotychczasowej swojej działalności.

Było ona pod względem organizatorskim wydatną. Utworzono w Polsce 255 komitetów powiatowych, które miały zająć się urządzaniem imprez, mających przynosić dochody na wymienione cele Komitetu. Dotychczas złożyły sprawozdania komitety ze 178 miejscowości, z ośrodków mniejszych, nadsyłając łącznie prawie 23 tysiące złotych. Dobrze zasłużyły się orkiestry wojskowe. Zorganizowały one produkcje własne, z których wpłynęło przeszło 6 000 złotych. Utworzono też komitety zagraniczne, głównie w celach propagandy prasowej. Istniały one dosłownie po całym świecie, bo i w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych i w Kanadzie i w Brazylii i w Chinach itd.

Na przyszły rok postanowiono da-

lej zbierać fundusze i zająć się energicznie Żelazową Wolą. Domek Chopina znajduje się w parku, którego założenie powierzono inż. F. Polkowskiemu, profesorowi politechniki warszawskiej. Park ten będzie miał rozmiary takie, jakie posiadał za czasów Chopina ogród, przylegający do domu. W tym celu musiano obecnie przestrzeń ogrodu powiększyć o 6 móg gruntów, którego właściciel, niejaki Szymaniak, chciał na pietyzmie dla Chopina zrobić dobry interes i zażądał 17 000 złotych. Gdy się okazało, że w razie upierania się przy tym wyzysku może być, zgodnie z prawem, wywłaszczony i otrzyma tylko wynikającą z szacunku zapłatę — p. Szymaniak spuścił z tonu i z ceny, oddając owe 6 móg za 11 500 złotych, co i tak jest doskonale zapłacone. Przy parku będzie zbudowany domek dla ogrodnika.

Poza to trzeba będzie uregulować brzegi Utraty, urządzić wnętrze domu, gromadzić dalej zbiory, które tam mają utworzyć małe muzeum chopinowskie itd. itd. Zajmie się tem wszystkim powstające, jak wyżej zaznaczyłem, Towarzystwo imienia Chopina, podejmując w dalszym ciągu zbierkę funduszy, organizując w tym celu dalsze komitety lokalne itd. Co do sprowadzenia zwłok Chopina do kraju, to dały już na to upoważnienie jedyne żyjące krewnie Chopina, mianowicie pp. Ciechomskie. Rzec wszakże została na razie odłożona na dalszy termin.

NAUKA

Zatarg polsko-żydowski na uniwersytecie wileńskim w 1815 r. stał się przyczyną aż dwu rozpraw naukowych. Rozpoczął tę dyskusję p. Roman Braunstetter na łamach „Miesięcznika żydowskiego” w czerwcu r. 1932. Przedstawił on sprawę rzekomo na podstawie badań źródłowych, tak jakoby studenci Polacy Uniwersytetu Wileńskiego bez powodu napadli na Żydów, modlących się w kuczkach, poprzewracali je, wylukli w nich szyby, a samych Żydów pobili dotkliwie. Za to Senat akademicki skazał studentów na 3 miesiące więzienia. Wszystko to wydało się mocno podejrzane Tadeuszowi Bieleckiemu, przeprowadził więc ponowne badania nad dokumentami cytowanymi przez autora i odkrył wcale inny przebieg sprawy. Okazało się, że nie studenci byli stroną zaczepiającą, ale Żydzi, ściślej mówiąc, jeden „żydek młody co wylazłszy z kuczki... wolał do nich za naigraniem się o Polsce i łączyć słowa ruskie dodawał”. Gdy go skarcono, wdali się w tę sprawę inni Żydzi i wyniknęła zamieszka. Co jednak najciekawsze, to z palca wyszana wiadomość o owym trzymiesięcznym więzieniu. Na podstawie bowiem akt stwierdził p. Bielecki, iż skazano studentów na 2-5 dni rekolacji w celach klasztornych i to raczej za pewne nieposłuszeństwo i hałasy wobec profesorów, gdy Żydzi przybyli na nich ze skargą. Podkreśla też p. Bielecki, iż metoda p. Braunstettera polega na tem, aby pomijać wszystko, co nie zgadza się ze zgóry przyjętem założeniem, a fakty, świadczące przeciw niemu za wręcz odmiennie przedstawiać zupełnie tak, jakby nie było można stwierdzić i naprostować tych — powiedzmy — pomyłek autora. Na tę charakterystyczną stronę metody p. Braunstettera zwrócili już w swoich pracach uwagę prof. Pigoń, a także prof. Handelsman. (J. St.)

Z Pol. Tow. Bibliofilów. Oddział wileński odbył zebranie z referatem prez. L. Chomińskiego nt. „Jak się robi książka?”

SLAWISTYKA

Toruń i zbliżenie czesko-polskie. Nasz korespondent toruński (A. M.) donosi nam: Powstało w naszym mieście Towarzystwo polsko-czeskosłowackie, które ma stanowić pierwszą komórkę przyszłego Towarzystwa polsko-słowiańskiego. Na czele stanął prof. Kazimierz Kulwiec. Staraniem Towarzystwa odbył się odczyt prof. Hanusza z Poznania o stosunkach i związkach kulturalnych czesko-polskich, który zgromadził licznych słuchaczy.

VARIA

Ze spuścizny emigranta. Józef Szczepan Jaska-Chamiec wyemigrował po upadku powstania styczniowego do Paryża i stamtąd pisał przez dłuższy czas do różnych pism polskich. Po pewnym czasie usunął się z tej widowni i przestał też wydawać zbiorki utworów poetyckich, które ukazywały się we Lwowie i w Paryżu między latami 1872-1878. Umarł w r. 1915, przed śmiercią przygotował do druku nowy tomik, który wyszedł obecnie p. t. „Ostatki z chatki, rymy ulotne, oryginalne i naśladowane” (Warszawa, Dom Książki Polskiej) wraz z przekładem dramatu Richepina „Prawem miecza”. (In)

LITERATURA

„Angielscy ekscentrycy”. We współczesnej literaturze angielskiej tworzą dwaj bracia Sitwell i ich siostra With odrębną grupę, odznaczającą się zmysłem historycznym, odradą do teraźniejszości, subtelnym poczuciem piękna — i pociągami do groteski. W wydanej niedawno książce Edyty Sitwell „Angielscy ekscentrycy” (The English Eccentrics, Londyn, Faber i Faber 1933) uwzględnił się przedewszystkiem ten pociąg Dźwięczna galeria niesamowitych typów z różnych epok jest owocem gruntownej lektury, kroczącej raczej po manowcach, niż po bitym gościńcu. Autorce groziło niebezpieczeństwo popadnięcia poprostu w chaos na chybił trafił rejestrowanych osobliwości, jakie pisma codzienne zbierają (lub fabrykują) pod tytułem „Kto chce, niech wierzy” lub podobnymi. Ocalił ją duży talent i dar charakterystyki. Dzięki temu stworzyła szereg sylwetek o niezwykłych konturach, a książka jej może mieć wartość nawet dla historyka obyczajów czy literatury. Warty naprawkę poznać to panoptikum. (W. T.)

OCHRONA ZABYTKÓW

Odczyt o Wiele Stoszu wygłosił w Wilnie generalny konserwator p. Jerzy Remer. Tematem były nowe odkrycia konserwatorskie, jakich dokonano przy odnawianiu słynnego ołtarza Wita Stosza w kościele Marjackim w Krakowie.

SZKOLNICTWO

Kryminalistyczne pismo wśród młodzieży poznańskiej. „Nasz Głos” drukuje w nr. 5 wyniki ankiety na temat czytelnicstwa gazet w Poznaniu, opracowanej przez p. Maciukiewicza. Ankieta przeprowadzono w 27 szkołach powsz. i 6 wydziałowych, zebrano 8515 odpowiedzi. Ankieta wykazała, że 26 proc. ogółu badanych czytuje „Tajnego Detektywa”. Zastraszające w swej szczerości są wypowiedzi o tem, co dzieci najczęściej interesuje w tem piśmie: Oto odpowiedź 11 letniego chłopca: „Najbardziej interesują mnie mordercy, kradzieże, samobójstwa” — i 11 letniej dziewczynki: „Najwięcej mnie interesuje w „Detektywie” jak zabiłają”. Na podstawie zebranych materiałów autor dochodzi do wniosku, że „Tajny Det.” deprawuje dusze młodzieży, rodzi młodocianych przestępców, obraca w niwecz wszelkie wysiłki wychowawcze. Ażeby szkodliwe pismo odsunąć od młodzieży, proponuje autor specjalny podatek na „T. D.”, by pismo było drogie. „Niech degeneracy czytają „Tajnego Detektywa”, a niech go nie bierze do ręki młodzież i niech szkoła wolna będzie od jego destrukcyjnego wpływu”. (sn)

Pisma nadesłane

„Przyjaciel Szkoły”, Nr. 12. Treść: Dr. J. Kuchta: „Psychika dziecka wiejskiego”. — Dr. F. Kulański: „Plan pracy kierownika szkoły powszechnej”. — A. Urbański: „Na dzień zwolnienia dzieci ze szkoły”. — Polski słownik biograficzny. — Nowe książki. — Wycinki. — Obrazowa koncentracja w nauczaniu. — K. Króliński: „Wychowawca a tajemnicza listowa”. — Dr. M. Krzyżanowska: „Francuskie czasopisma pedagogiczne - dydaktyczne”. — Nowości wydawnicze. — Adr. Red. Poznań, ul. Wielka 18.

TEATR, WIDZ, LITERATURA I AKTOR

(Trzy tomy Jana Lorentowicza).

Jeden z najwytrwalszych krytyków teatralnych w prasie warszawskiej, Jan Lorentowicz, zebrał w całość recenzje swoje z lat dwudziestu (1903-1930, z przerwą sześciu lat, kiedy sam był dyrektorem teatru), usystematyzował je i od kilku lat wydaje toмами dużych rozmiarów. Obecnie wyszedł tom III, a zapowiadany jest czwarty.

Tomy pierwszy i czwarty poświęcone są twórczości dramatycznej polskiej, pierwszy — autorom już niezyczącym od Kochanowskiego do Przybyszewskiego, czwarty zaś zapowiada polskich autorów najmłodszych. Tomy II i III dają przegląd tego, co w owych latach 20 Warszawa wystawiła na scenie z autorów obcych. W II tomie mieliśmy literaturę starogrecką, angielską i francuską, teraz zaś w III tomie znajdujemy produkcję włoską, niemiecką, skandynawską, hiszpańską, węgierską, holenderską, rosyjską i in.

Pierwszą rzeczą, która się narzuca po wzięciu tego wydawnictwa do ręki, jest widok otwarty na dzieje teatru w Warszawie. Przewaga ciekawość, właściwość historykowi, a tutaj następcza się metoda statystyczna.

W trzech tomach, dotąd wydanych, Lorentowicz zamieścił 320 recenzji. Przypuszczalnie w IV t. zmieści ich 80. Ogółem więc w ciągu lat 20 był na 400 premierach. Rzuci to pewne światło zarówno na pracowitość autora, jak i na intensywność pracy teatrów warszawskich. Dwadzieścia premier rocznie — to dużo, zwłaszcza gdy się zważy, że dobre sztuki grywane bywają w Warszawie po sto razy z rzędu. Potem spadają w otchłań, żelaznego bowiem repertuaru niema.

Jaki jest stosunek twórczości rodzimej do importowanej? Pierwszy tom wykazuje 25 autorów polskich w 88 utworach. Obliczam, że IV nie da więcej, jak drugie tyle autorów, w jakichś 80 sztukach. Będziemy więc mieli 50 autorów polskich ze 170 sztukami.

Na te cyfry przypada autorów obcych w t. II 48 ze 117 utworami, w t. III zaś 61 autorów ze 115 sztukami. Ogółem teatry warszawskie wystawiły w tym czasie 109 autorów obcych na 232 premierach. Stosunek twórców swoich i obcych wyraża się w proporcji 1:2.

Rzecz godna zastanowienia, działo się to bowiem nie w czasach Bogusławskiego, ale w wieku XX, w okresie swobod cenzuralnych przed wojną i w dziesięciolecie niepodległości, kiedy polska Warszawa, nie znająca przedtem wielu pisarzy narodowych, domagała się wystawienia Słowackiego, Wyspiańskiego, Fredry, Mickiewicza i przyjmowała ich z entuzjazmem. Widocznie przeważały upodobania i nakazy publiczności kosmopolitycznej. W okresie tym Lorentowicz był na 13 premierach Fredry, na 10 — Słowackiego, 9 — Wyspiańskiego; potem następuje mało znany za Warszawą Stanisław Kozłowski, który dał 9 premier; dalej Przybyszewski — 5, Bliźniński, Rydel, K. Zalewski po 4, Mickiewicz, Korzeniowski, Bałucki po 3 i t. d.

Z obcych autorów najtężniej wkroczyli do Warszawy francuzcy; było ich 39. Z nich najwięcej premier dał Sardou — 7, Molière 6, Bernstein, Brieux, Flers po 5. Niemieckich autorów teatru wprowadził 20 (sam Hauptmann 5 sztuk). Potem następuje 12 Włochów, dalej autorów rosyjskich 10, angielskich 7, skandynawskich 7. (Szekspira sztuk wystawiono 14, Ibsena 10), Hiszpanów i Węgrów po 3, Czechów 2, autorów holenderskich, chorwackich, japońskich po 1.

Były to czasy dla teatrów względnie dobre. Jeżeli Lorentowicz wyda tom V z recenzjami za lata 1929-1933, to tam stosunek sztuk polskich do obcych będzie jak 1:3, a sztuk poważniejszych będzie zaledwie kilka. W owych 20 latach państwo i samorząd łożyły subsydja, teatry miały ambicje artystyczne i z ich rękach prywatnych eksploatują najniższe upodobanie publiczności najmniej wybrednej.

Statystyka powyższa pozwala nam orjentować się, w jakim punkcie historycznym rozwoju kultury jesteśmy. W innych ogniskach cywilizacji zachodniej dzieła sceniczne przekładane należą do wyjątków; u nas są niemal zasadą.

Lorentowicz słusznie nadmienia w przedmowie, że dzieło jego jest doku-

mentem teatralnej wrażliwości epoki. Oczywiście recenzje teatralne nie są zbiorem studjów literackich, przedstawia się przez nie do nas atmosfera epoki, której ulega recenzent, będący delegatem publiczności. Prasa w recenzjach wyjaśnia publiczności, dlaczego jej coś podobało się — lub nie podobało, formułuje reakcję widzów. Lorentowicz, układając systematycznie swoje wrażenia i uwagi, stał się historykiem Warszawy teatralnej.

Nieoceniona to kopalnia nade wszystko dla historyka teatru, ze względu na ustalenie faktów. Istne zwierciadło repertuaru i sił artystycznych Autor bowiem systematycznie w ocenach przedstawień wymienia artystów i ustala skalę ich wartości. W skorowidzu nazwisk mamy ten fakt uwidoczniiony. Każdy aktor może tu odnaleźć historję swego talentu.

Lorentowicz jest miarodajnym wyraziem epoki i środowiska. Pisarz wysokiej kultury i wrażliwy estetycznie, ma wybitne zalety pedagoga, nachylającego się do publiczności, aby jej tłumaczył znaczenie i wartość zarówno utworu, jak interpretacji. Długo pracował w Paryżu jako pisarz, zna porównawczo literaturę a teatr poznał i umiował do tyła, że po wojnie powołano go na dyrektorskie stanowisko w teatrach miejskich. Sąd jego zawsze zrównoważony i beznamiętny oraz wykład jasny — mają swą wartość przedmiotową, dokumentalną dla historyka.

Sprawiedliwość jednak recenzenta

teatralnego polega nietylko na bezstronności w ocenie utworu i gry artystów; musi on być stale rozjemcą w wiecznym zatargu teatralnym między literaturą a teatrem w ściśle znaczeniu, jako sztuką aktora i rampy. Scena jest areną tej walki stałą. Wielka twórczość dramatyczna nie zawsze idzie na rękę aktorom, często im przeszkadza. Kto wie, co by się z nią stało, gdyby ją zostawić poczuciu aktorów. Publiczność lubi teatr, nawet wielką sztukę, ale sędzią w tym sporze nie jest, reaguje ogólnym wrażeniem. Dyrekcja orientuje się w tej reakcji według kasy, a jeśli się spiknie z gorszą sferą publiczności, to zrobi taki rozjem między literaturą a aktorem, że zniszczy obu antagonistów.

Otóż Lorentowicz, szanując prawa teatru jako odrębnej sztuki, bacnie przestrzega poszanowania literatury. Cała jego praca przepojona jest programem wielkiej sztuki, przedewszystkiem polskiej, a w tym programie jest postulat, że aktor musi rozumieć intencje autora. To jego duża zasługa.

Przy uważnym przeglądaniu dzieła Lorentowicza widzi się dzieje tego antagonizmu. Aktorzy żyją tradycjami czasów Bogusławskiego, kiedy teatr do nich należał wyłącznie, czasów romantyzmu literackiego, który sprzyjał aktorom. Lorentowicz trafił na czasy literatury dramatycznej refleksyjnej, w której meczą się aktorzy. Gdy do koturnów wracać nie można, pragną farsy. Recenzent jest w ciągłej walce z aktorami, dyrekcjami i publicznością. Lorentowicz wykazał wiele wytrwałości i umiaru.

Jeszcze jeden rys. Dwadzieścia lat Lorentowicza rozpada się mniej więcej po połowie na czasy przedwojenne i na czasy niepodległości. Lorentowicz, traktujący zawsze swoją służbę bardzo serjo, przed wojną pisał recenzje dłuższe i bardziej uroczyste. Teatr w Warszawie dawniej odgrywał rolę naczelnej placówki kulturalnej; premiery były uroczystościami, recenzenci — celebrytami. Po wojnie perspektywa rzeczy się zmieniła. Teatr traktowany jest z roztargnieniem, losy jego stały się państwem, miastem i publiczności obojętne. — Lorentowicz jednak stoi wiernie na posterunku, zawsze w cylindrze i rękawiczkach. A jak cenit do stanowisko, mamy dowód w tych księzkach jego, które składa, jak snopy, do skarbnicy polskiej kultury artystycznej.

Zygmunt Wasilewski

Warszawa.

W następnym Dziale:

OD SZYMPANSA DO OTELLA
przez
dr. Władysława Tarnawskiego.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Jak pracuje jedyna w Polsce fabryka opon samochodowych?

Donosiliśmy już krótko o wycieczce Korporacji Kupców Chrześcijańskich do zakładów przemysłowych, położonych w Starolece, mianowicie do „Blasku” i „Stomilu”. Szczególnie zwiedzenie tej ostatniej fabryki było dla uczestników wycieczki pewnego rodzaju rewelacją. Z uwagi na ogromne zainteresowanie, jakie wzbudziło urządzenie techniczne i sposób fabrykacji opon i dętek samochodowych i rowerowych firmy „Stomil” w najpoważniejszych kołach kupiectwa poznańskiego i ze względu na wyjątkowe stanowisko tej fabrykacji, jedynej tego rodzaju w Polsce, drukujemy poniższy opis na podstawie wrażeń i opinii, zebranych podczas zwiedzania fabryki.

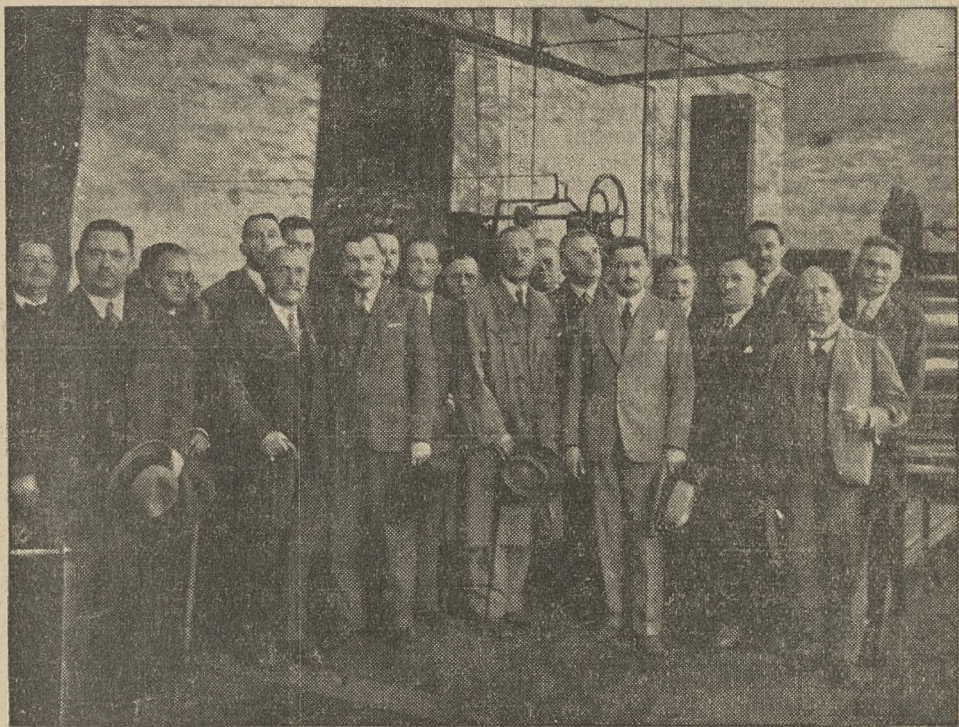
Przebieg poszczególnych działów fabrycznych wywarł na zwiedzających silne wrażenie. Mieszalnia, będąca sercem fabryki, w której przed okiem niepowołanych starannie chowane są tajemnice fabrykacji, urządzona jest nowoczesnie, a liczne rezerwoary surowców i chemikaliów, rozmieszczone przejrzysto wzdłuż ścian, dały wycieczce pierwsze wyobrażenie o skomplikowanym procesie produkcyjnym, którego zawilość poznać miano dopiero w następnych salach fabrycznych. W mieszalni zapoznano się z podstawowymi surowcami, a sąsiadujący z tym działem magazyn gotowych mieszanek dał zwiedzającym pogląd na różnorodność stosowanych mieszanek.

W następnym dziale, mieszczącym rozpuszczalniki i impregnację tkanin, zapoznano się z innym podstawowym surowcem, tak zwanym cordem samochodowym, odgrywającym w produkcji opon samochodowych pierwszorzędą rolę. Cord ten bowiem po odpowiednim spreparowaniu służy do zbudowania t. zw. karkasu, będącego niejako kośćcem opony. Stosuje się do tego

W innej znow sali poznano masową produkcję opon rowerowych, która mogłaby tworzyć wskutek bardzo ciekawego sposobu produkcyjnego sama w sobie cel wycieczek kół zainteresowanych.

Zwiedzający opuścili zakłady pod nadzwyczajnym wrażeniem. Poznano warsztat pracy, sprawnie zorganizowany, który nie tylko zatrudnienie daje setkom robotników Staroleki, Poznania i gmin podmiejskich, ale który też w tej tak trudnej dziedzinie produkcji, jak to miano możliwość przekonać się o tem z licznych zademonstrowanych prób, wykresów i opinii, stanął technicznie na wysokości zadania, budując opony, które nitylko najlepszymi fabrykatami zagranicznym nie ustępują, ale je często znacznie przewyższają.

Opona rowerowa „Stomil” oddawna zdobyła sobie opinię pierwszorzędnego produktu krajowego i w ogromnych ilościach znajduje zbyt na rynku krajowym. Opony i dętki samochodowe zaprowadzone są od kilku lat w największych przedsiębiorstwach komunikacyjnych. Utrzymanie się opon w tych instytucjach, które prowadzą najdokład-

Uczestnicy wycieczki kupieckiej zwiedzają walcownie fabryki „Stomil”

celu tkaninę nadzwyczajnej wytrzymałości. Wytrzymałość poszczególnych nitek wynosi przeciętnie ca 10 kg. O odporności samej opony będziemy mieli właściwe wyobrażenie, jeśli się weźmie pod uwagę, że na kwadratowym centymetrze mieści się 10 takich nitek i że na oponę większych wymiarów składa się 10—12 warstw cordu wymienionego.

Szczególne wrażenie wywarła walcownia i kalandrownia, której szereg potężnych maszyn służy bądź to do przetwarzania surowców, do gumowania tkanin, bądź też do prasowania płyt gumowych.

Właściwy pogląd na powstawanie opony i jej sposób budowy dała zwiedzającym dopiero sala konfekcyjna. Tuż miano okazję naoocnie przekonać się, jak w rękach sprawnych i wykwalifikowanych pracowników opona powstaje, od momentu nakładania pierwszej warstwy cordu gumowanego, aż do nakładania samej powłoki gumowej, czyli tak zwanego protektora.

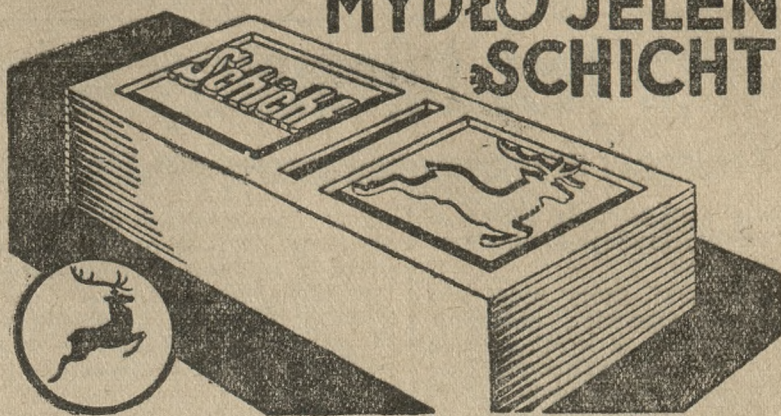
Towarzysząc oponie, zbudowanej na oczach zwiedzających, zabrano się czas dłuższy w jednej z najciekawszych hal, w oddziale wulkanizacyjnym. W hali tej opona otrzymuje swe ostateczne wykończenie. Z podziwem obserwowano pracę najnowocześniejszych potężnych automatów wulkanizacyjnych, w których opona, załadowana w stanie surowym, pod ciśnieniem 150 atmosfer i przy odpowiedniej temperaturze otrzymuje nitylko swój właściwy kształt, ale i tę elastyczność i wytrzymałość, która umożliwia jej w najgorszych nieraz warunkach drogowych przebycie dziesiątek tysięcy kilometrów.

niejszą kontrolę eksploatacji opon, jest najlepszym dowodem, że produkt „Stomil” jest pierwszorzędny.

Mało natomiast osób wie, że fabryka „Stomil” produkuje obecnie niemalże wszystkie wymiary opon i dętek na samochody osobowe i motocyklowe. W dyskusji członkowie Korporacji Kupców Chrześcijańskich wyrażali swoje oburzenie, że niektóre firmy, trudniące się sprzedażą opon zagranicznych, świadomie wprowadzają w błąd klientelę polską, głosząc, że „Stomil” opon tych nie wyrabia. Kupiectwo polskie, zainteresowane w rozwoju rodzimego przemysłu, winno przeciwstawić się tym metodom konkurencji zagranicznej, która reklamą, dumpingiem, tajnymi rabatami, czy nawet podrywaniem zaufania do krajowego produktu stara się szkodzić rozwojowi przemysłu polskiego; kapitałowi zagranicznemu należy przeciwstawić solidarność społeczeństwa polskiego i popierać jedyne w kraju placówkę, niezbędną również dla obrony państwa, której produkt, jak wynika z dokonanych ekspertyz, nitylko dorównuje wyrobom zagranicznym, ale niejednokrotnie je przewyższa jakością.

W przemówieniu końcowym, w którym starszy Korporacji Kupców Chrześcijańskich p. Kazimierz Otmianowski złożył podziękowanie dyrekcji i współpracownikom firmy „Stomil” za umożliwienie zwiedzenia fabryki, wyraził życzenie, że należałoby zorganizować jak najliczniejsze wycieczki do fabryki, byłaby to bowiem najwłaściwsza droga do pozyskania zaufania społeczeństwa polskiego.

Wydajne, gdyż czyste jest MYDŁO JELEN SCHICHT

WYRÓB KRAJOWY

KRONIKA GOSPODARCZA

Samodzielność polskiego przemysłu elektrotechnicznego Wojna celna z Niemcami wyzwoliła polską inleatywę

Do działów polskiego przemysłu, czyniących w ostatnich latach znaczne postępy i przyczyniających się dzięki temu do niezależnienia gospodarczego kraju od zagranicy, należy przemysł elektrotechniczny. W Polsce produkowane są wszystkie urządzenia elektrotechniczne masowego użytku, a ponadto następuje coraz dalej idąca specjalizacja produkcji. W dziale maszyn elektrycznych zapoczątkowano u nas w r. 1931 budowę maszyn elektrycznych spawanych bądź częściowo bądź całkowicie, co jest nowością nitylko w Polsce lecz w ogóle w produkcji światowej. Również wprowadzono już w fabrykach polskich stosowanie uzwojeń spawanych w silnikach wysokiego napięcia. Ważną no-

wością w zakresie produkcji maszyn stanowią silniki dwuklatkowe. Ponadto wyrabiane są już w kraju transformatory wysokiej mocy o wadze do 25 tys kg i do 60 tys. wolt napięcia. Poczyniono również znaczne postępy w budowie motoreduktorów. Rozszerzono produkcję aparatów i urządzeń rozjemczych. Ponadto rozpoczęto w r. ub. budowę specjalnych urządzeń dla elektrowni, jak urządzeń do badania oleju transformatorowego, przenośnych filtrów do czyszczenia oleju transformatorowego, transformatorów przenośnych, przenośnych aparatów kontrolnych do sprawdzania przekładników, będących w ruchu przy wyłącznikach olejowych wysokiego napięcia i t. p.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Zwrot cła przy eksporcie imitacji futer.** Min. skarbu zgodziło się na przyznanie zwrotu cła przy eksporcie tkanin półwełnianych barwionych, posiadających włosie wskutek dodatkowego wątku, a tem samym imitujących futro. Podlegająca zwrotowi stawka celna wynosi 1/3 69.30 za 100 kg.

(p) **Wątpliwości prawno-podatkowe.** Izba Przem. i Handl. w Poznaniu ostatnio dała wyraz opinii, że: 1) pod pojęciem „większa ilość” przy sprzedaży papieru uważać należy, w rozumieniu taryfy świadectw przemysłowych, ilości wagonowe od 5—15 tonn, 2) palenie kawy w przedsiębiorstwach handlu spożywczego należy uważać za czynność handlową przygotowawczą. (AZ)

Z KRAJU

(k) **Najcieńszy rok polskiego hutnictwa.** W dniu 13 bm. odbyło się doroczne posiedzenie rady nadzorczej Syndykatu Polskich Hut Żelaznych. Imieniem zarządu zabrał głos generalny dyrektor Syndykatu b. min. Bolesław Grodziecki, który w sprawozdaniu z działalności za rok ub. stwierdził m. in., iż rok 1932 był najcieńszym ze wszystkich dotychczasowych okresów sprawozdawczych, zbyt bowiem wytworów walcowniczych, objętych zakresem sprzedaży Syndykatu, spadł w r. 1932 do bardzo niskiego poziomu.

(k) **Walne zebranie „Spółki Osadniczej” S. A. w Poznaniu.** W dniach ostatnich odbyło się doroczne walne zebranie Spółki Osadniczej S. A. w Poznaniu pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej dr. Seydlitza. Ze sprawozdania złożonego przez dyr. Słomińskiego wynika, że pomimo nader trudnych warunków pracy, spowodowanych kryzysem, Spółka Osadnicza kontynuowała swą działalność. Parcelacja wiejska rozwijała się słabo. Parcelację tę utrudniała również kurcząca się stale zdolność płatnicza małej własności wiejskiej. Mimo to Spółka zdołała dotąd zawrzeć 387 kontraktów notarialnych na sumę ca. 1.957 tys. zł. przy ogólnej liczbie 515 nabywców. W dziedzinie parcelacji podmiejskiej dał się zaobserwować brak popytu na parcele, co pozostawało w związku z obniżeniem kredytów budowlanych. Spółka zdołała sprzedać w r. 1932 — 48 parcel budowlanych wartości ponad 282.240 zł. Na 26 z powyższych parcel nabywcy już pobudowali się. Po zreferowaniu przez dyr. Pilatowskiego sprawozdania rady nadzorczej zebranie zatwierdziło bilans, zamykający się sumą 2.890 tys. oraz rachunek zysków i strat, wykazujący czysty zysk w kwocie 6.442 zł, który postanowiono przenieść na rok następny, a następnie uchwalilo pokwitowanie dla zarządu i rady nadzorczej, poczem wybrało ponownie do rady nadzorczej ustępujących z niej pp.: dr. Seydlitza, dyr. Pilatowskiego i dyr. Śmieleckiego. Zarząd Spółki spoczywa w rękach dyr. Słomińskiego. (AZ)

(z) **Rozwój przemysłu na Litwie.** W ciągu pierwszych miesięcy rb. zostało w Litwie założonych około 20 nowych przedsiębiorstw przemysłowych, w których inwestowano blisko 1½ miliona litów. M. in. utworzono fabrykę wyrobów kartonowych, kilka przędzalni i tkalni lnu, kilka tartaków, gorzelnię spirytusową, młyny, pracownie pokostu i szlifiernie zwierciadeł.

O zbliżenie kolei do kół gospodarczych

Bydgoszcz, 16 czerwca.

W ub. piątek odbyła się w Bydgoszczy, w gmachu Dyrekcji Kolejowej konferencja sfer przemysłowych i handlowych Pomorza, zwołana przez prezesa Dyrekcji Kolei Państwowych w Gdańsku p. Dobrzyckiego, w celu wysłuchania życzeń i postulatów wymienionych sfer w kierunku ułatwienia poszczególnym firmom i przedsiębiorstwom większego niż dotąd korzystania z przewozów koleją przez dostosowanie istniejących norm i przepisów taryfowo-przewozowych do indywidualnych potrzeb klientów kolei.

W swym referacie prezes Dobrzycki podał projekt podziału Dyrekcji na 6 okręgów, w których możliwie 4 razy do roku w centrum danego okręgu, odbywałyby się konferencje ze sferami przemysłowo-handlowymi i rolniczymi celem wysłuchania ich bolączek i przyjmowania odpowiednich wniosków. Poza tem raz lub dwa razy do roku odbyłyby się konferencje delegatów, reprezentujących powyższe sfery całej Dyrekcji, celem ewtl. uzgodnienia życzeń poszczególnych okręgów i omówienia wniosków ogólnych, dotyczących całego przemysłu, handlu i rolnictwa.

Nad tym projektem rozwinęła się

b. szeroka dyskusja, w której żywo zabierali głos przedstawiciele poszczególnych firm, samorządu gospodarczego i instytucji gospodarczych. Ogólnie wyrażano podziękowanie za zwołanie tej konferencji i zrozumienie narazicie potrzeby ścisłej współpracy Dyrekcji Kolejowej ze społeczeństwem.

Niektórzy delegaci przytaczali bolączki, wynikające z wysokich taryf kolejowych, jednakże spraw tych bliżej nie omawiano i przesunięto je do najbliższych zebrań, które mają być zorganizowane w wyżej wspomnianych okręgach.

Słusznie podkreślono obawę, że nowoprowadzony system współpracy ze społeczeństwem może ewentualnie doprowadzić do zupełnego zlikwidowania dotychczasowych dyrekcyjnych rad kolejowych, wzgl. także Państwowej Rady Kolejowej, przeciwko czemu wszyscy mówcy kategorycznie się zastrzegali.

Dyrekcja Kolejowa zaprosiła na konferencję tylko niektóre instytucje i niektóre firmy, a ominęła cały szereg ważnych i działających na cały okręg nadnotecki i pomorski związków gospodarczych, co uważać należy za niewłaściwe.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kim jest tajemniczy lotnik-hitlerowiec?

Szczegóły przekroczenia granicy polskiej przez awionetkę hitlerowską

W sprawie wylądowania hitlerowca Stüwego dowiadujemy się następujących szczegółów:

Lotnik niemiecki, który oblatywał w środę ubiegłą Oborniki, następnie lądował w Uścikowie, a krótko potem w Brzezinku w pow. wągrowieckim, jest internowany w Wągrowcu. Nazywa on się Kurt Stüwe, urodzony 15 maja 1911 r. w Wystruci w Prusach Wschodnich, a od około 20 lat mieszka w Pile (Schneidemühl), gdzie ojciec jego jest właścicielem kawiarni. Podaje on, że jest drogerzystą z zawodu a obecnie niema stałego zajęcia i pomaga ojcu w prowadzeniu kawiarni. Samolot, na którym przyleciał (awionetka dwuosobowa wyposażona w motor 2-cylindrowy „Mercedes-Benz“, oznaczona numerem 1300, a nie 135 jak podano), nabył za 2 tys. marek. Od lutego ub. roku uprawia sport lotniczy i obecnie kończy pilotaż w oddziale lotniczym organizacji hitlerowskiej w Pile. Kupiony przez siebie samolot oddał do dyspozycji oddziałowi hitlerowskiemu z tem, że mogą się na nim szkolić również inni lotnicy. Pod skrzydłami po każdej stronie awionetki widnieje duża czarna swastyka hitlerowska na białym polu.

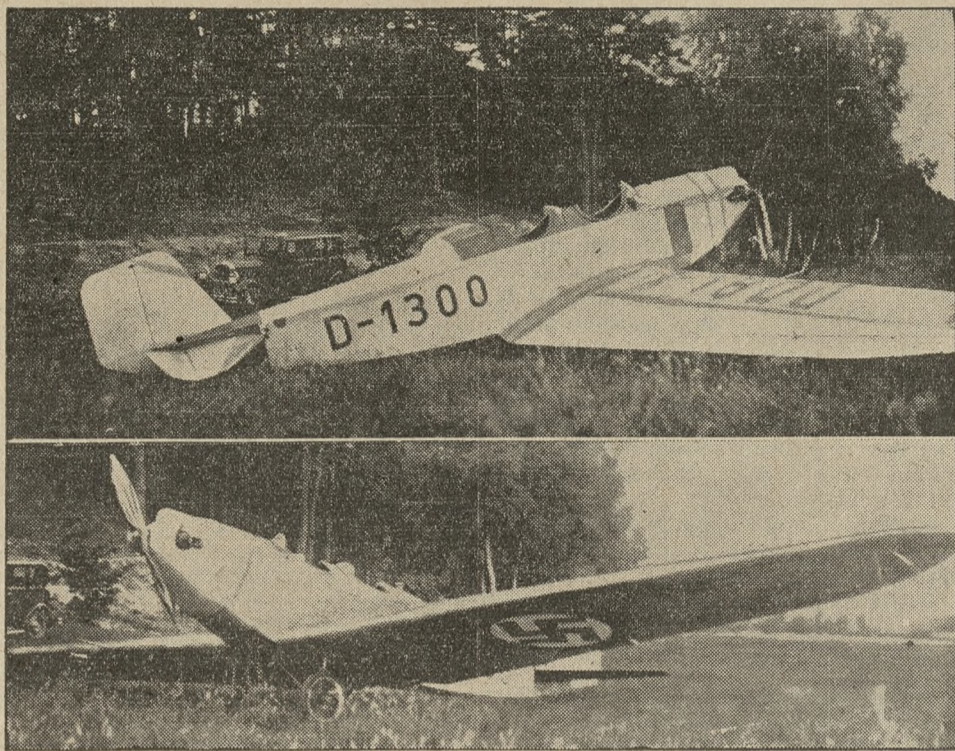
Co do samego lotu podaje Stüwe, że w dniu 14 bm., t. j. w środę, o godz. 9 wyleciał z lotniska w Pile, aby uzyskać warunki lotnicze na wysokość powyżej 2 tys. m. Wzbił się na wysokość 2500 m ponad chmury, przy opuszczaniu się został jednak przez wiatr spędzony na wschód. Zdezorientowało go to, gdyż nie miał mapy i gdy lądował, dowiedział się, że jest nad Polską. Z Uścikowa wyleciał ponownie w kierunku granicy niemieckiej, obawiając się jednak, iż skończy się benzyna, wylądował ponownie przymusowo.

Stüwe chciał uciekać, przybyły jednak na miejsce p. Jan Budka z Brzezinka zatrzymał go, oświadczając, iż musi zacząć ze swym aparatem do przybycia policji. Wówczas Niemiec odpowiedział: „Ja wiem, że jestem w Polsce, a za to, że mnie pan zatrzymuje, dostanie pan krzyż żelazny od swego rządu, ale my Niemcy będziemy pamiętać pana nazwisko“. Krótko potem była już na miejscu policja z najbliższego posterunku w Budzynie, w pow. chodzieskim, a przybyły wkrótce starosta wągrowiecki dr. Rościński zabrał Stüwego do Wągrowca i polecił zatrzymać go na posterunku policyj-

nym. Aczkolwiek dochodzenia nie wykazały, iż jest to przelot umyślny, przez granicę dla celów propagandy czy szpiegostwa, uderza jednak fakt wielkiej kurtuazji ze strony polskiej. Stüwego nie umieszczono w areszcie policyjnym, lecz umieszczono go w hotelu.

no nigdzie, żeby rozrzucił je nad terytorjum polskiem.

Hitlerowcy jak widzimy, mimo że są tylko organizacją partyjną, są zamaskowaną organizacją wojskową, uzbrojoną technicznie nawet w samoloty i szkołą swych członków w lotnictwie w sposób ściśle fachowy. Do

Zdjęcia nasze przedstawiają samolot z 2 stron ze swastyką hitlerowską na skrzydła awionetki.

Przypuszczając należy, że władze wyzyskują obecny moment przelotu Stüwego przez granicę, wobec licznych prowokacji hitlerowskich, i przekroczenie to ukarzą przykładnie.

W samolocie miał Stüwe ulotki kina w Pile, wyświetlającego cykl trzech filmów pod nazwą „Blutendes Deutschland“, w których mowa jest o rzekomej krzywdzie Niemiec w Wersalu. Stüwe twierdzi, że ulotki te rozrzucił nad Piłą. Nie stwierdzo-

stwierzenia tej prawdy przyczynił się niewątpliwie jeszcze raz przelot Stüwego. Należy dodać, że w obu wypadkach Stüwe lądował tam, gdzie byli Niemcy, którzy natychmiast starali się oswobodzić go z przymusowej niewoli. W Uścikowie podbiegli Niemcy do jego samolotu i poradzili mu, by się poderwał, gdyż jest w Polsce i wskazali mu kierunek granicy niemieckiej. W Brzezinku pierwsi przybiegli również doń Niemcy i starali się ukryć samolot jak również i Niemca, którego w innym razie zapewne przemyciliby w jakiś sposób przez granicę. (kl)

Przed wielką procesją farną

Apel do społeczeństwa, organizacji i stowarzyszeń

Z parafii farniej otrzymaliśmy w związku z jutrzejszą wielką procesją następujący komunikat:

Za baldachimem ustawiają się przedstawiciele władz świeckich, wojskowych, komunalnych, uniwersyteckich, parafjalnych i ewentualne delegacje; przedstawicielstwo otacza kompania honorowa wojska.

Po obu stronach baldachimu idą szambelani papiescy i tworzące szpaler zewnętrzny Bractwo Kurkowe.

Przed baldachimem: Duchowieństwo świeckie i zakonne, klerycy, zakony żeńskie, dzieci z kwiatkami, bractwa i organizacje kościoła farnego i inne, istniejące na terenie parafii, śpiewacy i orkiestra, weterani z 1863 r., sodalicye akademickie sokolów, powstańców i wojaków, uczestników powstania, tow. sportowych, bractwa i organizacje parafii, następnie Sodalicye Marjańskie, Nar. Org. Kobiet, Kat. Związek Młodych Polek, cechy: rybacki, rzeźnicki, obuwniczy, krawiecki, piekarski, młynarski, malarski (z lakiernikami i pozłotnikami), kołodziejski, kowalski bednarski, stolarski, garncarski, ciesielski, murarski, fabryka Cegielskiego. Towarzystwa nieściśle parafjalne ustawiają się w obrębie przedstawicielstwa tej parafii, w której mają główną siedzibę.

Wojsko tworzy stały szpaler ze-

wnętrzny od domów St. Rynku, pozostawiając chodniki i część jezdni dla publiczności. Szpaler zaś wewnętrzny od strony ratusza tworzą sokoli, powstańcy i wojsko, uczestnicy powstania, S. M. P. Fara oraz harcerze. Część członków owych organizacji tworzy również szpaler wewn. ruchomy od baldachimu aż do orkiestry.

W tradycyjnej procesji odśpiewa chór męski „Arion“ w Poznaniu połączony z chórem kolegiaty farniej re-sponsorja przy czterech ołtarzach komp. Piela, Kotego, Wittta i Dembińskiego. Podczas uroczystej sumy chóry te odśpiewują wielką mszę Steina oraz motety Aleksandra Klichowskiego, na Offertorium ośmiogłosowe Jesu, dulcis memoria — Riga. Połączonymi chórmi dyryguje p. Aleksander Klichowski.

Uprasza się uczestników procesji o ustawienie się ósemkami. Prosimy, by słuchano meżów porządkowych. Uprasza się wszystkie organizacje, biorące udział w tradycyjnej procesji farniej, o przybycie ze sztandarami najpóźniej do godz. 8,30 na St. Rynek. Niech zachowanie podczas procesji będzie nacechowane prawdziwym duchem żywej wiary i czci głębokiej dla Jezusa Chrystusa. Prosimy następnie, by wierni brali żywy udział w śpiewie, by parafianie przystroili domy, okna zielenią i sztandarami.

Znowu wyrok śmierci w Poznaniu

Sąd apelacyjny zatwierdza wyrok pierwszej instancji

Jak już wczoraj pokrótce donosiliśmy, w Sądzie Apelacyjnym zapadł wyrok, skazujący na karę śmierci przez powieszenie robotnika Wilhelma Ostrychacza.

W początkach listopada 1929 r., zamordowany został w tajemniczych okolicznościach robotnik leśny Antoni Kuleta. Kuleta, pracując ciężko, zaoszczędził około 500 zł, które miał za-

szycie w kamizelce. Wierząc ludziom, nie krył się ze swymi oszczędnościami.

Pewnego dnia Kuleta nie przyszedł wieczorem po skończonej pracy do szopy, w której mieszkał wspólnie z innymi robotnikami. Również nie wrócili dwaj jego koledzy Wilhelm Ostrychacz i Jan Podsiady. Zniknięcie to wydawało się dziwnym, to też rozpoczęto poszukiwania. W odległości dwóch kilometrów od osady znaleziono zmasakrowane zwłoki Kulety. Jak się okazało Ostrychacz wspólnie z Podsiadym zwałił Kuletę w gąszcz leśny i tam uderzył go znieczeka łopatą tak silnie, że Kuleta padł zalany krwią. Po kilku minutach zmarł. Zbrodniarze przenieśli ciało zamordowanego i zakopali je, a następnie podzielili się zabraną gotówką.

Wyrokiem I instancji Ostrychacz zasądzony został na karę śmierci przez powieszenie a Podsiady na 15 lat więzienia. Sąd Apelacyjny rozważał wczoraj na skutek decyzji Sądu Najwyższego sprawę ponownie i zatwierdził wyrok w całej rozciągłości. Oskarżony zapowiedział kasację; rozprawie przewodniczył sędzia Frydlewicz.

KALENDARZYK

Sobota, 17 czerwca 1933.

Słońce: wschód 3.29; — zachód 20.17; — długość dnia 16 godz. 48 min.

Księżyc: wschód 0.20; — zachód 14.54; — po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Sobota, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka plus 18 st. C., pogodnie, wiatr południowy, ciśnienie atmosferyczne niskie 747 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 22 st. C., najniższa plus 13 st. Cels.

Kal. rzk.: Innocenty, Adolf; — jutro Marek i Marceli.

Kal. słow.: Drogomysł; jutro Długosław.

OSOBISTE

— * W Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu zdali egzamin dyplomowy na wydziale elektrycznym pp.: Chmielewski Antoni Jung Bronisław, Jurga Benon, Katner Wacław, Kittel Antoni, Krzemieński Edmund, Mroczek Zygfryd, Łosik Eugeniusz, Postół Edward, Siwiński Jan, Stawiński Leon, Wizner Tadeusz, Zabielski Jan.

ŻYCIE SOKOLE

— * Baczność Sokoli, Sokolce! W niedzielę, 18 bm. bierzemy udział w wielkiej procesji Bożego Ciała na Starym Rynku. Zbiórka o godz. 8,30 rano na boisku „Sokoła“.

— * Żeńskie Gniazdo Poznań-Śródmieście. Od poniedziałku, 19 bm. ćwiczenia odbywać się będą na boisku „Sokoła“ o godz. 20. Gniazdo bierze udział w procesji św. Marcina. Zbiórka w poniedziałek o godz. 17 na boisku „Sokoła“.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Towarzystwo Młodych Przemysłowców. Plenarne zebranie w poniedziałek, 19 bm., o godz. 20 na sali Domu Rzemieślniczego. Na porządku obrad referat p. L. Miklaszewskiego: „Zjazd nauczycieli szkół dokształcających“, sprawa wycieczki parostatkiem w dniu 25 bm. dla członków Tow. i gości. Na zebraniu przyjmują się jeszcze zgłoszenia do wycieczki oraz sprzedaje się bilety na parostatek.

— * Sodalicya Pań Zawodu Kupieckiego — sekcja eucharystyczna. Zebranie w poniedziałek, 19 bm. o godz. 19.45 w Bibliotece Sodalicyjnej, św. Marcina 69.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * Konkurs orkiestr kolejowych. W niedzielę, 18 bm. odbędzie się w auli uniwersyteckiej koncert konkursowy orkiestr kolejowych z Poznania, Jarocina, Ostrowa i Skalmierzyc. O godz. 9 rano odegranie utworu konkursowego „Cud nad Wisłą“ Koseckiego bez udziału publiczności i o godz. 20 koncert utworów pozakonkursowych dla publiczności. Bilety nabyć można od godz. 19 przy kasie auli.

— * Nad jezioro Bytyńskie. W niedzielę, 18 bm. Pol. Tow. Krajoznawcze urządza wycieczkę nad jezioro Bytyńskie, na którego wyspie znajduje się wielkie grodzisko przedhistoryczne. Wyjazd z Poznania o godz. 8.45, zbiórka na dworc głównym o godz. 8.30. Powrót do Poznania o godz. 20.49. Bilet kolejowy powrotny 3 zł. Prowadzi p. Jaśkowiak.

— * Narodowa Organizacja Kobiet bierze w niedzielę udział w procesji Bożego Ciała na Rynku. Zbiórka pod sztandarem o godz. 8.15 na ul. Klasztornej przed probostwem.

— Z Bractwa Kurkowego na Główniej. Najlepszą 12-kę do tarczy królewskiej w tegorocznym strzelaniu oddał honorowy członek, ks. prob. Chilomer. Godność króla kurkowego zdobył p. Wincenty Langner, pierwszego rycerza p. Stanisław Prażyński, a drugiego rycerza p. Antoni Dura. W tarczy premiowej nagrody zdobyli pp.: Bloch, prezes Duszczyk, Flicieński, Ga-

Procesja na Wildzie

Niezwykłe nastrojowo odbyła się w piątek przy cudnej pogodzie procesja w parafii Zmartwychwstania Pańskiego. Procesję poprzedziły uroczyste nieszpory, po których okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prał. dr. Rolewski. W otoczeniu kilkudziesięciu księży celebrował procesję ks. infułat Ruciński, Ewangelje kolejno śpiewali ks. prob. Gorgolewski, ks. ks. Tomiak, Leśniewicz i Kosicki. Podniosłe śpiewy przy wórze orkiestry 7 baonu saperów wykonał chór kościelny pod batutą miejscowego organisty p. Mężydło. Pod strażą honorowej kompanii szkolnej 7 baonu saperów wyruszyła o godzinie 18 procesja ulicami Langiewicza, Fabryczną, Prądzińskiego, Kilińskiego, Górna Wilda, Gen. Chłapowskiego i Dąbrówki. Na czele imponującego pochodu kroczyła 8 drużyna żeńska harcererek im. Barbary Łazarewiczówny, za którą szły w grupie A dalsze hufce harcerskie, Sokół, Powstańcy, Tow. Młodzieży i Zw. Młodych Narodowców w szarych mundurach w liczbie przeszło 80. W dalszych grupach b, c, i, d. kroczyły koła śpiewacze, towarzystwa i braterstwa. Las sztandarów i chorągwi w liczbie przeszło 150 dodawał pochodowi malowniczego nastroju, 500 uszczęśliwionych dziewczynki sypało kwiaty przed Jezusem utajonym w Najświętszym Sakramencie. Pochód upiększało jeszcze bodaj największe tow. ministrantów w liczbie 180 w swych barwnych ubraniach. Straż honorową przy baldachimie pełnili członkowie Tow. Przemysłowców Wildeckich. Nad porządkiem całego pochodu czuwał miejscowy komitet towarzystw, który ustawił w tym roku pochód ósemkami. (kl.)

jewski, Dąbrowski, Dembiński, Kalużny i Brzeziński. Dodać należy, że Bractwa Kurkowe, rozwijające się od blisko 10 lat, wysuwa się na czoło wszystkich miejscowych organizacji. Dowodem uznania za 6-letnią pracę dotychczasowego zarządu, jest ponowny jednogłówny jego wybór na dalsze 3 lata. (jar.)

— *** Związek Młodych Narodowców w Poznaniu.** Zbiórka członków, celem wzięcia udziału w procesji parafii Farniej w niedzielę o godz. 8 rano na Nowym Rynku (przy łaźniach). — Zbiórka członków, celem wzięcia udziału w procesji parafii św. Marcina w poniedziałek o godzinie 5.30 po poł. św. Marcin 65 w podwórzu.

— *** Sodalicja Panien Urzędniczek.** W niedzielę rano o godz. 8.30 zbiórka na Nowym Rynku u wylotu ul. Bramkowej.

— *** Sodalicja Kupców** bierze udział w procesji Farniej w niedzielę. Zbiórka o godz. 8.30 przy bramie województwa.

— *** Poświęcenie cmentarza na Winiarach.** Parafia winiarska posiada już własny cmentarz grzebalny położony w środku parafii, na granicy miasta w stronę ku Piątkowu o obszarze 8 mórg. Plan cmentarny zaprojektował p. insp. Woźny. Uroczyste poświęcenie nastąpi w niedzielę, 25 bm. o godz. 5 po południu. Poświęcenia dokona J. E. ks. biskup Dymek.

KRONIKA MIEJSCOWA

— *** Ceny detaliczne za nabią,** notowane w Poznaniu 14 bm.: mleko niezbiernane 1 litr 0,20 zł, jaja 1 szt. 0,07 zł, twaróg 1 kg. 0,70 zł, masło solone 1 kg. 2,60 zł, masło mleczarskie 1 kg. 2,80—3,00 zł.

— *** Cyrk w Poznaniu.** Wczoraj rozpoczął gościnne występy reżyszem z Krakowa cyrk i największy zwierzyniec w gmachu cyrku „Olympja” przy ul. Poznańskiej. Program składa się z 20 pierwszorzędnych atrakcji, połączonej tresurą dzikich zwierząt, jak lów, tygrysów, a także słoni, lam, koni i wielbłądów. Przy cyrku znajduje się wielki zwierzyniec, składający się z 300 okazów fauny morskiej i lądowej.

KRONIKA WYPADKÓW

— *** Śmierć dziecka pod kołami wozu.** W Biskupicach w pow. gnieźnieńskim przejechał wóz ciężarowy 2-letniego Zygmunta Gogolika, zabijając go na miejscu. Straszny wypadekowi zawinił nieostrożnością woźnica, robotnik Bronisław Muszyński z Biskupic. (kl.)

— *** Z pastwiska w bagno.** Znajdujący się na pastwisku nad Wartą koń p. Talarzkiego (ul. Mostowa 29) wpadł w bagno przy Alei Piastowskiej w pobliżu rzeki. Dopiero przywołana straż pożarna wyciągnęła przy użyciu lin zsmordowane wypadkiem zwierzę. (kl.)

— *** Całe zabudowania pastwą płomieni.** W Czeszewie, w pow. wrzesińskim, wybuchł w środę wieczorem pożar w zabudowaniach rolnika Adama Zagórskiego. Ogień strawił zabudowania oraz dom mieszkalny i narzędzia rolnicze. Straty powstałe wskutek pożaru, ocenia się na około 7 tys. złotych. Przyczyna powstania pożaru nie została wyjaśniona. (kl.)

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— *** BUK.** (Z rady miejskiej). Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej uczczono zmarłego członka śp. Walentego Kalka, poczem przewodniczący wprowadził w urząd nowego radnego, kupca p. Mariana Golusińskiego. W myśl opinii obywatelstwa, wyrażonej na zebraniu dn. 9 maja rb., rada miejska uchwaliła przynależność do dotychczasowego powiatu, t. j. do Nowego Tomyśla. W dalszym ciągu posiedzenia uchwalono dodatek komunalny do państwowego podatku dochodowego za rok podatkowy 1933-34 w wysokości 4 proc. — Uchwalenie regulaminu dla rady miejskiej odroczone do czasu wejścia w życie nowej ustawy samorządowej. W końcu przyjęto do wiadomości sprawozdania z rewizji kas miejskich, oraz z wydzierżawienia miejskiej alei czerwińskiej przy drodze do Dobierzyna za 490 zł.

— **(Uroczystości kurkowe).** W niedzielę odbył się koncert w ogrodzie p. Badera, połączony z proklamacją tegorocznego króla kurkowego i rycerzy, której dokonał przewodniczący Bractwa p. Ignacy Łowicki. Wieczorem odbył się w lokalach p. Badera bal królewski.

— **(Napać szau).** Niejaki Franciszek Maćkowiak z Zemska, przyjechawszy w ub. poniedziałek rowerem do miasta, dostał z niewiadomych przyczyn na rynku napad szau, tak, że stał się niebezpieczny, turbując kilku mężczyzn. Furiata odstawiono na zarządzenie policji do domu.

— **(Prymicje).** W poniedziałek odprawiał w tut. kościele farnym pierwszą mszę św. nowo wyświęcony ks. Bogdan Wasowicz, syn kupca p. Czesława Wasowicza. Prymicjanta wprowadzono w procesji do pięknie przybranej świątyni. Okoliczniście kazanie wygłosił ks. prob. Waraszczyński z Siedlca, a chór kościelny odśpiewał podniosłe pienia.

— **(Zabawa „Sokola”).** W niedzielę, d. 18 bm. zarządza miejscowe gniazdo zabawy latową na własnym boisku, ul. Dobieżyńska. Program bardzo urozmaicony. (b. m.)

— *** GRABÓW.** (Kradzież). Jednej z ostatnich nocy włamali się złodzieje do piwnicy p. A. Błaszczynskiego i skradli znajdujące się tam artykuły spożywcze, wartości około 200 zł.

— *** Ofiary ruchu kołowego.** Na ul. Cieszkowskiego samochód osobowy P. Z. 48 961 najechał p. Jana Stępkowskiego (Chwaliszewo 5). P. Stępkowski odniósł lekkie pokaleczenie ręki. — Na ul. Dąbrowskiego w pobliżu Rynku Jeżyckiego dorozka samochodowa nr. P. Z. 41 688, prowadzona przez p. Konrada Bukowskiego (Mączna 3) najechała p. Władysława Kaźmierczaka z Borku, P. Kaźmierczaka opatrzyli pogotowie ratunkowe. Winę przypisuje się nieostrożności najechanego. (kl.)

— *** Tajemniczy topielec.** W pobliżu gazowni miejskiej kąpiący się w Warcie osobnicy znaleźli zwłoki nieznanego topielca. Z braku dokumentów tożsamości nie można było ustalić. Jest to mężczyzna około 40 lat, wzrostu 1,65 m, ubrany w ciemną odzież marynarkowa. Zwłoki, które leżeć musiały już dłuższy czas w wodzie, przewieziono do zakładu medycyny sądowej. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— *** Kradzież z włamaniem.** Przy ul. 3 Maja 3 nieznanemu narazie złoczyńcy włamali się do składu p. Stefana Maya i zabrali różne artykuły toaletowe, jak mydła, wody kolońskie, pasty do zębów, aparaty do golenia itp. wartości 250 zł. — Przy ul. Zwierzynieckiej 22 przy pomocy dobranego klucza lub też wytrycha włamano się na strych p. Czesława Matysia. Łupem włamywaczy padła bielizna wartości 300 zł. — Przy ul. Marsz. Focha nr. 83 niewydzieleni złodzieje wyrwali kraty w oknie i włamali się do warsztatu rzeźnickiego u p. Zofji Przemarskiej. Łupem włamywaczy padły wyroby mięsne wartości 200 zł. — Z mieszkania p. Stanisława Sroki (Rynek Śródecki 3) skradziono obuwie męskie, rewolwer bębnowy, portfel z zawartością 20 zł i książeczkę wojskową właściciela mieszkania p. Stan. Sroki. Szkody, wyrządzone przez złodziei, ocenia się na 400 zł. (kl.)

— *** Kradzież w autobusie.** P. Ignacy Szymaniak z Lubiatowa w pow. śremskim doniósł policji o kradzieży w autobusie. Według doniesienia p. Szymaniaka podczas jazdy autobusem na przestrzni Dolsk-Poznań skradziono mu dwa weksle na 2 tys. złotych, dwa weksle na 1000 zł i weksel 300-złotowy. Dochodzenia w sprawie wspomnianej kradzieży prowadzi wydział śledczy w Poznaniu. (kl.)

JARMARKI

— *** OPALENICA.** Jarmark na 26 bm. przesuwają się na środę, 28 bm. Spęd zwierząt racicowych wzbroniony.

— *** KOSTRZYŃ.** Jarmark ogólny 20 bm. Spęd bydła jest dozvolony.

— *** ROGOŹNO.** We wtorek, 20 bm. jarmark na konie, bydło, świnie i kramny.

— *** LWÓWEK.** Jarmark odbędzie się w środę, 21 bm. na konie, bydło i towary kramne. Na spęd zwierząt domowych otrzymano zezwolenie od władzy przełożonej.

— *** MOGILNO.** Jarmark ogólny, tj. kramny, na konie i bydło odbędzie się we wtorek, dnia 27 bm. Spęd bydła racicowego dozvolony.

odbyła się uroczysta akademja. W serdecznych słowach przemówiła do druchon p. dr. Morawiecka, piękny referat wygłosiła delegatka Związku, p. Lanżanka. W imieniu chrześnych przemawiał p. prof. Karpiński, w imieniu okręgu podpoznańskiego p. St. Szczerkawski, życzenia składały miejscowe i siostrzane organizacje. Na zakończenie pięknej uroczystości odbyła się pod wieczerz wieczornica.

— *** WAGROWIEC.** (Matura). Na 33 uczniów kursu seminarjum patent uzyskało 26, a mianowicie pp.: Barciński Andrzej, Bosiacki Stanisław, Brzeziński Michał, Bodus Klemens, Chojnacki Stanisław, Gierliński Zdzisław, Goliński Stanisław, Hyżyk Wacław, Jankowski Józef, Janecki Paweł, Kamiński Władysław, Krański Edmund, Łakowski Jan, Harmel Józef, Machura Franciszek, Małolepszy Stanisław, Małachowicz Zygmun, Nowicki Florian, Sławiński Jan, Sempolowicz Zygmun, Szybczyński Jan, Świata Franciszek, Swędrzyński Walenty, Słezak Edmund, Teske Felician i Ziemek Zygmun.

Z kursu wagrowieckiego na 38 uczni patent uzyskało 34, a mianowicie pp. Adamski Leon, Bolechowski Eugeniusz, Czaki Zbigniew, Dankowski Stanisław, Dojaś Florjan, Gawroński Stefan, Grajkowski Stefan, Hyspierz Jan, Kolibabka Józef, Kowalski Wojciech, Kurek Zygmun, Martyniuk Wacław, Machnikowski Roman, Mroziński Henryk, Mrugowski Marjan, Mlicki Roman, Młynarczyk Jan, Niemczyk Feliks, Nowak Józef, Pawlak Czesław, Przybylski Marjan, Nieborak Rajmund, Poltorak Kazimierz, Ramotowski Józef, Szałowski Piotr, Solomiński, Strończynski Kazimierz, Terzyk Stanisław, Twarowski Czesław, Wiatrowski, Wieruszewski Walerjan, Wajnert Ksawery, Wór Jan. (wk.)

— *** WITKOWO.** (Złot sokoli). W związku z obchodem 40-lecia istnienia miejscowego gniazda „Sokola” odbędzie się w Witkowie w dniach 1 i 2 lipca okręgowy zlot sokolów. Różne komisje z miejscowym zarządem na czele rażno krzątają się w pracach przygotowawczych.

— (Założenie klubu piłki nożnej). W dniu 13 bm. odbyło się na sali Domu Katolickiego zebranie organizacyjne klubu piłki nożnej. Nazwa klubu brzmi „Witkowski Klub Sportowy” (W. K. S.). Zapisali się 33 członków. Skład zarządu jest następujący pp.: prezes — dyr. Gawroński Stanisław, zast. prezesa — Ogórkiewicz Adam, sekretarz — Starczewski E., skarbnik — Ogórkiewicz Zenon, lawnicy — Kesicki Brunon i Kamenz Leon, gospodarz — Boester, trener — Łuszczewski Alfons. (mc.)

— *** ZBĄSZYŃ.** (Festiwal). Ciągłem dalszym „Dni Szopenowskich”, zapoczątkowanych w jesieni ub. roku, będzie festiwal, zorganizowany przez „Komitet Dni Szopenowskich”. Festiwal odbędzie się w niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 16 w łaźniach Miejskich. Program wypelni orkiestra i miejscowe chóry. Czysty zysk przeznacza się na doprowadzenie ogólnego wyglądu Żelazowej Woli do stanu, odpowiadającego epoce, w której żył nasz genialny muzyk, Fr. Chopin.

— (Z Czerw. Krzyża). Tut, oddział Czerwonego Krzyża urzęduje w dniach od 15 do 22 bm. tydzień propagandowy P. C. K. Należy mieć nadzieję, że „Tydzień P. C. K.” na terenie Zbąszynia spotka się z należytem zrozumieniem społeczeństwa.

Pg 11 971-62,339

— *** ŻNIN.** (Z Banku Ludowego). W ub. tygodniu odbyło się walne zgromadzenie Banku Ludowego pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Ignacego Derecha. Sprawozdania z działalności zarządu wygłosił p. dyr. Wilhelm a z działalności rady nadzorczej p. Ign. Derech. Przedłożony bilans, wykazujący po stronie dochodu i rozchodu 2 326 237,64 zł. przyjęto bez zastrzeżeń i udzielono pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej. W myśl propozycji zarządu uchwalono z czystego zysku 8 proc. dywidendy. Do rady nadzorczej wybrano ponownie pp. Ign. Kokoche z Daronic i St. Maciejewskiego z Jaroszewa, a w miejsce p. Lewandowskiego z Sławoszewa wybrano p. Posadzego z Sarbinowa.

— *** ŻERKÓW.** (Prymicje). W niedzielę odbyła się prymicja ks. Zbigniewa Wierzchowieckiego. O godz. 10,30 odprawił ks. Wierzchowiecki swą pierwszą mszę św. Okoliczniście i bardzo podniosłe kazanie wygłosił ks. prob. Przybylski z Wielkomyji. Pobożne pienia wykonał miejscowy chór kościelny pod batutą p. Domagalskiego. Po mszy św. udzielił ks. Wierzchowiecki swym najbliższym, oraz wiernym błogosławieństwa.

— (Kradzież). Do składu bławatów i konfekcji męskiej p. Kowalskiej zakradli się złodzieje i wynieśli towarów za około 2000 zł. Policji udało się wysledzić złodzieja, którym okazał się zwolniony w tych dniach z więzienia w Ostrowie niejaki Koliński. (zl.)

Z Kaliskiego

— *** SŁUPCA.** (Hojny dar). Małżonkowie Michał i Józefa Grudzińscy ze Słupcy ofiarowali na rzecz miejscowego kościoła parafjalnego żyrandol na 45 świec elektrycznych, pięknie wykonany z miedzi.

— (Szkoła Handlowa). Świadectwa ukończenia Szkoły Handlowej otrzymali pp.: T. Suwałowa ze Słupcy, J. Miśkiewiczówna ze Strzałkowa, H. Wolfówna z Pyszdr, E. Goldówna z Zagórowa, Z. Lewandowska z Goliny, S. Tuzikówna i G. Łodziewska z Wierzbna. St. Król z Graboszewa, Cz. Świątek z Zygmuntowa i R. Dobrowski z Sepolna. Z ukończenia szkoły dokształcającej świadectwa uzyskali: Stefan Daszkiewicz, J. Kaluba, M. Chłodnicki, W. Minch, M. Wrzesiński, St. Nowakowski, Sztajer i Goldstajn ze Słupcy. Następnie z miejscowości: Ostrowite — M. Falkenberg, Strzałkowa — H. Ignaszak, Ciążenia — J. Kruska i Koszut — Wl. Mejer.

KRONIKA BYDGOSKA

ULEWA PRZESZKODZIŁA RADZIE MIEJSKIEJ

Zwołane na piątek publiczne posiedzenie Rady Miejskiej nie odbyło się z powodu braku quorum. Przybyło zaledwie 18 radnych, reszta wystraszyła się gwałtownej ulewy, która przeszła nad miastem, i i pozostała w domach. Następne posiedzenie odbędzie się bez względu na ilość obecnych, prawdopodobnie w przyszły czwartek. Na porządku obrad wiele b. ważnych spraw.

ZE ZJAZDU KRAJOZNAWCZEGO

W dalszym ciągu zjazdu Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej, uczestnicy zjazdu po przyjeździe z Fordonu i po spożyciu obiadu, zwiedzili wystawę krajoznawczą, a następnie udali się na wieczornicę do sali gimnastycznej 62 p. p. Wieczornica nosiła charakter towarzyskiego zetknięcia się młodzieży między sobą, przyczem program jej był zupełnie dowolny. Poszczególne wycieczki popisywały się występami o charakterze regionalnym. Całość wypadła dobrze.

POTEŻNA ULEWA

O rozmiarach wczorajszej ulewy, jaka przeszła nad Bydgoszczą, świadczy fakt, że straż pożarna bydgoska była wzywana 150 razy telefonicznie i 12 razy przez aparaty sygnalizacyjne. Woda zalała kilkadziesiąt piwnic i magazynów i trzeba było nатычmiastowej pomocy, aby uniknąć większych szkód. Wypadki zalania piwnic i magazynów miały przezważnie miejsce przy ulicach św. Trójcy, Jackowskiego, Dworcowej i Śniadeckich. Inne części miasta nie ucierpiały wogóle, a nawet były ulice, których ulewa prawie nie obejmowała.

— **Zjazd urzędników kolejowych.** W niedzielę odbędzie się w Bydgoszczy zjazd delegatów Okręgowego Związku Urzędników Kolejowych. Otwarcie obrad o godz. 10,30 w lokalu „Pod Lwem”.

— **Samobójstwo.** W Solcu Kujawskim

pozbawił się życia wystrzałem z rewolwetu 22-letni Willy Wolski. Przyczyna samobójstwa nieznana.

— **Wypadki kajaków.** W ub. święto Bożego Ciała na Brdzie miały miejsce dwa wypadki, których ofiara padli kajakowcy. W pobliżu „Teatralki” usiłował nawrócić statek Tow. Żeglugi „Vistuli”. W tej chwili zbliżyły się dwa kajaki, a nie zdążywszy odpiąć dostali się między burzą statku a brzeg Brdy. Kajaki zostały zmiażdżone, przyczem wioślarki p. Starzyńska i Figlanka wpadły do wody. P. Starzyńska odniosła ponadto poważne obrażenia wewnętrzne.

Drugi wypadek wydarzył się w pobliżu Kapuścisk. Skutkiem wysokich fal kajak przewrócił się. Kajakowcy, umiejąc pływać wyszli bez szwanku.

— **Kradzież.** Dnia 14 bm. podczas targu na Nowym Rynku skradł nieznaną sprawca z wozu p. Grajewskiego Piotra tekę skórzaną z zawartością mendli jaj i ¼ kg. masła; Olejniczak Władysław, Świętojańska 17, zgłosił kradzież płaszcza i pary spodni, wartości 180 zł; Mrzyglód Stefania, Plac Weysenhoffa 17, zgłosiła kradzież pierzyn ze strychu, wartości 350 zł.; Gołębiowska Emilia, ul. Artura Grottera 9, zgłosiła kradzież złotego zegarka damskiego z branzoletką, sznura korali w kolorze bursztynowym i pary damskich pończoch, wartości 150 zł.; uczenica Furdyna Józefa, Grunwaldzka 146 nazwiskiem Z. skradła swojemu nauczycielowi większą ilość bielizny a wdowa H. F., Toruńska 38, srađła p. Zuchowskiemu Michałowi, Grunwaldzka 17, większą ilość kwiatów z cmentarza przy ul. Grunwaldzkiej.

— **Włamanie do konsulatu brytyjskiego.** Do biura wicekonsula brytyjskiego włamali się niewykryci dotąd sprawcy i zabrali niewielką sumę, mianowicie około 100 zł. Ci sami złodzieje przypuszczalnie wtargnęli tej samej nocy do sekretariatu bydgoskiego Liceum Handlowego i skradli 700 zł gotówki, z czego 500 zł należało do uczniów zakładu.

Gdzie pojechać na wypoczynek letni?

Z dalszej wędrówki po lotniskach na ziemiach zachodnich

Posłuchajmy, co mówi ziemia Leszka

Na historycznym trakcie — Od Żnina ku Gnieznu

Pod Żninem na trakcie zrzucił mnie autobus. Za chwilę zamilkł stukot oddalającej się maszyny. Cisza wielomowna zaległa równinę, wczesnym rankiem jeszcze dyszącą, oparami zamgloną i sposobiącą się na rozprawę ze słońkiem, koncentrującym swe promienie na łany falującego zboża. Skowronkowe paciorki idą pod niebiosa, jakby przechwalać się chwały, iż tu nie zawsze tak cichutko i spo-

prawy w Żninie w r. 1422 nadał prawa Kruszwicy a mieszczan żnińskich zwolnił od ceł do Inowrocławia, Torunia i Łowicza. Cholera także nie oszczędziła miasta, dając się mu we znaki zwłaszcza w r. 1515. W r. 1656 z Torunia dotarł do Żnina oddział Szwedów burząc je, reszty dokonały pożary w 1692 i 1728, wreszcie głód w 1764. Niebawem wtargnęli tu Kozacy i porwali z sobą ośmioletniego Jana Śnia-

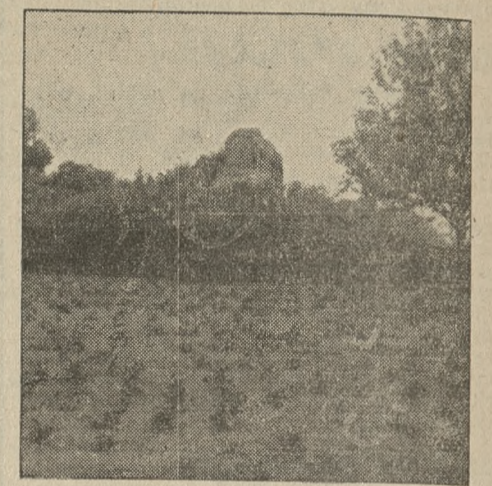
ciemnego lasu po lewej stronie traktu. Dzieci śpiewają rytmicznie pełne beztroski i radości po pokonanych trudach całorocznych u progu wakacji. A oto pomnik Leszka Białego na polach marcinkowskich. Mijamy go, kierując się wśród mnóstwa jeziorok poprzez Gąsawę do Rogowa a dalej cudowną aleją przez lasy ku Gnieznu.

Jest późny wieczór, gdy zarysowują się na horyzoncie potężne wieżycy katedry gnieźnieńskiej, macierzy polskich kościołów. Zwiedziliśmy kraj piękny, pełen romantyzmu, historycznej wymowy, urodzajny i w całej swej krasie dojrzewającego lata zapraszający w gościnę strudzonych i łaknących wypoczynku.

Lecz przyszedł dzień wolności! Armaty polskie pod Szubinem zdecydowały także o losie Żnina. Front szybko podniósł się ku północy, idąc wzdłuż Noteci. Żnin odżył i powrócił.

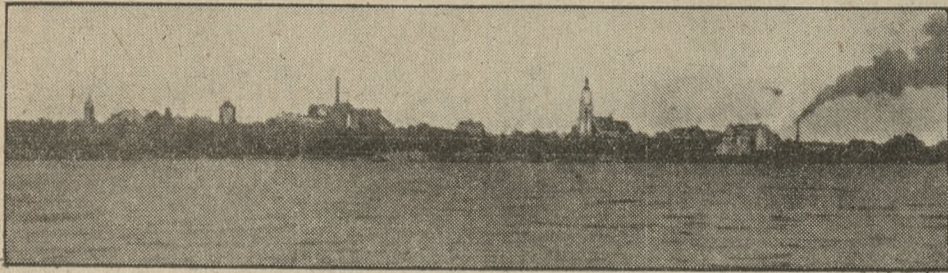
Piękno i legenda

Piękne jego jeziora, przeszłość bogata, gwara lasów zaciekawiają turystę i wiążą nicią serdeczną z dawną chwałą i legendą. Co kroku jej pełno — przy każdym jezioru, przy każdej ruinie. Postać Leszka Białego na spienionym koniu uciekającym przed prześladowcami Światopełka śni się do dziś dnia ludowi. Pomnik poświęcony młodocianemu królowi na polach Marcinkowa Górnego składa hołd temu momentowi jako żywa pamiątka kultu potomnych dla młodocianego króla. Patrząc w wody jezior za kąpiąciami się dziećmi i słuchając spżowego głosu dzwonów starej fary, wydzwaniających południe, z żalem odrywamy się od wspomnień i podejmujemy dalszą drogę.

Ruina zamku w Wenecji

Następna strona lotniskowa będzie poświęcona opisowi Skoków i okolicy.

Widok ogólny Żnina od strony Małego Jeziora

kojnie było. To tylko dziś wielkie magistrale mijają tę żyzną krainę, to tylko nowoczesny pospiech, idący po szlakach logiki geometrycznej, ominął to uroczysko, mające przypominać potomnym, że tu wielkie szły dzieje i poszumy. Przyłóżcie ucho do piersi tej ziemi a posłyszycie nietylko podźwięk piastowego lemisza, karczującego puszcę i śpiewy pogańskich obrzędów, przy geśli i czarze. Słuchajcie dobrze, a posłyszycie tętent brandenburskich i krzyżackich knechtów, szwedzkich rajtarów bezlitosne szturmy, niosące ogień i pożogę. W mgiełkach porannych skrzypią — zda się — kolasy polskich prymasów, chroniących się tu podczas wojny Nałęczów z Grzymalitami. Królewskie karoce widział ten trakt. Kazimierz Wielki i Jagiełło kilkakrotnie tu gościli, mieszkając na zamku żnińskim lub dworze arcybiskupim.

deckiego, słynnego później uczonego, który urodził się tutaj w r. 1756 a jego brat Jędrzej w r. 1768. Oby uczciło miasto tablicą pamiątkową w kościele miejscowym.

Pruskie szpony wymierzały cios

Zydzi wyrokiem kapituły gnieźnieńskiej z r. 1449 aż do rozbiorów w Żni-

Szukajmy śladów tych wydarzeń! Niewiele ich jeszcze znajdziemy, ale są!

Baszta na Rynku

Oto w środku miasta wyziera z rynku stara czworokątna baszta. Są to szczątki wspianego ongi ratusza, spalonego przez Krzyżaków około 1692 r. Kiedyś dawniej w XII wieku miał tu stać zamek z podziemnymi gankami połączony z kościołem św. Florjana, dziś już nieistniejącym. Dzisiejszy, piękny gotyk pochodzi z XV wieku. Nawa prostokątna z 4 okrągło wzniesionymi strzelnicami. Na zewnętrznym murze św. Michał wypalany w cegle. Ostatnie mury miejskie zburzyli Szwedzi w r. 1656 a ostatnią bramę rozebrano w r. 1820. Po zamku arcybiskupim niema śladu.

Za to „Gąsawka” toczy swoje wody, jak ongi, łącząc dwa jeziora: „Żnińskie Mniejsze” z jeziorem „Większem.” Na jej lewym brzegu rozwinęło się miasto stare z kościołem parafjalnym, z basztą ratuszową i posągami św. Jana w rynku. Wokół łąki torfiaste, pełne ukopu, niejeden zawierając skarb wykopaliskowy, sięgający czasów, gdy tędy szła droga handlowa z Etrucji do Bałtyku szlakiem na śląski Brzeg, Gostyń, Żnin, Świecie! Za arcybiskupa Jakuba, miasto

Do pałuckiej Wenecji, uroczu oblanej wodami

Zamczysko „Djabła weneckiego”

Palme pierwszeństwa oddać trzeba tej bajkowej kotlinie, leżącej na prawo od traktu Żnin-Gąsawa. Jedziemy autobusem z rynku żnińskiego. W wozie pełno młodzieży, wracającej z cenzurkami ze szkół. Umawiają się, jak spędzić wakacje i planują wyprawę kajakową po jeziorach i Welnie. Gdy wóz zatrzymał się pod Wenecją, mała i godna uczenniczka deklaruje mi się za przewodnika. Zaledwo mineliśmy wąwóz, gdy oczom naszym ukazuje się widok przepiękny. Trzy jeziora zjednoczyły swe wody, by pozostawić między sobą wąski, wysepkowaty przesmyk, na którym usadowiło się jądro wsi z kościółkiem pośrodku. „Ot tam — proszę pana — gdzie ten dym się unosi, tam są ruiny zamku”, mówi moja siedmioletnia informatorka. Zapatrzeni w dal, stwierdzamy z satysfakcją słusność nazwy tego czarownego zakątka, tak mało znanego a

tak godnego widzenia. Tu miał swój zamek sędzia ziemi kaliskiej Mikołaj, „Djabłem weneckim” przez swych przeciwników przezwany, za surową rozprawę z swawolą. Zamek, którego skromne ruiny jeszcze są widoczne, powstał w r. 1393 i okolony był wodą, miał most zwodzony i baszty zewnętrzne. Obok pięknego młyna p. Derezińskiego, zatrudniającego kilkunastu ludzi i wyposażonego w najnowsze maszyny oraz siedziby wybitnego rybaka, zdaleka widocznej dekoracją rozstawionych sieci, zbliżyliśmy się do kościółka i probostwa, w którego bliskim sąsiedztwie znajdują się szczątki zamku. Chwytny je na taśmę filmową. Okazał i grube mury przypominają konturem zamek Trocki.

Warunki letniskowe są tu idealne. Niedalekie lasy dają oprawę, kotlina sucha, piaszczysta, bogata w ryby i produkty sąsiednich kolonii, może dać dobre kwatery u włóścian, w willi młynarza, na probostwie, położonym w pięknym parku i u rybaków. Budynki są nowoczesne, powstałe podczas parcelacji w r. 1911 r. Połączenie kolejowe wygodne przez Żnin (6 km) a autobus oraz kolejka powiatowa przechodzą tuż przez Wenecję.

Jest tu także przy probostwie mała fabryczka trzciny sufitowej, zatrudniająca kilkunastu ludzi i zaopatrzona w nowoczesne maszyny. Po informacje szczegółowe można się zwracać do ks. prob. J. Wawrzynowicza (Wenecja p. Gąsawa).

Turysta i letnik nie pożałuje trudu — który go sprowadzi do uroczej Wenecji wielkopolskiej. Zaczepnie tutaj nie tylko doskonałego powietrza, ale zażna przedewszystkiem niezapomnianego w swem wielkim pięknie krajoobrazu, jakich mało w naszej Ojczyźnie.

Wracając na szosę napotykamy wielką wycieczkę szkolną na kilku wozach, wracającą do Marcinkowa z

Woj. sanatorium w Smukale

W końcu maja br. odbył się w Wojewódzkim Sanatorium dla płucno chorych w Smukale pod Bydgoszczą VIII zjazd dyrektorów sanatoriów przeciwgruźliczych o charakterze społecznym. W zjeździe poza reprezentantami sanatoriów z całej Polski, brali liczny udział goście i delegaci instytucji społecznych i leczniczych, oraz redaktor czasopisma „Medycyna praktyczna” dr. Bross, który jeden numer czasopisma poświęcił specjalnie VIII zjazdowi, z pracą dr. Białynickiego: „Uwagi do planu ujednostajnienia pracy w instytucjach przeciwgruźliczych”.

Prezesem Zrzeszenia wybrany został po śmierci śp. dr. Jakubowskiego dr. Zdzisław Szczepański, dyrektor sanatorium miasta Warszawy w Otwocku.

Po powitaniu gości przez gospodarza zjazdu dyr. dr. Meysnera, przemówieniach delegatów i odczytaniu licznych telegramów, programowy referat wygłosił dr. Hugon Karwowski z Zakopanego na temat obrazu rentgenologicznego klatki piersiowej. Szeroko ujęty referat, poparty licznymi fotografiami i szkicami, rzucił snop światła na nową gałąź nauki i wywołał ożywioną dyskusję. Dyrektor sanatorium w Smukali dr. Meysner referował o wynikach leczenia w Wojewódzkim Sanatorium i wygłosił referat na temat wyników operacji Jacobauesa. Zabieg ten, od niedawna dopiero wykonywany w Polsce, polega na przepaleniu żegadłem platynowym zrostów opłucnowych przy zastosowaniu prądu elektrycznego. Zrosty takie bywają bardzo często przyczyną groźnych powikłań w czasie szeroko dziś stosowanej w leczeniu gruźlicy płuc — odmy sztucznej. Operacja ta poprawia w znacznym stopniu dotychczasowe wyniki leczenia, częstokroć zaoszczędzić może choremu ciężkich zabiegów chirurgicznych, czasami może mu uratować życie. Dr. Meysner przedstawił zdjęcia, djapozytywy i szkice z własnych operacji, wykonanych w Smukale.

Po obradach goście zwiedzili sanatorium, tonące w przepychu kwitnących drzew i kwiatów wśród przastarłego drzewostanu sosnowego. Zwiedzający zapoznali się z dokonaniami przez dyrekcję pracami i inwestycjami, oraz przekonali się, że Poznański Woj. Związek Komunalny z p. Starostą Krajowym Bęgałem na czele nie szczędzi zabiegów i trudów, aby sanatorium mimo ciężkich czasów zmodernizować.

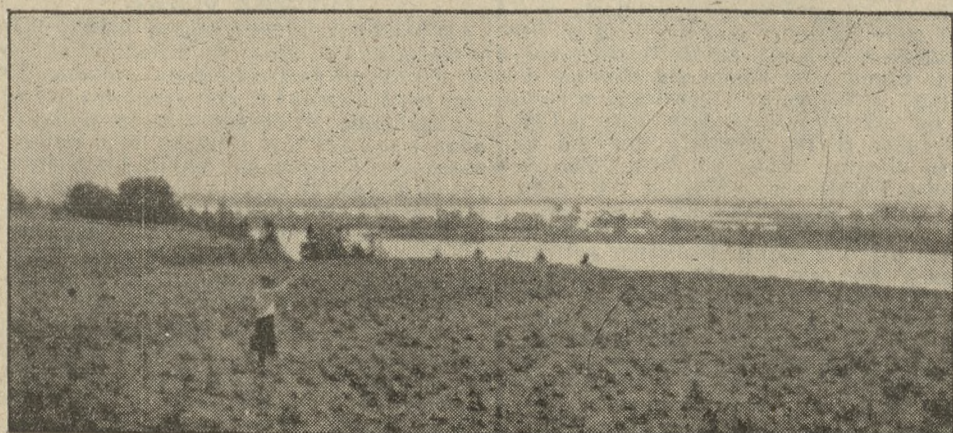

Baszta historyczna na Rynku w Żninie

otoczone murem nosi w herbie bramę z dwiema wieżami a wspomina o niem jako o przynależnym do arcybiskupstwa gnieźnieńskiego już bulla papieska z r. 1136.

Najazd Krzyżaków i Szwedów

W r. 1331 najechali miasto Krzyżacy, zburzyli je, pozostawiając tylko szczątki fortyfikacji. W r. 1357 bawił tu w odbudowywującym się grodzie Kazimierz Wielki, zatwierdzając przywileje miasta. Jagiełło ciągnąc na wy-

Wenecja wśród jezior i ruin

Na ostrzu języka

Pochwała sportu

Właściwie nie można narzekać! Poznań dużo działał dla sportu. Mamy cały szereg pucharów wędrownych... a na dobitkę mamy i stadion wędrowny. Jest to urządzenie bardzo praktyczne. Naprzykład taki bieg maratoński: Zawodnicy mogą stałe biegać przed siebie, unikając w ten sposób nieprzyjemnych skrętów, a ataczający ich stadion biegnie razem z nimi, przynosząc równocześnie ze sobą publiczność. I jeszcze jedno dogodnienie: Stadion coraz bardziej czuje ochotę najściślejszego kontaktu z Wartą. Może mu się uda... wtedy stadion będzie wędrował nietylko po łądzie, lecz i po wodzie... I wtedy będziemy mogli tanim kosztem urządzać igrzyska sportowe w Obornikach, Sierakowie, Międzychodzie itd. Zawodnicy poznańscy przywożą poprostu stadion ze sobą. Więc poco wydawać pieniądze na przytrzymanie stadionu na miejscu, na łańcuchy i kotwice? Niech sobie wędruje! Jednakże należałoby postawić przy nim straż, by pewnej nocy nie zwał, naprzykład do Gdyni; tam go jeszcze gotowi przebudować na pocztę, bo podobno ta pierwsza niezbyt się udała...

Mamy w Poznaniu szczególne szczęście do wędrownych monumentów. Pomnik Wilsona też spacerował. Ustawiano go aż w czternastu punktach miasta. Była to bardzo subtelna aluzja do czternastu punktów Wilsona. Teraz ma spokój. Jest pod opieką pana dyrektora Marcina, lecz nie mu nie grozi, bo nie jest z drewna... Zresztą: Kochajmy Marcina... Stworzył on w Poznaniu kilka pięknych oaz, ze smakiem przyozdobił nasze ogrody miejskie, i biedny literat lub feljetonista, który nie będzie mógł wyjechać na letnisko, ma sposobność, w tych urzędnych miejscach darmo oddychać wonią akacji i rozmawiać ze słowikami...

Lecz wracajmy do sportu. Pochwalam sport.

Pewien mądry człowiek powiedział, że w każdym człowieku głęboko wkorzeniona jest namiętność walki i pociąg do awantur, w poszczególnej jednostce zarówno jak i w całych narodach. Gdy niema wojen, wówczas luddek w inny sposób musi się wyszumieć, każdy w swoim guście, zależnie od rasy i dobrego wychowania. W czasach pokoju urządza się niebezpieczne wyprawy, czy też walki byków lub kogutów, albo chociażby niewinne polowanie na kuropatwy lub słońce. Hitler wynalazł nawet coś nowego, a właściwie nie tyle wynalazł, ile wznowił: Wprowadził znów krwawą menzurę studentów. Jest nadzieja, że jego kolega po siekierze, Mussolini za jego przykładem wznowi walki gladjatorów, któremi zasłynęli niegdyś jego przodkowie. Potem już łatwo będzie przeferosować walki z drapieżnymi zwierzętami, tę wspaniałą atrakcję cyrku Cezarów...

Nasza młodzież jest skromniejsza, bardziej pokojowo usposobiona aniżeli czciciele swastyki... woli się wyszumieć w sporcie. Bo to i zdrowsze i pożyteczniejsze, niż walka toreadora z bykiem, czy walka byków hitlerowskich. Pochwalam boksy. Tej gałęzi sportu zawsze dzieje się krzywda. Często słyszymy takie głosy z pośród publiczności, przeważnie tej, która nie była na zawodach bokserkich:

„Cóż za brutalny sport!!! Cóż za przyjemność patrzeć na dwóch mało ubranych ludzi, walących się pięściami, na dobitkę ubranymi w ciężkie rękawice!“

Mało ubranych? Trudno, by się bokserzy ubierali w stalowe pancerze. A co do rękawic, to uspokój się, droga czytelniczko: czem cięższa rękawica, tem mniej dotkliwy cios. No, i jaka wspaniała karjerę może zrobić taki bokser. Dowodem tego Dempsey, Tunney i Schmeling. Karjera wszystkich wielkich bokserów jest prawie zawsze ta sama. Najpierw mistrzostwo Europy i setki dolarów, potem mistrzostwo Ameryki i tysiące dolarów, wreszcie mistrzostwo świata i setki tysięcy dolarów. Potem taki bokser nagle czuje potrzebę zrobienia czegoś dla literatury i sztuki. Staje się gwiazdorem filmowym i pisze swoje pamiętniki... Niema na to rady. Wreszcie, gdy już nabiera dużo dolarów i wawrzynów, robi dobrą partję, wychodząc za sławną żonę... A więc uprawiajcie boksy!

Zdawałoby się, że boksy to sport nie nadający się dla niewiast. Ludzie mylą się... Ale nie mówmy lepiej o tem. Najpraktyczniejszym sportem kobiety jest jednakże rzucanie dyskiem. Może się przydać w pożyciu małżeń-

skiem. No, i jaka wspaniała karjerę może zrobić taka dyskobolka. Jeżeli dobrze rzuci, to trafi w ministra...

Towarzystwom, zespołom teatralnym oraz większym rodzinom polecam zbiorowe gry sportowe, jak naprzykład popularną klipę. Ja sam wynalazłem zupełnie nową i bardzo oryginalną grę, z którą pragnę zapoznać drogich czytelników. Tą drogą rozpisuję również konkurs na najtrafniejszą nazwę dla tej gry.

W odkrytej przezemnie grze sportowej może brać udział dowolna ilość osób; wyznanie i płęć obojętne, wiek również, jednakże zalecałoby się nie dopuszczać do współudziału niemowląt. Przebieg gry jest mało skomplikowany: Każdy biorący udział bierze do ręki kij długości trzydziestu czterech centymetrów i grubości osiemnastu centymetrów w obwodzie. Na umówiony znak, dzwonek lub gwizd, towarzystwo zaczyna bić się nawzajem po głowach. Kto pierwszy umrze, ten wygra... Jeżeli w przyszłości jakieś towarzystwo zapragnie urządzić tego rodzaju grę, to proszę i mnie zawiadomić o tem. Chętnie wezmę w niej udział... Oczywiście jako sędzia.

A więc, droga czytelniczko i drogi czytelniku, jazda na stadiony i ringi... Rozpocznijcie z treningiem jeszcze dziś wieczór... przepraszam, dziś jeszcze nie! dziś wieczór wyruszcie

wszyscy do Domu Rzemieślniczego, gdzie sympatyczny „urwis“ Leon Frankowski obchodzi jubileusz trzydziestoletniej pracy scenicznej. Porównałbym go do pszczoły... chociażby dlatego, że jest w nim niezaparty pociąg do miodu, jak widać na załączonej fotografii.

Kochanemu Zagłobie przesyłam serdeczne życzenia tą drogą, która jest bardziej efektywna i tańsza, niż depe-sza. Nazdar!

ARTUR MARJA SWINARSKI.

MORZE

Co dzień inne są wschody, co dzień inne zorze
Zapalają się w każdej przezroczyściej fali.
Rozgadają się z wiatrem nasze polskie morze,
O tem, że ono wielkie, a ludzie są mali.

Wiatr wpadł w topiel i wodą o brzeg burty bryznął,
Sztandar polski powitał morskie, słone dale.
Morze modli się cicho: Ojczyzno, Ojczyzno...
A fala gra radośnie: Haller — Haller — Haller...

Ślubowałem ci wtenczas, kiedyś cicho spało —
O Nocy twe gwiazdy srebrne już gasną i bledną, —
Że choć cię dotąd kochaliśmy mało,
Odtąd zwartą i trwałą utrzymamy jedność.

Opetala nas wielka i młodzieńcza miłość,
Jak orzeł biała, miłość milcząca w pokorze.
Serce nam jednym słowem — najśłodszym zabiło:

Morze — najcudowniejsze — nasze — polskie — Morze!

Poznań,

STANISŁAW KROKOWSKI.

Żywe rocznice

Sprawozdawca ze zjazdu Kół Polonistycznych, jaki się odbył ostatnio w Poznaniu, zaznaczył w swej relacji, że Wieczór Norwidowy, urządzony w ramach tego zjazdu, był jak dotąd jedynym u nas wyrazem pamięci o poecie w pięćdziesiątą rocznicę jego zgonu. To zapomnienie dzieli zresztą Poznań z całą niemal Polską. O rocznicy poety, który coraz bardziej wzrasta w wyobrażeniach i ocenach potomnych, zapomniano zupełnie... Zdaje się, że każdy z czynników, który miał w tej sprawie obowiązek, oczekiwał inicjatywy od kogo innego, w czem raz jeszcze okazało się, że jakaś jedna naczelna reprezentacja literacka jest rzeczą konieczną.

Właściwie podnosząc głos przeciwko przemilczeniu rocznicy Norwida, sprzeciwiam się własnemu poglądom na sprawę, a raczej metody czczenia wielkich pisarzy. Niema dla mnie przykrejszej rzeczy, jak t. zw. uroczyste akademje, poświęcone uczczeniu zasług wielkich ludzi. Być może jest to mankament psychiczny i inni reagują na wrażenia podawane przez takie akademje inaczej. Większość takich imprez, poświęconych pisarzom, urządzana jest w sposób szablonowy i sztywny, nad całością panuje wzniosły patos i staje się tak, że twórczość, której zazwyczaj najwyższą rangą sławy i uznania jest to, że poczyniała się z życia i miała nań przez swą dynamikę twórczą wpływ — krzepnie jeszcze bardziej i jeszcze bardziej niepotrzebnie dla współczesnego człowieka.

Przykład jednak rocznicy Wyspiańskiego w zeszłym roku każe przypuszczać, że w tej rutynie i tradycji rocznicowej zaszły nareszcie jakieś rozsądne zmiany. Jeszcze tarasowały swobodny dostęp ogółu do dzieł poety frazesy i ogólniki i nieodpowiedzialne mydlenie na tematy nie naprawdę z twórczością Wyspiańskiego nie mające wspólnego — ale ukończono wyda-

nie zbiorowe dzieł autora „Akropolis“, wydano kilka dobrych studjów, teatry wystawiły sporo jego dzieł, szkoły „przerabiały“ Wyspiańskiego na prawdę, a nietylko według programów, które nie liczą się z czasem i nie zostawiają w rzeczywistości miejsca na omówienie literatury po „szkole ukraińskiej.“ Wszystko to spowodowało przeniknięcie treści czczonego poety w obieg kulturalny społeczeństwa i pozostawiło tam trwalszy ślad, o czem dowodzą np. częstsze cytaty z Wyspiańskiego i to nietylko jak dotąd o Polsce, która jest wielką rzeczą, i o chacie, który miał złoty róg, ale i mniej wyciśnięte z bezpośredniości przez częste używanie i nadużywanie.

Okazuje się więc, że uroczyste obchodzenie wielkich rocznic może dać korzyści i że ostatnio uświadomiono sobie, jak należy postępować, aby je osiągnąć. Dlatego upominam się o zapomnianą rocznicę Norwida.

Ale i trzecia rocznica z ostatnich czasów nie pozostaje bez wpływu na to stanowisko. Jubileusz Zegadłowicza. Wielu obrusza się na ten bezkidzki kiermasz. Wydaje mi się, że niesłusznie. Zegadłowicz może zupełnie jest temu winien, że jemu urządzono jubileusz, a Norwidowi nie. Winni są ci, którzy urządzali i nie umieli... wybrać czy też zdobyć się na trochę jeszcze wysiłku: urządzić uroczystości... obydwu. Inicjatorzy wykazali dużą zdolność aranżowania, a pomysłowość tę mogli przenieść i na Norwida. W najgorszym razie można było urządzić w miejscu urodzenia Norwida zamiast palenia ognisk w górach, święto Kupali, sprzedawać pocztówki z którymś z autoportretów poety, a orkiestra np. urzędników kolejowych mogła odegrać kantatę okolicznościową do słów Emila Zegadłowicza. Zawsze byłoby coś, a tak niema prawie niczego.

Wracając do uwag poprzednich, wy-

daje mi się, że jedyny sens wszelkich jubileuszów, organizowanych na szeroką skalę, polega na tem, aby wartości, które nadały znaczenie pisarzowi, odnowiły się w pamięci, a to, co może mieć znaczenie dla dni bieżących, aby weszło w społeczeństwo i zostało przezem przyswojone. Z biegiem lat największa nawet twórczość odsuwa się od nadchodzących pokoleń. Ich utrzymująca się wielkość oparta jest przeważnie na konwencjonalnym i zdawkowym komunale. Otóż chodzi o to, aby tę wielkość restytuować na konkretnych podstawach. Nie będą niemi ani „syntetyczne“ przemówienia na akademjach, ani takie same artykuły w prasie.

W związku z rocznicą Wyspiańskiego projektowałem zestawienie krótkiego pensum dzieł poety, które każdy miałby przeczytać. Przed takim artykułem umieszczona byłaby inwokacja do czytelnika: „Chcesz naprawdę uczcić rocznicę wielkiego poety, przeczytaj te i te jego książki. Bez ponownego ich poznania nie możesz mieć o jego twórczości należytego wyobrażenia.“ Podobną rzecz w odniesieniu do Norwida sporządził prof. Cywiński w „ABC“, choć dla powszechnego użytku w skali może za obszernej.

Urządzenie uroczystości Norwidowych, któreby takie rezultaty miały przynieść, nastęrcza duże, ale nie nieprzewycięzione trudności. Norwid jest poetą trudnym, jeśli chodzi o treść jego dzieł, a forma oryginalna i odrębna tylko tę trudność pogłębia. Na tem polega przecież tragedja poety. Norwida zna i wielbi garstka ludzi, a szeroki ogół musi ich zachwytem wierzyć na słowo. A tak być nie powinno. Dzieła Norwida zawierają bogatą i żywą treść, która powinna się stać własnością ogółu.

Rocznica poety była (i jest jeszcze ciągle!) doskonałą okazją zawarcia powszechnego przymierza z Norwidem. Wyobrażam sobie, że trzeba się postarać o możliwie jak najwzajemniejsze zetknięcie z tekstem autora „Wandy.“ Na dobrą sprawę, poza tomikiem „Biblijoteki Narodowej“, niema przystępnego wyboru jego poezji. Teatry powinny pokazać jeden z jego utworów scenicznych, a związki, stowarzyszenia literackie i społeczne zainicjować wieczory norwidowskie. Może wartoby nadać tym wieczorom charakter dyskusyjny, na którychby drogi do poety ulegały rozświetleniu pod kierownictwem ludzi „wtajemniczonych“ a rozumiejących sens popularyzacji.

Zresztą — sposobów znalazłoby się wiele. Jeśli nie teraz, to może na jesieni. Tylko, że wtedy pewnie nadejdą inne rocznice i nie będzie czasu. Oto i nasz polski rodzimy kłopot: posiadamy w swej przeszłości olbrzymie bogactwa tak wielkie, że każdego z nich możemy dotknąć zaledwie z wierzchu. Cóżby to było, gdyby tak, jak przychodzą, zgłębić każde dokumentnie. Byłaby to ładna szkoła kultury. Może zniknęłyby ogólnie na tem polu niedokształcenie?

JÓZEF KISIELEWSKI.

P. S. Już po napisaniu tego artykułu doszła mnie wiadomość o tem, że w Biblijotece Poetów Polskich, redagowanej przez prof. T. Pimego, ukazał się mają pisma Norwida w jednym obszernym tomie. Cenę tomu wyznaczono na 6,60 zł. Wydawnictwo to będzie właściwym uczczeniem pamięci poety i może się przyczynić do spopularyzowania jego twórczości. I. K.

Bacność

Nadwyzczajny pociąg do Wągrówca!

W niedzielę 25 czerwca rb. kursuje nadwyzczajny pociąg na linii Poznań-Wągrowiec (przez Rogoźno): Poznań — odjazd godz. 6,35; Gołecin 6,44; Strzeszyn 6,47; Złotniki 6,53; Gołczewo 6,59; Chludowo 7,03; Wągrów 7,09; Oborniki 7,18; Parkowo 7,27; Rogoźno przyjazd 7,34, odjazd 7,45; Runowo odj. 7,56; Wiatrowiec 8,03; Wągrowiec przyjazd 8,10.

Powrót: Wągrowiec odjazd 19,10; Wiatrowiec przyjazd 19,17; Runowo 19,24; Rogoźno 19,35; Parkowo 19,45; Oborniki 19,54; Wągrów 20,05; Chludowo 20,10; Gołczewo 20,15; Złotniki 20,21; Strzeszyn 20,27; Gołecin 20,31; Poznań 20,38.

Zwracamy uwagę, że Czarnków i Ujście będą miały połączenie w Rogoźnie z pociągiem nadwyzczajnym.

Tow. Pielgrzym w Poznaniu — ul. św. Józefa 5, organizuje w niedzielę 25 czerwca — pielgrzymkę na Zjazd Katolicki. Uczestnicy Zjazdu — z Poznania i okolicy niech się zgłoszą wcześniej pod powyższym adresem w godz. od 9—13-iej i od 15—18-iej celem uzyskania jaknajdalej idących zniżek kolejowych — na XIII Zjazd Katolicki do Wągrowca.

RUCH KOBIECY

pod redakcją: dr. Bożeny Stelmachowskiej.

W przeddzień urlopów i wakacji

Wobec ukończonego już roku w szkołach średnich i dobiegającego kresu na Uniwersytecie i w innych uczelniach punktem zainteresowania młodzieży i ich rodzin jest w tej chwili sprawa wyjazdu na wakacje. Podobnie i starsza młodzież, która rozpoczęła już zarobkowanie, również w tym czasie najczęściej otrzymuje urlopy, jest to więc moment, gdy całe rzesze młodzieży miejskiej popłyną ogromną falą ku letniskom, do obozów skautowskich, S. M. P. czy akademickich, do domów prywatnych, do wsi, do małych miasteczek. Tym sposobem przeobrazi się zarówno każdy większy ośrodek miejski, częściowo wyludniony i różne małe ośrodki prowincjonalne przepelnione nagłe gwarem i ruchem napływowym.

W chwili, gdy wysyłamy młodzież naszą na wakacje i urlopy, myślimy przede wszystkim o tym, żeby jej dobrze było pod względem fizycznym i psychicznym i żeby powróciła zdrowsza, wypoczęta, chętna do pracy. Należałoby jednakże równocześnie wziąć bardzo sumiennie pod uwagę także i tę kwestję, ażeby w czasie wakacji i urlopów innym również dobrze było z tą wysyłaną przez nas z miasta młodzieżą. Z kwestją bowiem pobytu młodzieży miejskiej w obozach, na letniskach i w domach prywatnych łączy się bardzo ważny i zasadniczy moment socjologiczny, którego nikomu lekceważyć nie wolno.

Wpływ młodzieży przybyłej z większego miasta na młodzież prowincjonalną i lud wiejski jest ogromny zarówno w oddziaływaniu gromadnym obozów i letnisk, jak również w oddziaływaniu indywidualnym pojedynczych osób, rozmieszczonych po dworach wiejskich, czy małych miasteczkach. Lud wiejski obserwuje krytycznie letników, młodzież miejscowa chłonie ciekawie i z zapalem jawiącą jej się nowość. Nieobliczalny więc w skutkach może być wpływ zarówno pozytywny, jak negatywny letniskującej młodzieży.

Z tej więc przyczyny należałoby udzielać odpowiednich instrukcji wyjeżdżającym na wieś, do góry, czy nad morze. Obóz letni, czy to młodszych, czy starszych w zbiorowiskach akademickich tworzy już społeczność dla siebie i jako taka działa przykładem wewnętrznego organizacji, lub desorganizacji, karność i poszanowania swoich władz, lub braku tego, stosunków obyczajowych i towarzyskich wewnątrz obozu i na zewnątrz w stosunku do otoczenia, całego sposobu życia, który albo może zgorznieć, oburzyć i rozgoryczyć otoczenie, albo też zbudować i przejąć podziwem i sympatią.

Jeżeli chodzi o zespoły młodsze, więcej jest szans pomyślnego rozstrzygnięcia tej kwestji, ponieważ podobne obozy i letniska podlegają zazwyczaj odpowiedniej kontroli i opiece osób starszych, nie zawsze jednakże i tu dostatecznie bierze się pod uwagę to, że niejedną swoboda i lekkomyślność, którą możnaby tolerować na wewnątrz organizacji, posiada inny charakter, gdy uzewnętrzną się na nowym, obcym sobie terenie, i w stosunku do obcej młodzieży.

Znacznie więcej refleksyj budzi się, gdy mowa jest o letniskowaniu młodzieży dorosłej, samodzielnej, zdanej na siebie samą. Wszędzie po kraju powstaną w porze letniej takie obozy, szczególnie nad morzem i w górach. Wszędzie ludność miejscowa z pełnym zainteresowaniem zwraca się będzie ku tym ośrodkom młodej inteligencji i będzie chłonęła jej przykład i jej wpływy. I tu zazwyczaj powstaje fatalne nieporozumienie sytuacyjne. Tym, którzy przybywają na letnisko, wydaje się, że są swobodniejsi i bardziej niezależni, niż w mieście, że wobec tego więcej im wolno. Ci, do których się przyjeżdża, obserwują bacznie obcych i wyciągają wnioski zasadnicze z ich postępowania, nie traktując je jako przejściowe lecz zasadnicze. To, co dla jednych może być wyjątkiem, dla drugich staje się regułą i o ile, młodzież szybko zapomina o pobyście swoim na letnisku, ci, którzy tam pozostali w górach, nad morzem, czy na wsi pamiętają o tym długo i nieraz opierają na tem własne światopoglądy.

Ktokolwiek oglądał różne sceny rodzajowe na plaży, na stokach górskich, nad jeziorami, na letniskach, mimowo-

li życzył sobie, żeby na to nie patrzył miejscowy rybak, góral czy robotnik wiejski, tam więcej przykry był widok skupiającej się dokoła z ciekawością i podziwem dzieciarni miejscowej i wyrostków. A przecież najczęściej ta sama młodzież, zachowująca się nieobyczajnie na letnisku, postępowaniem swoim bynajmniej nie zwraca uwagi w mieście. I naodwrot trudno o miłsze przeżycie, jak grupa skautów maszerująca środkiem wsi do kościoła na nabożeństwo, witana serdecznie przez starych gospodarzy i kobiety wiejskie i naśladowaną we wszystkim przez wiejskich łobuzów. I wieczorne gawędy przy ognisku, na które od wsi i miasteczka ciągną starsi, żeby się pouczyć i rozweselić. Z jaką nieraz wdzięcznością wspomina się gdzieś w zapadłych kątach byt dziewcząt z S. M. P., które wniosły tyle radości i nowości. Gorzej, gdy w ślad za młodymi z miasta biegną przekleństwa zgorzonych ich postępowaniem miejscowych ludzi.

Nie należy jednakże sądzić, że tylko oddziaływanie zbiorowisk ma takie znaczenie. Przeciwnie, każda młoda osoba, czy studentka, czy akademik przebywający pojedynczo na wakacjach, skupiają na sobie uwagę i mają możność wywarcia daleko idących wpływów. Na prowincji przecież nie zna się wielu rzeczy, nie ma się do nich dostępu, jest się spragnionym gazet, nowin, książek, wiadomości przerwanych. A że brak kryterjum porównawczego, więc najczęściej z pełną dobrą wolą i zaufaniem przyjmuje się wszystko to, co przyniesie ze sobą gość z miasta. A sposób jego postępowania działa sugestyjnie i na młodszych i nawet na starszych, jako wykwit kultury większego ośrodka. Więc i ci, którzy pojedynczo znajdują się na prowincji muszą pamiętać, że patrzy się na nich i uczy od nich niejednego.

Jeżeli więc, wysyłając młodzież na wakacje i urlopy, przestrzegamy ją przed różnymi niebezpieczeństwami, łączącymi się ze sportem, a życzymy radości i wypoczynku, nie zapomnijmy dodać przypomnienia o miłości bliźniego, które przejawia się w kulturalnym odnoszeniu się do swego otoczenia.

— wer. —

Z życia Młodych Polek

Związek Młodych Polek w Poznaniu chcąc oprzeć byt swej Organizacji na pewnych podstawach, na pewnym gruncie, podkreśla w swej pracy wychowanie elity — silnych, wewnętrznie ugruntowanych jednostek, na których można pewnie oprzeć dalszy rozwój. W tym celu gros swej pracy w roku bieżącym przerzuciła na zastępy.

Szybkie tempo wzrostu organizacji Młodych Polek nie powoduje jedynie skupienia mas, lecz równocześnie idzie praca w głąb, sięgając do najmniejszej komórki składowej — do „szarej druchny.“ — Nie tracąc szerokości rozmachu, pamięta się o zmuszonej, syzyfowej pracy nad urabianiem każdej jednostki osobno.

Tę mrowczą, lecz najistotniejszą pracę prowadzić mają zastępy, czyli gromadki dziewcząt 10 do 15, związane węzłami serdecznej przyjaźni, na czele których stoją zastępowe.

By wyszkolić sobie kadry dzielnych współpracowniczek, Związek Młodych Polek w Poznaniu przystąpił do urządzenia I związkowego kursu dla druchen Zastępowych.

Kurs ten odbył się w Bydgoszczy, w czasie od 16 do 23 maja br. Gościł go u siebie były Dyrektor Związku Młodych Polek w Poznaniu, Ks. kanonik Schulz, dając dowody serdecznego przywiązania i gotowości niesienia tym, których jest założycielem.

Udział w konkursie wzięło 60 druchen zastępowych, były to wybrane jednostki ze Stowarzyszeń należących do Związku Młodych Polek w Poznaniu.

Charakter kursu był organizacyjny i wychowawczo-oświatowy.

Program kursu objął pogłębienie samych uczestniczek kursu, oraz przygotowanie ich do pracy w zastępie.

Kurs skryształizował jasno pojęcie zastępu w umysłach druchen, wykazał jakie są cele jego i zadania.

Pogadanki objęły szereg poważnych zagadnień. Podkreślono urobie-

nie wewnętrzne druchny Zastępowej, jej podejście do druchen — koleżanek, które mają kierować, współzycie i oddziaływanie na całe swe otoczenie. Motorem działania druchny Zastępowej — to miłość bliźniego.

Ćwicząc umysł nie zapomniano i o sprawności fizycznej druchen, które w przerwach wypoczynkowych, między pogadankami odświeżały swój umysł przy grach (ruchowych, sportowych), lekkiej gimnastyce i zabawach.

Gdy zarząd pracuje nad całym Stowarzyszeniem, druchna Zastępowe objęła pracę nad najmniejszą jego częścią składową — nad szarą druchną. Taką będzie całość, jakie będą jej części składowe. Takim będzie Stowarzyszenie, jakimi będą jego druchny. Trudna i bardzo odpowiedzialna część pracy przypadła druchnie Zastępowej, — ale i najpiękniejsza.

Zastęp to właściwa kuźnia pracy — tutaj wykuwać się mają silne dusze i charaktery — elita organizacji Młodych Polek.

Podczas całego kursu panował bardzo miły nastrój, dziewczęta żyły się ze sobą i nawiązały nici serdecznej przyjaźni.

Uroczyste zamknięcie kursu wryło się głęboko w dusze słuchaczek. Słowa zachęty Ks. Kanonika Schulza i Dyrektorki Związku Zofji Ozdowskiej zabrały druchny Zastępowe do swych środowisk jako jasny drogowskaz swej pracy.

Prof. Karol Adamiecki

Związek Pań Domu odbył swe zebranie miesięczne 6 bm. w sali Śniadeckich Coll. Medic. Pamięci śp. prof. Karola Adamieckiego poświęciła przewodnicząca gorące słowa wspomnienia — jako człowieka głębokiej wiedzy, który jednocześnie z Taylorem, opracowywał naukę organizacji czyli kierownictwa, ohrzczone mianem Taylorizmu, i który, stając na czele Instytutu Naukowej Organizacji, stworzył przy nim Sekcję Gospodarstwa Domowego, znaną dziś jako Instytut Gospodarstwa Domowego, stawiając na porządku dziennym sprawę właściwej organizacji gospodarstwa domowego jako warsztatu pracy, w którym zachodzi ogromne marnotrawstwo i w którym tak wiele znaczą umiejętne kierownictwo, oparte na zupełnie pewnych podstawach naukowych. Dzięki śp. prof. Adamieckiemu wydał Instytut Nauk Organizacji pierwsze tłumaczenie, dziś już wyczerpane, przełomowej książki Krystyny Frederick „Naukowa organizacja pracy“.

Następnie przewodnicząca wyjaśnia sprawę asocjacji Zw. P. D. z P. Touring-Klubem, pracą której członkinie Związku Pań Domu zyskują wszystkie prawa członka rzeczywistego P. T. K. — omawia warunki i podkreśla doniosłość afiliacji dla Zw. P. D.

Następuje bardzo ciekawy i pouczający odczyt p. Skorzewskiej Teresy o organizowaniu pracy społecznej kobiet. Prelegentka stawia bilans pracy i zysku z jednej — a błędów popełnianych i pracy niespełnionej — z drugiej strony.

Praca społeczna wytwarza miły, życzliwy stosunek siostrzany. Potrzebne jest jeszcze dobre zorganizowanie pracy, by czynności brać w karby żelaznej woli i czynić rzecz każdą o swoim czasie. Trzeba dojść kobietom do takiego wyrobienia, by praca była zawsze pożyteczną, by o ile możliwości wyrobić się na specjalistki w swym rodzaju. Praca ponad miarę i siły wywołuje zmęczenie i powoduje zaniedbanie ogólne obowiązków — jest źle pojętą ofiarnością.

Biuro Związku P. D. w czasie wakacji t. j. od 15 czerwca otwarte od 11—12 we wtorki i w piątki w lokalu przy pl. Sapieżyńskim 4 m. 5.

Wieczór autorski M. Łuczyńskiej

Staraniem Słowińskiego Tow. Kultury i Sztuki odbył się w Warszawie wieczór autorski, poświęcony twórczości najmłodszej wiekiem, lecz i bogatej dorobkiem literackim autorce, p. Mieczysławie Łuczyńskiej. Gdy jeden z uczestników przedstawił całokształt pracy młodej pisarki, wykazując między innymi jej dorobek w liczbie 32 powieści, napisanych w okresie 6—7 lat, red. Górzynski poddał prace p. Łuczyńskiej dość skrupulatnej ocenie. Łatwość narracji, piękno opisów natury, psychologiczne ujęcie postaci głów-

nych i wniosła myśl towarzyszącą każdej powieści, wreszcie pogoda i wiara w dobre strony ludzi postawiły niewątpliwie autorkę w rzędzie poczytnych dziś powieściopisarek. Potwierdza to zresztą Dr. Ziomek w swej statystyce poczytności.

Na zakończenie wieczoru wypełniająca po brzegi salę publiczność zmusiła obecną tam pisarkę do zarecytowania kilku własnych poezji.

Z Tow. Ziemiaków Wlkp.

W dniach 24 i 25 czerwca br. obradować będzie w Wągrowcu XIII Zjazd Katolicki, na którym napewno nie zabraknie przedstawicieli naszej organizacji.

Myślą przewodnią Zjazdu będzie z powodu 1900 rocznicy dzieła Odkupienia — Osoba Chrystusa Pana.

Na zjeździe obradować będzie osobna Sekcja Kobieta, na której dyrektorka Kat. Zw. Polek p. Zofja Sicińska wygłosi referat p. t. „Chrystus a kobieta“.

Z powiatowych kół donoszą nam: Zebranie Ziemiaków Koła konińskiego-stupeckiego odbyło się w Gosławicach pod przewodnictwem p. Marji Chrzanowskiej. Pani Mańkowska omawiała rekolękcje zamknięte, które w tym roku urządziła, jak zwykle u siebie dla S. M. P. i prosi panie, aby przyjechały zobaczyć i zapoznać się z organizacją tych rekolękcji, celem przekonania się czy nie byłoby możliwe urządzenie podobnych również i w innych miejscowościach. Panie chętnie skorzystają z zaproszenia.

Następnie p. Mierzyńska wygłosiła referat na temat książki Slonimskiego p. t. „Moja podróż do Rosji“. W sprawach sekcji ekonomicznej postanowiono urządzić wykładkę do Liskowa oraz podano projekt porozumienia się z większymi pensjonatami w Ciechoćniku, aby podczas sezonu dostarczać tam produktów wiejskich Pogadankę gospodarza na temat hodowli drobiu i spraw ogrodniczych zakończono zebraniem.

Dnia 12 maja odbyło się zebranie śremskiego Koła Ziemiaków. W zastępstwie przewodniczącej, prowadziła obrady wiceprzewodnicząca p. hr. Zółtowska z Kadzewa. Pani Zakrocka referowała o zebraniu Sekcji Ekonomicznej w Poznaniu, poczem bardzo interesujący referat wygłosiła p. Teresa Skórżewska o organizacji pracy pań domu. Prelegentka podkreśliła myśl, że bez należytego przygotowania podjąć tej pracy trudno. Konieczne jest fachowe wykształcenie i praktyka. W Anglii istnieją już takie kursa dokształcające, których niestety jeszcze u nas nie zaprowadzono.

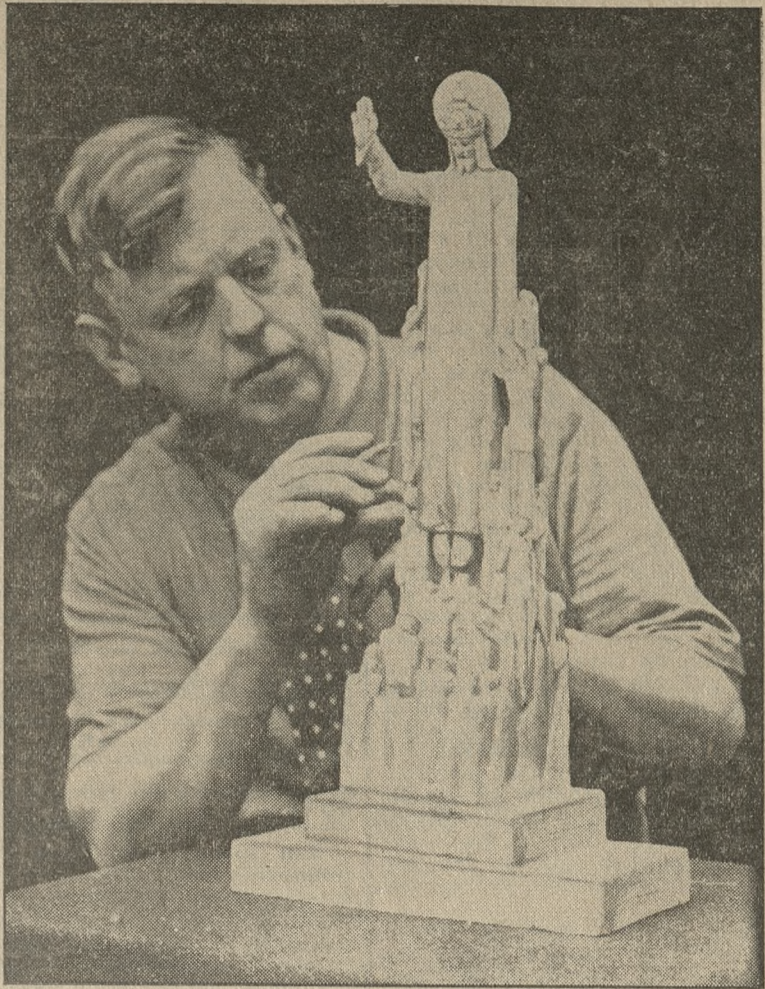
Wywiązała się dłuższa dyskusja, poczem omówiono sprawy bieżące Koła.

Walne Zebranie Wlkp. Koła Ziemiaków odbędzie się w piątek dnia 23 czerwca br. w lokalu Klubu, ul. Sew. Mielżyńskiego 26/27. Obrady rozpoczną się mszą św. w kaplicy pp. Skórżewskiej, Pl. Nowomiejski 1a o godz. 9 rano

O godz. 16 odbędzie się walne zebranie Klubu Mł. Ziemiaków. Obecność wszystkich członkin konieczna. W razie absolutnej niemożności przybycia, usprawiedliwienia prosimy przesyłać na ręce przewodniczącej Mł. Ziemiaków p. Izy Kurnatowskiej, Pozarowo, p. Wartosław.

W środę, dnia 21. bm., o godz. 14:15 mówić będzie w Radjo podczas kwadransu Tow. Ziemiaków — przewodnicząca sekcji drobiowej p. Jadwiga hr. Czarnecka z Przybysławia.

Zapisy na członków wspierających T. C. L. przyjmują wszystkie redakcje miejscowych pism. Biura Zarządu T. C. L. znajdują się przy ul. św. Marcjina 37, tel. 10-50, gdzie przyjmuje się zapisy na członków.

Model figury Chrystusa, wykonany przez znanego rzeźbiarza londyńskiego C. Sargeant Jagger. Będzie to największa figura Chrystusa w świecie i stanie na szczycie budującej się katedry w Liverpoolu. Oświetlona w nocy, będzie widoczna ze statków na morzu z dalekiej odległości.

ROMANOS

HYMN

Zbawiciela Chrystusa uczcijmy!
Hold, o wierni, niech każdy Mu złoży!
On miłośnik i Pan nasz uprzejmy
i jedyny od wieków Syn Boży!

Wszak aniołów śpiewają Mu szyki,
bezcieleśni Go wielbią duchowie:
ognistemi wołając języki,
w trzykroć-świętej bratają się mowie.

W triumfalnej bratając się pieśni,
co trzykrotna jest wraz i jedyna,
wysławiają rozgłośnie, współcześnie
Boga-Ojca i Ducha i Syna.

W trzech osobach się Bóstwo wyraża,
przecież jeden jest Bóg nierozdzielny.
Oną moc nadziemskiego Mocarza
czcić powinien twór każdy śmiertelny.

Matko Boża, Dziewico, Królowo!
nie opuszczaj nas — rabów ubogich —
wśród tych burz, co nam wiszą nad głową,
wśród drapieżców przemożnych i srogich!

Gołębico Ty, Duchem złością!
Pani wyższa od Potęg i Mocy!
Apostołów Tyś chluba! Tyś przystań,
gdzie dążyli Wyznawcy, Prorocy!

Tyś jest świata całego ratunkiem,
rajem, grodem o dwunastu bramach,
zaczaj wieżę ze złotym ryzstunkiem,
wonna czara duchowych balsamów.

Tyś jest szaniec i mur niezwalczony,
tyś przedmurzem jest wiernych mocarzy,
dusz pobożnych tyś boską obroną,
ciał niewinnych Tyś mocą i strażą!

Przeto wielbim Cię, Pani bez plamy!
Twego Syna i Pana błagamy,
byśmy w strasznym dniu sądu nie szczeźli,
ale łaskę i litość znaleźli!

Wtedy ratuj mnie, ratuj, o Chryste!
Miłośniku dusz ludzkich i Panie!
Z toni piekła mnie wybaw ognistej,
niech mnie szatan w swą moc nie dostanie!

Niech demonów nie będzie to chwała,
iż mnie podszept ich niecny omamił,
żem pokalał i duszę i ciało
i w mem życiu wciąż grzechem się plamił!

Nie wiem, nie wiem, co pocznę nieszczęsnym!
A więc krzykiem spowiadam się jawnym:
idę z prośbą, jak syn marnotrawny,
z Magdaleną lzy leję — lzy rześne!

Panie! Panie! Ty zbaw mnie z czeluści!
Nie daj w grzechów zatonać mi bagnie!
Nie chciej, Dobry Pasterzu, dopuścić,
by nad przepaść zbłądziło Twe jagnię!

Racz mnie z ciżby mych cierpień wydstać,
boskiem światłem oczyszczaj sumienie,
bym oglądać mógł boską Twą postać
i wyśpiewać Ci pieśń uwielbienia.

Tobie chwala należy się przecie,
Bogu-Ojcu, Synowi, Duchowi,
od wszelkiego stworzenia na świecie
na wiek wieków... o Panie łaskawy!

Przełożył z greckiego
JÓZEF BIRKENMAJER.

(Romanos, z przydomkiem „tapeinós“ — pokorny, żył za czasów cesarza Justyniana; był najznakomitszym poetą bizantyńskim, a jednym z największych poetów chrześcijańskich. Tytuł „Pindara chrześcijańskiego” zyskał nietylko przez wysoki polot i wzniosły nastrój swych pieśni, ale i przez kunsztowną formę zwrotek; był on jednym z pierwszych poetów, wprowadzających w tok wiersza rymy i asonanse, zadziwia po dziś dzień melodyjnością swego języka, pięknością obrazów, harmonją naśladowniczą. Słynna jest przede wszystkim jego wspaniała „Pieśń o Bożem Narodzeniu”, śpiewana po dziś dzień w Kościele wschodnim. — Przekłady pieśni Romanosa ukażą się w „Antologii literatury bizantyńskiej”, opracowanej przez Józefa Birkenmajera dla „Literatury powszechnej”, wydawanej pod red. S. Lama przez f. Trzaski - Everta - Michalskiego w Warszawie).

jest równie zdrowy jak ciało, a pamięć jego budzi podziw. Deklamuje on w sposób szarmancki poezje, które sam układał w rozmaitych epokach swego życia. W diecie jego alkohol odgrywa ważną rolę. Wstaje on bardzo wcześnie, jego pierwsze śniadanie składa się z filiżanki kawy z koziem mlekiem i chleba, poczem regularnie konsumuje kieliszek wódki. Po skromnym obiedzie tak samo wypija kieliszek wódki.

Dnia 2 kwietnia 1755 roku zmarła w Pont-a-Mousson markiza Chrystyna Maurice de Lenoncourt, przeżywszy lat 117. Czytała ona bez okularów i była w pełni posiadania sił umysłowych.

Nie był to codzienny widok, kiedy w roku 1822 odbywała się uroczystość poświęcenia pomnika Ludwika XIV na Placu Zwycięstwa. Senior armii francuskiej, Pierre Huet, urodzony za panowania Ludwika XIV w roku 1705, a zatem liczący 117 lat, zajął miejsce przed pomnikiem w fotelu. Prefekt wręczył mu w imieniu Ludwika XXIII krzyż legji honorowej i zwrócił się do niego w tych słowach: Współczesnikowi Ludwika XIX, przyjmij to odznaczenie. Urodzony jako poddany wielkiego króla, jest Pan świadkiem, że państwo i jego sława są nieśmiertelne.

W i P

Okręt z przed 2 300 lat

Niezwykłym wykopaliskiem z ostatnich lat poszczycić się może Szwecja. Niedaleko miasta szwedzkiego Varberg leży wioska Galtabek. W pobliżu tej wioski włościanie podczas kopania napotkali ku wielkiemu zdumieniu swemu na doskonale zachowane szczątki okrętu. W sprawę wdał się konserwator państwowy, pod którego kierownictwem wydobyto wkrótce statek o 14 metrów długości, będący w doskonałym stanie. Statek zbudowany jest z grubych tarcic dębowych, połączonych ze sobą zapomożą takichże gwoździ. Fachowcy nawigacyjni podnoszą piękny kształt statku, który posiadać musiał poważną pojemność i wielką odporność. Obok maszty statek posiadał jeszcze wiosła.

Uczni określiли wiek statku na 2300 lat. Norweska sztuka nawigacyjna sięga zatem conajmniej do 5 wieku przed narodzeniem Chrystusa.

W i P

Mąż na loterji, i co z tego wynikło

Na loterji można wygrać pieniądze, automobil, aparat radiowy, rower i t. p. Ale żeby wygrać na loterji narzeczonego! — to pomysł czysto amerykański.

Mister Braun, człowiek bardzo bogaty, nie mógł w żaden sposób znaleźć dla siebie odpowiedniej żony. Zwiedził całą Amerykę i Europę, szukał szczęścia nawet w kolonjach, ale żadna z kobiet nie chciała usidlić serca jankesa.

Wówczas, mister Braun zjawił się u wydawcy dużego dziennika nowojorskiego i podał swoje nazwisko, wiek, wysokość sumy na rachunek bieżący w banku, oraz nieruchomości i zaproponował, by puścić go na loterję.

Dziennik powinien sprzedać 2 tysiące biletów po 1 dolarze. Bilety nabywać mogły tylko kobiety niezamężne. Ta, na której bilet padnie wygrana, wyjdzie zamąż za mister Brauna. Pomysł dziwaka podobał się wydawcy dziennika. Mister Braun zdawał sobie sprawę, na jakie ryzyko się naraża.

— Prawdopodobnie — rzekł do wydawcy — żona moja nie będzie piękna, a możliwe nawet, że wygra mnie jeźmość, którą należałoby ku chwale potomstwa pokazywać w panoptikum za biletami. Ale jestem gotów się ożenić z każdą szczęśliwą właścicielką biletu, na który padnie wygrana. Każdy człowiek powinien choć raz w życiu wypróbować swój los.

Nic jednak z tego wszystkiego nie wyszło. Sprawa losów miała duże powodzenie, sprawa powoli dobiegała do końca, ale stało się coś, czego mister Braun nie przewidział. Wydawca dziennika powierzył całą organizację loterji swej córce. Młoda dziewczyna informowała klienta, ile biletów sprzedano, układała ogłoszenia do gazet, umieszczała plomienne wzmianki do pragnących wyjść zamąż. Aż mister Braun, który szukał żony po całym świecie, „wpadł” w swej rodzinnej miejscowości i zakochał się w córce wydawcy, nie bez wzajemności.

Epilog zrozumiał: Mister Braun ożenił się z córką wydawcy. Jednak, by uni-

Plantatorzy bawełny w stanie Texas wysłali znanego siłacza Hot Burnsa z balotem bawełny na plecach na wystawę do Chicago. Burns zamierza przebyć drogę około 1700 km ze swym ciężkim bagażem w ciągu trzech miesięcy.

knąć procesów, musiał kandydatce, na którą padła wygrana, zapłacić 10 tysięcy dolarów odszkodowania.

Czy posłowie angielscy piją jak konie?

Sir Alfred Solter, znany angielski lekarz-bakterjolog i członek parlamentu (konserwatysta) wygłosił na uroczystym posiedzeniu ligi wstrzemięźliwości w Glasgowie mowę o alkoholizmie... wśród deputowanych parlamentu angielskiego. Mówca oświadczył, że większość członków izby nadużywa alkoholu.

— Widziałem członków frakcji socjalistycznej, którzy pili w ciągu kilku nocy bez przerwy — rzekł między innymi. — Widziałem posłów, którzy podczas ważnych posiedzeń udawali się do bufetu i pompowali w siebie whisky do utraty przytomności. Widziałem ministrów — członków partji robotniczej, którzy przychodzili do parlamentu chwiejnym krokiem.

Można sobie łatwo wyobrazić, jaką burzę wywołało w Anglii takie sprawozdanie. Do sira Alfreda przybyła cała armia reporterów, którym on nietylko potwierdził słowa ze swej mowy, lecz dodał jeszcze wiele szczegółów.

— Jeżeli mówię na posiedzeniu Ligi tylko o członkach partji robotniczej — to nie znaczy, by członkowie innych partji w parlamencie nie pili, jak... konie... Wystąpiłem już raz z podobną rozmową w roku 1926, wówczas wezwano mnie do biura parlamentu, bym się wytłumaczył. Wyraziłem gotowość mych słów nazwiskami i faktami i wówczas pozostawiono mnie w spokoju.

Te wywiady w gazetach tylko dowały oliwy do ognia. Laeder opozycji socjalistycznej w parlamencie, Lansberry, oświadczył, że jeżeli sir Alfred Solter chce walczyć z alkoholizmem, powinien zacząć od własnej partji.

Członek parlamentu, Doran w liście otwartym na łamach dziennika protestuje przeciwko „nieprawdopodobnemu oświadczeniu”.

Inni deputowani żądają od sir Soltera publicznego przeprowadzania przed parlamentem prawdy. Tym ostatnim sir Alfred Solter odpowiedział, że jeden z podpisanych na proteście upił się niedawno w parlamencie, że on, sir Solter pomagał w zniesieniu go do taksówki...

Burza się jeszcze nie skończyła, tylko narazie na tem polemika się urwała.

Radjo a zaćmienie słoneczne

Podczas zaćmienia słonecznego dokonywano w Stanach Zjednoczonych obserwacji nad wpływem tego zjawiska na fale elektromagnetyczne, krótkie i ultrakrótkie. Stwierdzono, iż na chwilę przed zupełnym zaćmieniem, siła dźwięków wzrosła, potem spadła i znowu wzrosła. Napięcie dźwięków było tak silne, iż obserwatorzy musieli na chwilę odjąć od uszu słuchawki.

O ludziach przeszło 100-letnich

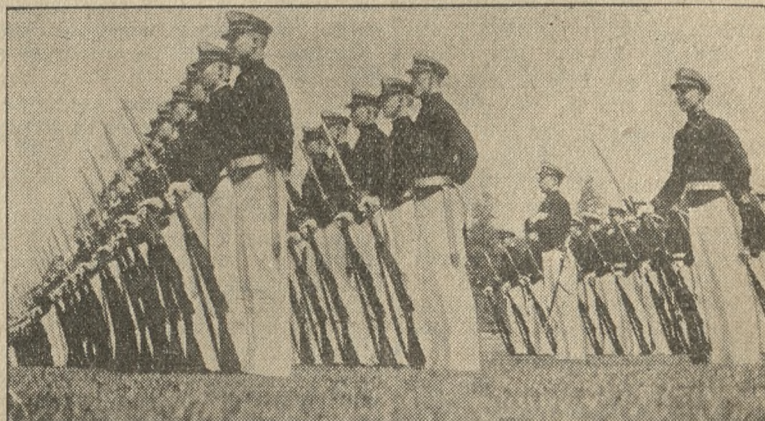
Dość często słyszymy zdanie, że dawniej żyło o wiele więcej ludzi, którzy doczekali się sędziwego wieku stu lat i więcej. Ta wielka liczba Matuzaleków z dawniejszych czasów tłumaczy się głównie tem, że księgi stanu cywilnego dawniej prowadzone były mniej ściśle niż dzisiaj, i że informacje o ludziach długowiecznych posiadamy głównie z ustnych doniesień, w których różnica 20 do 30 lat może nie odgrywać żadnej roli.

A przecież ludzi o wieku stu lat i więcej stwierdzono dokumentalnie dość dużo. Lektarz francuski A. Guéniot ogłasza książkę p. t.: Sztuka dożycia stu lat. W dziele swem Guéniot, który sam co jeno

przekroczył setkę lat, daje zestawienie osób ultrastuletnich.

W Lanslebourg u stóp Mont-Cenis (Alpy), żyła w roku 1832 Elżbieta Darieux, właścicielka oberży, która mając lat 140, była w pełnym posiadaniu sił fizycznych i umysłowych. Miała ona bardzo wesołe usposobienie, nie opuszczała swego miejsca za stołem i piła takie ilości kawy, że żaden Arab nie byłby się z nią mógł mierzyć. Jej maszynka do parzenia kawy przez cały dzień stała na ogniu. Elżbieta Durieux urodziła się w roku 1717 i umarła w roku 1857 w Gergeau w wieku 140 lat.

W roku 1842 żył w Paryżu starzec Noel de Quersonnieres, były komisarz generalny armji francuskiej, o którym pewien autor współczesny pisze, co następuje: Quersonnieres mimo swych 116 lat nie znał żadnych dolegliwości wieku. Duch jego

Kadeci amerykańskiej marynarki z akademji w Annapolis przy zawodach z musztry z karabinem o flagę, którą otrzymuje co roku kompania wykazująca się najlepszą musztrą.

Z naszej przyrody

Flora leśna

Powrót wiosny opóźnia się. Przyszły widok zmarzłych ziemniaków. Ubóstwo flory leśnej. Niema złotogłowia, obuwika i naparstnicy. Gmy i lepnice. Brutalny szerszeń i kwiatek lepnicy. Szalwie rozkwitły.

Czerwcowe dni słoneczne, po których spodziewaliśmy się przyspieszenia powrotu wiosny, nie spełniły naszych życzeń, ponieważ po dniach względnie ciepłych następowały chłodne noce, w których temperatura spadała niżej zera.

Panujące bez przerwy wiatry północnowschodnie sprawiły, że ziola już kiełkujące powstrzymały się w swych zapalich rozwinięcia sztandarów zielonych. Deprymując na nas wpłynął widok zmarzłych w czerwcu liści i łodyżek młodych ziemniaków. Pomarżły zwłaszcza na wzgórzach i piaskach, przykry przedstawiając widok.

W lesie, gdzie drzewa nie dopuszczają do wstępu wiatrów, które muszą zadowolić się smaganiem wierzchołków sosen i jodeł, miały kwiaty pewną ochronę. Wszakże do wnętrza lasów docierały zimna i nie pozwalały florze rozwijać się w pełni.

To też niema ani śladu po lasach naparstnic, zachwycających nas barwami i kształtem, nie ukazuje się kwitnący w czerwcu duży okazały złotogłów-lilja, największa lasów nad jeziorem Góreckim ozdoba, niema chluby ziół leśnych storczyka, obuwika z pantofelkiem dla boginek leśnych, najokazalszego u nas storczyka. Nie spotykamy nawet kwitnących już po inne lata najwonnieszego wśród storczyków podkolanka.

Zdaje się, że ze swego losu zadowolone są tylko białe lepnice, o których wspominaliśmy w zeszytym feljetonie, oraz smółki, zabarwiające różowymi smugami nasze łąki.

Lepnice usadowiły się bardzo licznie w lesie góreckim. Jest ich niezwyczajna łatwość, a wyrosły wysoko.

Są to kwiatki nocne, nieznoszące światła. To też w słońcu ich łodyżki zgarbione, kwiatki obwisłe robią wrażenie, że wędną. Ale w miejscu, gdzie w lesie kładzie się cień i panuje półmrok mistyczny, natychmiast lepnicę prostuje łodygę, rozwiera w kielichu swe kwiaty i otacza białe liście blaskiem tajemniczym.

Kwiatek sprawia wrażenie, jakby oczekiwał jakiegoś ważnego wydarzenia.

Kwiatki ludzą się półmrokiem leśnym, sądząc, że nastaje mrok wieczorny i noc; pora odwiedzin amantów, motyli nocnych, które je zapylają. Ich długie i wiotkie łodygi pokryte są mazią kleistą, aby uwieźić owady wspinające z ziemi na łodyżkę do ich kielichów miodnych, przeznaczonych do poczęstunku dla nocnych motyli. Tylko gmy trąbką zdolne ciągnąć do głębokich kielichów i zapylić je, przynosząc pyłek z innego kwiatu na żeński słupek, w którym rodzą się nasionka.

Pewnie, że sama maź nie jest środkiem uniwersalnym na owady. Brutalny szerszeń przylatuje do kwiatu, a gdy nie może dostać się do miodu w głębi, przegrzyza kielich i miod wypija, nie troszcząc się o zapylenie.

Interesującym jest, że po zapyleniu maź kleista znika, bo kwiat uznaje ją za niepotrzebną. Po suchej łodyżce poznajemy, że lepnicę została zapyłona.

Na wzgórzach obok drogi nad jeziorem góreckim kwitną o tej porze zwykle strojne fioletołem kwiecień szalwie. Kwiat w kształcie wygiętych zgrabnie zausznicy, przypomina kształtem zausznice, jakimi zdobia się kobiety na wschodzie.

Wogóle flora nad jeziorem góreckim jest dopiero w zaczątkach rozwoju.

Atoli urokiem jeziora, okolonego wieńcem szmaragdowym drzew i zarosli, zachwycać się można już teraz. Pamiętał o tem nowy właściciel kawiarni, odsłaniając widok na jezioro ze wzgórza, na którym znajduje się kawiarnia, usuwając zasłaniające jezioro gałęzie. Siedząc przy stole i zapijając wyborną kawę, można zachwycać się cudnym widokiem błękitnego jeziora, w którym odbija się uroczy las i zarosła z przeciwnego brzegu.

Niektóre ziola, jakimi zachwycałyśmy się o tej porze po inne lata, już zdolały okwitnąć, jak sasanka.

Atoli sasanka przedstawia się po okwitnięciu dziko romantycznie. Nasiona jej tworzą duży czub rozczochrany mający wygląd kukła — stąd sasankę nazywają kuklikiem.

Znikają już biało-różowe zawilce, śliczne przyłaszczki, których sezon minął latoś niepowrotnie. Kwitną jeszcze fioletowe dąbrówki, posiadające sławę leczenia artretyzmu.

Za złotogłowem, za obuwikiem, za podkolankami — musimy jeszcze poczekać!

Erel.

Sarna w Wielkopolsce i na Pomorzu

Przez racjonalną hodowlę do podniesienia zwierzostranu

Przeglądając artykuł p. H. Knothe, zamieszczony w „Łowcu Polskim” (nr. 11) „W sprawie hodowli sarn na zachodnich ziemiach Polski”, przedstawił zamierzam wiadome mi dane, dotyczące sarn na zachodnich rubieżach Polski, gdzie od lat przebywając, zdołałem w tej gałęzi łowiectwa obfity zebrać materiał, zaglądając do wszystkich niemal zakątków naszych łowisk.

Przystępując do omówienia środków zaradczych, któreby podniosły do normalnego poziomu stan jakościowy sarn, poruszyć muszę sprawę odstrzału, który przedewszystkiem leży mi na sercu. Okres odstrzału od 15. I. do 15. II. r. b. w woj. Poznańskim i Pomorskim, okazał się jednak w praktyce nieodpowiedni, ponieważ odstrzelono za dużo sztuk hodowlanych. Często poświęcałem czas na chodzenie po składowach i rynkach w Poznaniu, gdzie miałem możność obserwowania „bitej” zwierzyny. Z przykrością jednak stwierdziłem, że sztuk selekcyjnych padło z ogółu ubitych około 30 do 35%. natomiast zdrowych, nadających się do hodowli, i młodych 10-miesięcznych koźląt reszta; powodem takiego niszczenia zwierzyny jest oczywiście tak późny termin odstrzału.

Największa ilość koźląt i nawet starszych koźląt padła na terenach przyłaszczki, gdzie gospodarz, lub myśliwy, którym obca jest etyka łowiecka, oczekiwał na zdobycz i strzelał, co się pokazało na jego terenie, nie przebiegając — czy koza, kozioł lub młódka, przecież dla takiego gospodarza rzecz wyłumaczona, rogów nie ma — więc koza. Jeżeli w ten sposób będzie się uskuteczniał odstrzał, to przecież z biegiem czasu koźląt wogóle zabraknie, bo w takim wypadku będą dwa okresy odstrzału, jeden oficjalny, a drugi nieoficjalny. Jeżeli gospodarz odbije kozła w czasie odstrzału kóz, powie sobie: „pomyliłem się”, i zużyje mięso dla własnej potrzeby.

Mimowolnie nasuwa się wniosek, że odstrzał kóz powinien być uskuteczniony jedynie za zezwoleniami, wydawanymi tylko tym osobom, które mają stałe saray w swoich obwodach łowieckich leśnych, czy polnych, i prowadzą racjonalną hodowlę. Zdarzają się często wypadki, że wydzierżawiane są inklawy 500-morgowe, otoczone ze wszystkich stron lasami państwowymi, lub prywatnymi, i taki dzierżawca, siedząc nad granicą całe dni i noce, wybija zwierzynę, która wychodzi na żerowiska na teren przez niego dzierżawiony. Przez wprowadzenie pewnych ograniczeń uniknie się takiej masowej rzezi tak szlachetnej zwierzyny, jaką jest sarna.

Przy tej okazji potępić muszę rzeszę „myśliwych”, strzelających do grubej zwierzyny strumem, ponieważ sposób takiego strzelania w większości wypadków zwierzynę tylko rani; ginie ona nieraz dopiero w kilka dni po otrzymaniu ran śrutowych.

P. Knothe proponuje odstrzał w listopadzie (kóz), lecz ten termin nie jest zupełnie odpowiedni, ponieważ w tym czasie rogacze już mają zrzucone parostki, więc myśliwi, polujący bez lornetki, odbijaliby i kozły, jak to miało miejsce w styczniu r. b. Trzeba więc zapobiec temu i odbić kozy nie nadające się do hodowli w miesiącu październiku, a tem samym uniknie się odbijania rogaczy, i to przeważnie młodych.

W czasie mych licznych podróży po łowiskach Wielkopolski i Pomorza spostrzegłem: że w ostatnich latach nie praktykuje się obsiewania w lasach państwowych poletek i dukców. Obsiewanie dukców ma olbrzymie znaczenie dla zwierzyny i zaleca się specjalnie nad granicami pól, a w ten sposób zmniejsziliby się wychodzenie zwierzyny przed zachodem na żerowiska i... łakomych na mięso sąsiadów. Szczególną uwagę powinno się zwrócić na rewiry, które zostały zniszczone przez „sówkę-chojnówkę”, gdzie zwierzyna nie ma prawie żadnego pokarmu, i zmuszona jest bardzo wcześnie wychodzić na przyległe pola. Obsiewanie poletek i dukców ułatwi również obserwowanie zwierzyny, szczególnie sarn, a tem samym umożliwi prawidłowy odstrzał sztuk selekcyjnych.

Zaleca się bardzo zakładać liszki, które przynoszą olbrzymią korzyść w łowiskach. Przytoczę kilka zalet takiej liszki: 1) zwierzyna bardzo dobrze nasadza parostki; 2) traci robaki (Cephenomyia-Stimulator), których ma latem bardzo dużo w krtani, a które niepokoją zwierzynę, szczególnie w rewirach wilgotnych; w tym wypadku liszka powinna być budowana nisko, tak, że zwierzyna liżąc, opuszcza głowę bardzo nisko i przez nadwyrężenie zaczyna parskać, co powoduje wyrzucanie jednocześnie z siebie tak szkodliwych dla organizmu robaków; 3) zwierzyna nie niszczy zagajników tak bardzo, jak to się spotyka w rewirach, gdzie niema liszawek; 4) lizanie soli pobudza zwierzynę do silnego apetytu, przez co zwierzyna

przybiera na wadze i łatwiej znosi ciężkie mrozy. Prowadząc w ten sposób gospodarstwo łowieckie, zwierzyna zawsze jest zdrowa i silna w parostkach.

W ostatnich latach ukazało się rozporządzenie o sprzedaży odstrzału grubej zwierzyny w lasach państwowych, za poprzednim wpłaconiem pewnej sumy do kasy dyrekcji lasów, co jest niekorzystnym posunięciem, gdyż przez to często odbija się bardzo słabe sztuki, lub młode, które mają przed sobą przyszłość, a to z tego powodu, że nieraz myśliwy w pierwszych tygodniach nie miał szczęścia odbicia dobrej sztuki, a zbliża się koniec rykowiska, lub dobiega ku końcowi zapłacony wstęp do lasu, wtedy myśliwy nie liczy się z tem — młoda, czy słabsza sztuka — i strzela, nie chcąc stracić pieniędzy, które już wpłacił. Zaznaczam jednak, że dobry myśliwy tego nie uczyni, ale mamy przecież kilka kategorii myśliwych. Jeżeli nadal będzie się przeprowadzać takie odstrzały, to w niedługiej przyszłości nie będzie wcale dobrych sztuk w rewirach państwowych, które to rewiry powinny przecież służyć dobrym przykładem dla reszty.

Spostrzegłem w ostatnich latach, że odbija się coraz słabsze sztuki, co dawniej się nie zdarzało, ponieważ nadleśniczowie mieli polowania do własnej dyspozycji i nie żalowali nakładu w swoich łowiskach. Zyski, które wpływały na odstrzał ubitej zwierzyny, obracano na pańniki, liszki i karmę w zimie, a to jest najważniejszą podstawą hodowli. Zaznaczę jednakże muszę, że nadleśniczowie dawniej mieli prawo udzielania odstrzału i dobierali sobie takich myśliwych, którym mogli powierzyć swoje łowiska. Niestety dziś nie wybiera się myśliwych, grunt, że kupi odstrzał i zapłaci.

Reasumując powyższe wywody i dane, zebrane z obserwacji mojej z łowisk zachodnich ziem Polski, doszedłem do wniosku, że nie wstrzymanie odstrzału, jak proponuje w swym artykule p. H. Knothe, lecz tylko racjonalna hodowla doprowadzić może do podniesienia poziomu zwierzostranu w łowiskach naszych.

WŁODZIMIERZ BŁAK jr.

Zgon największego wydawcy amerykańskiego

W tych dniach — jak z Filadelfji donosi „New York Herald” zmarł, przeżywszy 83 lata, Cyrus Curtis, najpoważniejszy wydawca w Stanach Zjednoczonych, właściciel firmy „Curtis Publishing Company”.

Do kernu Curtisa należały wielkie wydawnictwa „Public Ledger”, „Saturday Evening Post”, „Ladies Home Journal”, oraz szereg wydawnictw codziennych, tygodniowych i miesięcznych. Perłą znanej tej firmy wydawniczej jest tygodnik „Saturday Evening Post”, założony przez Benjamina Franklina, a który przy swym trzymilionowym nakładzie uchodzi za wydawnictwo płaćące najwyższe honorarium na całym świecie swym współpracownikom.

Curtis — jak wielu potentatów amerykańskich, rozpoczął swą karierę sprzedając gazety na ulicy. Po paru latach założył małą drukarnię w Bostonie, następnie skończył szkołę dziennikarską i w Filadelfji założył tygodnik „Ladies Home Journal”, który po kilku miesiącach miał już 200 tysięcy nakładu. W r. 1897 kupił „Saturday Evening Post” za tysiąc dolarów i powołał na stanowisko naczelnego dyrektora Jerzego Horacjusza Lorimera, który nie ma sobie równego w dziennikarstwie wydawnictw tygodniowych. Wielki wydawca stał się w kilku latach miliardem; kierował on swem olbrzymim przedsiębiorstwem z pokładu swego wspaniałego jachtu „Lynkonia”. S. F.

Wrażenia niewidomej z podróży samolotem

Niewidoma stenotypistka amerykańska, 32-letnia miss Laura Gregory odbyła ostatnio dwutygodniową podróż samolotem, celem „zwiadzenia” Stanów Zjednoczonych. Miss Gregory — która utraciła wzrok licząc sześć lat, po odhyciu nauki w nowojorskim instytucie niewidomych jest obecnie stenotypistką i osiągnęła taką wprawę, że codziennie wybija na swej maszynie dziesiątki listów handlowych.

Po powrocie do Nowego Jorku, miss Gregory oświadczyła prasie, że pragnęła odbyć podróż samolotem, by dowiedzieć, że również niewidomy może z takiej podróży doznać prawdziwej przyjemności. „Zdaje mi się, że doświadczyłam — oświadczyła niewidoma, kiedy samolot się wzniósł, a piloci, którzy ze mną odbyli podróż, twierdzą, że umiem ocenić jak najdokładniej wysokość na której się znajduję. Jest to wrażenie wspaniałe móc latać jak ptak w przestworzach. A niewidomy odczuwa je tem bardziej, gdyż może sobie wyobrazić rzeczy bardziej piękne od prawdziwych. Mnie n. p. zdawało się, że znajdowałam się na szczycie świata.” S. F.

Dobra rada.

— Doktorze, proszę o środek przeciwko chrapaniu.

— Tak mocno pan chrapie?

— Chrapię tak mocno, że mnie to budzi ze snu.

— Sympaj pan w innym pokoju.

(Tit-Bits)

Kącik kosmetyczny

P. A. Z. S. Ponieważ posiada Pani cerę wybitnie suchą, skłonną do liszajów, należy zatem stosować krem mocno tłusty. Do mycia radzę lepiej używać otrąbków, a nie mydła. Proszę Pani niestety wypełnić nie mogę, gdyż to nie wchodzi w zakres porad. Preparowanie środków kosmetycznych proszę zostawić fachowcom, gdyż oni tylko mogą być odpowiedzialni za dobroć i skuteczność tych preparatów.

P. Marja Sikorska. Latwiej jest poprawić niż naprawić, sądząc z listu, nie ma Pani ochoty włosów farbować, a więc jedyną radą jest czekanie aż odrosną i przybrać poprzedni kolor, którego Pani obecnie tak żałuje.

P. Ala. Celem usunięcia piegów radziabym Pani przeprowadzić kurację zluszczeniową, a później stosować preparat, któryby uchronił cerę od działania promieni słonecznych. Używając taką maść od wczesniej wiosny, można uchronić twarz prawie całkowicie od pojawiania się piegów.

Gabinet kosmetyczny
Mgr. - chemji Kuntzówny
Poznań, plac Wolności 9.
zg 19 142

Łojotok twarzy

Ten nienormalny objaw nadmiernego tłuszczenia się skóry polega na złem funkcjonowaniu gruczołów łojowych, znajdujących się w skórze, właściwiej pod naskórkem, a kończących się ujściem na warstwie zewnętrznej naskórka.

Łojotok może występować w dwóch różnych postaciach, a mianowicie jako łojotok płynny, odmiana lżejsza, przy czem twarz jest błyszcząca i mokra, często prawie lepka. Tłuszcz nawet po umyciu mydłem znów powraca.

Suchy łojotok, odmiana znacznie trudniejsza, polega na wydzielaniu przez gruczoły tłuszczu w postaci stałej, wskutek czego otwory gruczołów zostają całkowicie zatłkane, a skóra zaczyna się lusiać. W takim wypadku skóra na oko jest sucha, szorstka i lusiająca.

Łojotok obydwóch rodzajów może się rozprzestrzeniać na całe ciało, z wyjątkiem rąk, względnie występuje tylko na twarzy oraz na owłosionych częściach skóry.

Na twarzy łojotokiem najczęściej zaatakowane jest czoło, nos i broda, te miejsca w zależności od rodzaju łojotoku mogą być tłuste i błyszczące względnie suche i szorstkie, pokryte lusiającą się skórą.

Nienormalne funkcjonowanie gruczołów łojowych powoduje rozszerzenie się porów, a co za tem idzie tworzenie się wągrów wskutek zanieczyszczenia przez kurz i brud z powietrza. Jeżeli przytem dostaną się do wnętrza bakterje, następuje ropne zapalenie gruczołu łojowego, powstają krosty, pryszcze, zaognienia itd. Najpospolitszym objawem tegoż jest trądzik, względnie egzema.

Nadmierne pocenie twarzy przy jednocześnie silnym łojotoku może być również często powodem najrozmaitszych komplikacji. Wolne kwasy tłuszczowe, znajdujące się w pocie działają na skórę drażniaco.

Przy tego rodzaju dolegliwościach należy starać się wszelkimi sposobami, aby twarz odtłuścić. W tym celu używa się mydła, boraksu, również środki silniej odtłuszczające, jakimi są alkohol, eter, benzyna i t. d. W wypadku drugiej silniejszej odmiany łojotoku należy ją przeprowadzić w stopień pierwszy, to jest odmianę oleistą i dopiero wtedy środkami antyseptycznymi i tonizującymi usuwać ten defekt. Często stosuje się również środki natłuszczające, aby usunąć nadmierne lusiające się naskórek i wtedy dopiero przeprowadzać kurację odtłuszczającą.

Jako środki, wchodzące w skład preparatów usuwających nadmierny łojotok, nadmienić tu należy ichtiol, kamforę, kwas borowy i t. d. oraz środki lekko lub silniej złuszczające.

Wszystkie preparaty, służące do usunięcia łojotoku, powinny być stosowane bardzo umiętnie, aby nie doprowadzić skóry do zbyt silnego wysuszenia, szczególnie należy unikać smarowania pod oczami, aby nie wytworzyć zmarszczek.

Mg. S. Kuntzówna.

Z życia towarzysztw

Z Tow. Przemysłowców w Skokach. 10 bm. odbyło się zebranie Przemysłowców przy licznym udziale członków. Zagaił obrady prezes p. Stefaniak, który też referował sprawę procentu dochodów od obrotu za rok 1932. Nad sprawą tą rozwinęła się bardzo rzeczowa dyskusja, i ustalono procent dochodowości, dla poszczególnych branż i zawodowców i to w myśl pisma Izby Przemysłowo-Handlowej z Bydgoszczy.

Następnie odczytał prezes rozporządzenie Min. Przem. i Handlu o zniesieniu Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy, co wywołało żywe zainteresowanie zebranych, przy czem prawie wszyscy zebrani zabierali głos, oświadczaając, że coraz więcej odbiera się ziemiosłu uprawnień, a coraz więcej nakłada się ciężarów.

Odczytano również artykuł z „Przemysłowca” w sprawie pom. Izby Rzemieślniczej, a w komunikatach poruszono kilka spraw natury lokalnej.

Na tem obrady zakończono. (Stk)

Szcście w niepowodzeniu

Jakie to szczęście, panie Mandelgrün, że nasze intrygi rewizjonistyczne spełzyły na niczym, nie mogliśmy się dzisiaj wylegiwać nad polskim morzem.

O nagrodę „Orędownika Wielkopolskiego“

Przed niedzielnym wyścigiem pływackim

W niedzielę odbędzie się na Warcie IX „międzymostowy wyścig pływacki“ organizowany przez „Unję“, na który dla zwycięzcy w biegu panów nagrodę ufundowała redakcja „Orędownika Wielkopolskiego“. Wyścig ten, którego start nastąpi o godz. 12 przy moście chwaliszewskim (od strony ul. Grobla) zapowiada się bardzo ciekawie. Zgłoszonych jest ogółem 86 zawodników, wszystkich bez wyjątku najlepszych z Poznania, którzy pływać będą w trzech grupach. W biegu juniorów, wśród 32 zgłoszonych wysuwają się na czoło ze znanych zawodników: Pietrowiak (H. C. P.) — nr. 16, R zadek — 3, Powąski — 22, Krajczewski — 32 (Unja) oraz Bukowiecki (A. Z. S.) — 31. W drugim biegu wyruszy 16 pań. Tutaj faworyzowana jest Antkowiakówna (W.) — 15, groźnym dla niej konkurentkami będą jednak: Szczuraszakówna (Ostr.) — 1, Krausówna — 2 i Bluemelówna — 5 (U.) oraz Lanżanka — 9. Z pośród 39 panów wreszcie zwyciężyć powinien

Lisewski — 12 (H. C. P.). Zaciętą walkę o drugie miejsce stoczą natomiast: Kwiatkowski I — 26 (P. T. P.), Gronikowski — 13 (H. C. P.), Zawieja — 35 (W.), oraz Richter — 17, Kuźdowicz — 18, Kaniewski — 6 i Wesółowski — 19 (U.). Z uwagi jednak na dystans i krótki trening zawodników o niespodzianki będzie nietrudno. Poniżej podajemy programy ze startu i mety:

Program na startcie będzie następujący: Godz. 11.45 — start kajakowców „Wilków Morsk.“ do defilady; 12.00 — start juniorów; 12.10 — start pań; 12.20 — start panów.

Program na mecie: Godz. 12.00 — popisy kajakowców pod kier. p. Kwaśniewskiego; 12.15 — bieg wpław przez Wartę z obciążeniem; 12.25 — przybywanie pierwszych juniorów; 12.40 — przybywanie pierwszych panów; 12.55 — wyścig „żółwi“; 13.10 — rozdanie nagród w ogrodzie.

Nagrody wystawione są w oknie firmy „Palette“, św. Marcin 57.

Rok pracy dla zdrowia dziatwy

Z Walnego zebrania „Stelli“ Tow. Kolonij Wakacyjnych i stacji sanitarnych.

W sali Koła Towarzystwa odbyło się w środę doroczne walne zebranie członków „Stelli“ Tow. Kolonij Wakacyjnych i Stacji Sanitarnych. Obrady zajął zastępca prezesa „Stelli“ p. prof. dr. Gantkowski, na przewodniczącego powołano p. dyr. J. Winiewicz, na sekretarza p. dr. Szenia.

Sprawozdanie z czynności rocznej sekretarza przedłożył p. radca Wasówic, a zastępca skarbnik „Stelli“ p. Bolesław Ziętkiewicz obrazował stan kasy i dorocznych wpływów oraz rozchodów. W sprawozdaniu wypowiedziano podziękowanie licznym instytucjom i korporacjom oraz magistratowi m. Poznania, starostwu krajowemu, poznańskiemu wydziałowi powiatowemu za pomoc finansową a za przyjęcie i wyżywienie dzieci podjętym szereg osób o szlachetnym sercu. W uznaniu tem wyrażono też podziękowanie za odstąpienie budynków szkolnych dla kolonij letnich magistratowi, inspektorowi szkolnym i kierownikom szkół powszechnych w Kościanie, Międzychodzie, Pniewach, Strzelnie, Szubinie i Wrześni oraz redakcją miejscowych pism.

W Kobylnicy na stacji sanitarnej „Stelli“ przebywało ogółem 1353 dzieci, z tych 58 korzystało z ulgowych opłat, na koszt „Stelli“ umieszczono 150 dzieci, a na koszt Towarzystwa Ziemiaków 190. Kolonij letnich było 18 a umieszczono tam podczas wakacji 1215 dzieci, które poratowały swe zdrowie i pokrzepiły się fizycznie. Do kolonij leczniczych w Inowrocławiu i Rabce wysłano na leczenie ogółem 240 dzieci cierpiących. Wyniki leczenia były bardzo pomyślne, to też z całą pewnością można powiedzieć, że „Stella“ pomogła dzieciom do odzyskania zdrowia.

W imieniu komisji rewizyjnej p. Bekerowa wniosła o pokwitowanie dla zarządu, którego też jednomyślnie udzielono. Należy podkreślić samodzielność pracy „Stelli“, która własnymi za-

biegami i ofiarnością członków zgromadziła tak wielkie środki na wzniesienie cele społeczne.

Następnie dłuższą dyskusję wywołała sprawa zmian statutu, zgodnie z wymogami ustawy o stowarzyszeniach, w której przemawiali m. in. pp.: radca dr. Tadeusz Szulc, red. Kędziński, Lebińska, Bekerowa, Czubkowska, Bol. Ziętkiewicz i dr. Wierzbicki. W sprawie statutu referował wyższy radca krajowy Cybulski.

Liczbę członków zarządu zwiększono z 18 na 21. W wyborach uzupełniających weszli do zarządu jako prezes p. prof. dr. Gantkowski, red. Cz. Kędziński jako sekretarz, p. Bolesław Ziętkiewicz jako skarbnik, oraz pp.: dyr. Wł. Marciniak, ks. dyr. Misiulek, archit. Mieczysław Powidzki, ks. prałat dr. Taczak, hr. Jan Żółtowski z Czacza, dr. Wierzbicki i lekarz wojewódzki dr. Zaruski. Również dokonano wyboru uzupełniającego do wydziału opiekuńczego pań dla stacji sanitarnej w Kobylnicy.

Na zakończenie przemówił w serdecznych i pełnych gorącej zachęty słowach prezes „Stelli“ prof. dr. Gantkowski, przekazał na obowiązek dalszej wyjątej pracy dla zasłużonej instytucji, która przez 37 lat zasłużyła się wybitnie w pracy społecznej i narodowej.

Po zakończeniu obrad walnego zebrania odbyło się zebranie zarządu „Stelli“, na którym omówiono szereg spraw wewnętrznych. (kl)

W służbie miłości bliźniego

Z pracy Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo par. św. Wojciecha w Poznaniu

W całokształcie akcji charytatywnej Pań Miłosierdzia z pod sztandaru św. Wincentego a Paulo, zaznacza się również wydatnie działalność Stowarzyszenia parafji św. Wojciecha w Poznaniu z przewodniczącą p. Heleną Kałamajską. W końcu maja odbyło się roczne walne zebranie Stowarzyszenia, które wykazało pokaźne wyniki pracy.

Członkinie Stowarzyszenia, jak wszystkie wincentyjskie, mając na celu podtrzymywanie ducha Bożego wśród zwątpiałych i umacnianie wartości religijnych, gorliwie niosło bliźnim pomoc duchową, głęboko rozumiejąc prawdę, że

tylko od miłosierdzia Bożego, spodziewać się możemy pomocy i wybawienia z dręczących nas klęsk społecznych. Urządzano więc wspólne Komunje św. z ubogimi, rekolekcje i w każdy pierwszy piątek miesiąca urzędowało Stowarzyszenie wspólną adoracją Najśw. Sakramentu.

W zakresie pomocy materialnej ubogim — głównym źródłem dochodu były m. i. liczne imprezy, jak festyn dziecięcy w Ogrodzie Zoologicznym, połączony z barwnym korowodem przez miasto. Jako dalsze wymienić należy popołudniowe herbatki, których cztery urządzono w ciągu miesiący zimowych w lokalach „Adrii“, zabawę dla dzieci „Mikołajek“, urządzoną na pokrycie kosztów gwiazdki dla ubogich, loteryę w okresie wielkanocnym itp. Zestawienie kasowe wyraża dochód sumą 10 tys. złotych.

Stowarzyszenie współpracowało także z zakładem pod wezwaniem Serca Jezusowego w Kiekrzu — dla zagrożonych moralnie dziewcząt, wspierając tę placówkę datkami pieniężnymi. Stowarzyszenie brało bardzo poważny udział przez swoje członkinie w kwestach publicznych. Obecnie Stowarzyszenie posiada 32 członkinie czynne i 250 datkujących.

W całokształcie wysiłków zaznacza się wydatnie działalność dyrektora i duchowego kierownika Stowarzyszenia, ks. radcy Putza. Stowarzyszenie rozwija się chlubnie i spodziewać się można, że wyniki tej pracy staną się prawdziwą propagandą miłości bliźniego, która w dniu dzisiejszym jest jednym z najważniejszych czynników społecznego ładu.

Podziękowanie

W miejsce kwiatów w dniu moich imienin złożyli p. radca notariusz Cichowicz i p. Wiesława Cichowiczówna zł 200 na tworzącą się ochronkę dla dzieci przy parafji św. Wojciecha, za które składam serdeczne „Bóg zapłać“.

H. Kałamajska.

Placówka walki z alkoholem

W Gościejowie — stacja kolejowa, poczta i telegraf Rogoźno (Wlkp.) — znajduje się specjalny zakład leczniczy dla alkoholików pod nazwą „Wojewódzki Zakład Leczniczy dla Alkoholików“.

Jestto nowoczesny zakład leczniczy dla alkoholików, prowadzony przez lekarza-specjalistę jako sanatorium, otwarty cały rok. Budynek zakładowy położony wśród dużego parku zakładowego. Własne gospodarstwo rolne. Warunki klimatyczne bardzo dobre. Zakład posiada własną elektrownię, centralne ogrzewanie, wodociąg i kanalizację.

Przyjmuje się na kurację alkoholików wszelkiego rodzaju oraz pacjentów, cierpiących na następstwa przewlekłych zatruc alkoholem. Jako środki lecznicze stosuje się odjęcie alkoholu, psychoterapię, leczenie farmakologiczne, autohemoterapię, leczenie dietetyczne, terapię pracą, kąpiele zwykłe, w razie potrzeby sztuczne kąpiele igliwowe, tlenowe i kwasowęgłowe, zabiegi wodolecznicze systemu dr. Zniniewicz, odczyty i wykłady. Lekarz-specjalista stale na miejscu.

Zakład posiada pokoje jedno-, dwu- i trzyosobowe. Koszt pobytu wynosi 5 zł dziennie, płatnych miesięcznie zgóry, wraz z leczeniem, mieszkaniem, utrzymaniem i zabiegami lekarskimi.

Doroczny zjazd Cechów Rzeźnickich w Gdyni

W niedzielę 18. bm. odbędzie się w Gdyni na sali p. Stróżyńskiego (ul. Gdańska) roczne walne zgromadzenie delegatów cechów rzeźnickich i wędliniarskich na wojew. poznańskie i pomorskie.

Rozpoczęcie zjazdu czyli walnego zgromadzenia wyznaczono na godz. 12 w południe.

W programie ustalono kilka ciekawych referatów dotyczących tak zawodu rzeźnicko-wędliniarskiego jak rzemiosła wogóle.

Zjazd poprzedzi nabożeństwo w kościele, dokąd uczestnicy udadzą się o godz. 9 z lokalu p. Bednarskiego przy ul. Świętojańskiej 15.

W drugi dzień zjazdu (poniedziałek) nastąpi zwiedzenie gremjalne Gdyni, oraz przejazd statkiem na Hel.

Takt pijaka.

Pijany gość wraca późnym wieczorem do domu. Zatacza się. Wpada na słup latarniowy.

— Pppa... przepraszam... nie zauważyłem...

Idzie dalej. Po chwili wpada na drugi słup latarniowy. Ta sama scena.

— Ppa... przepraszam... nie zauważyłem...

Znowu wpadł na latarnię, wyrznął mocno głową w słup.

— Oo!... przepraszam... trzeba będzie przeczekać ten pochód!...

Z Towarzystwa Polsko - Angielskiego

W poniedziałek, dn. 26 czerwca rb. odbędzie się o godz. 20 w pierwszym a godz. 20,15 w drugim terminie nadzwyczajne walne zebranie Towarzystwa z następującym porządkiem obrad: 1) zagajenie, 2) wybór członka honorowego. Następnie na zwykłym zebraniu p. prof. U. P. dr. Krygowski wygłosi odczyt w języku angielskim o ostatnich wyprawach na Wysokie Himalaje z szczególnym uwzględnieniem wyprawy lotników angielskich do grupy Everestu ze zdjęciami fotograf. lotników i licznymi ilustracjami. Zebrania powyższe odbędą się w sali wykładowej Fizyki Doświadczalnej prof. Denizota w Collegium Minus.

Zaznaczyć należy, iż biblioteka Towarzystwa czynna będzie również w okresie wakacyjnym co poniedziałki w godz. 17,30 do 19,00 w Zakładzie Mikrobiologii (Waly Wazów 25).

Podziękowanie

Uczestnicy szeregu wycieczek organizowanych przez Polskie Tow. Krajoznawcze, a w szczególności na jeziorze sierakowsko-międzychodzkie i do Wierzenicy, dziękują jeszcze raz najserdeczniej kierownikowi p. Franciszkowi Jaśkowiakowi za umiejętną organizację oraz za wyczerpujące pod każdym względem objaśnienia zwiedzanych miejscowości.

Podpisy: J. Urbanowa, M. Dziublicy, K. Grebówna, B. Zielińska, J. Kozłowska, Br. i J. Okoniewskie, H. i J. Lissowskie, M. Domańska, H. Kozłowska, B. Wojtkiewiczówna, Zdzisław Urban, T. Wachnowski, L. Garly, Bielecki, J. Lisiecki.

W ostatniej chwili przypominamy!

Dzisiaj, w sobotę o godz. 20,30 w sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka odbędzie się jubileuszowe przedstawienie zasłużonego i popularnego artysty dramatu Leona Frankowskiego. Odegrana będzie pogodna komedia Katerwy „Urwis“, w której Jubilat kreować będzie znakomitą rolę proboszcza, Urwisa zaś najlepszą w Polsce odtwórczyni tej roli p. Klara Sarnecka, która zjechała specjalnie do Poznania. Zawiązał się Komitet Jubileuszowy, w skład którego wchodzi: Władysław Bracki, Kazimierz Gruss, Edward Haupt, Tadeusz Hernes, Karol Kandziora, Henryk Kruszewski, Stanisław Płonka-Fischer, Wilhelm Rudy, Artur Marja Swinarski, Jan Wroniecki. — Publiczność poznańska stawi się niewątpliwie tłumnie na dzisiejsze przedstawienie zasłużonego Jubilata, dając wyraz swej sympatii dla sympatycznego artysty.

TEATRY

Dziś Modzelewska w Teatrze Polskim

Dziś rozpoczyna występy gościnne gwiazda scen polskich Marja Modzelewska, która wystąpi tylko kilka razy w Teatrze Polskim w świetnej komedji muzycznej „Moja siostra i ja“. Komedja ta grana była w Warszawie z udziałem znakomitej artystki kilkadziesiąt razy z nadzwyczajnym sukcesem artystycznym i kasowym. Sądząc z zamówionych biletów, teatr na premierze będzie wysprzedany.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj w sobotę, jutro w niedzielę oraz poniedziałek ostatnie trzy występy znakomitego artysty Jerzego Leszczyńskiego, w pełnej humoru i dowcipnej komedji Achard'a p. t. „Walec królowej“. Znakomity gość gra rolę śpiewaka operowego z niesłychanym wdziękiem i pasją rasowego amanta — oklaskiwany mocno przez rozrabianą publiczność. Sekundują przemilemu gościowi p. Irena Horecka, E. Wieczorkowska i inni.

Z Komedji Muzycznej

Dzisiaj teatr nieczynny z powodu próby generalnej z widowiska plenerowego „Dziwica Orleańska“ na placu targów. — W niedzielę dnia 18. bm. o godz. 8,30 na wolnym powietrzu (plac Św. Marka — targi poznańskie) ujrzymy interesujący eksperyment teatralny. Na tle ciekawego ujęcia dekoracyjnego — w blasku reflektorów odegrane zostanie arcydzieło Schillera „Dziwica Orleańska“ z Haliną Cieszkowską nieporównaną wykonawczynią roli tytułowej.

Już wyszła z druku

Ustawa o ochronie lokatorów

w opracowaniu adwokata R. Baranowskiego z Poznania

Tekst znowelizowany. — Kilkaset zasadniczych orzeczeń Najw. Sądu. — Okólniki. — Komentarz. Mimo klauzuli automatycznego przedłużenia kontraktu najmu przy obiektach od 5 pokoi i przy lokalach handlowych, lokator ma prawo żądać ustalenia i płacić tylko czynsz ustawowy — oraz wiele innych aktualnych kwestji. Sąd Okręgowy jako odwoławczy w Poznaniu po wyjściu tej książki, uznając słuszność powyższej tezy — zmienia dotychczasową judykaturę! (13/6 1933 II. Ca 273/33).

Cena 6 zł dg 3 777

Wysłać nakładczyni W. Baranowska, Poznań, Ratajczaka 38. Porto 50 gr. (druk zwykły) lub 1 zł (druk polecony). Za uprzednim nadesłaniem należności przez P. K. O. Poznań 204 529, lub przekazem pocztowym.

Warunki przyjęcia do szkoły podchorążych

Komendant szkoły podchorążych piechoty w Komorowie komunikuje: Maturzyści szkół średnich od 17 do 21 lat, którzy chcą zostać oficerami zawodowymi piechoty, kawalerji, artylerji, lotnictwa lub inżynierji, winni wnieść podanie do dnia 15 lipca r. b. pod adresem: komendant szkoły podchorążych piechoty — Komorowo k/Ostrowi Mazowieckiej.

Szczegółowe warunki przyjęcia wysłała szkoła podchorążych piechoty w Komorowie k/Ostrowi Maz. na żądanie bezpłatnie. Ponadto może je każdy przejrzeć w najbliższej powiatowej komendzie uzupełnień lub u dyrektora najbliższego gimnazjum.

Nauka i utrzymanie bezpłatne.

Kandydaci do szkoły na rok szkolny 1933/34 będą wezwani do Ostrowi Mazowieckiej od dnia 24 lipca r. b. w celu złożenia egzaminu konkursowego z historii i geografji Polski, wiedzy ogólnej, matematyki, fizyki i psychotechniki.

Przyjazd odbywa się na podstawie biletów zniżkowych na koszt własny, według taryfy wojskowej (1/5 normalnego biletu III klasy).

SPORT

Lekka atletyka

W niedzielę o g. 10 na boisku „Warty” odbędą się ciekawe zawody lekkoatletyczne między „Sokołem” Żabikowo i „Wartą”.

76.10 m w dysku uzyskał na zawodach w Helsinkach Matti Jaerwinem ustalając nowy rekord światowy. Purje przebiegli 1500 m w czasie 3:55.5, 2. Mihhelsen 3:58.6.

Piłka nożna

„Sparta” i „Cybina”, zawody towarzyskie odbędą się w niedzielę o godz. 11.30 na boisku „Sparty”.
O mistrz. klasy A. walczą o godz. 11 „Liga” i „Polonia” na boisku Ligi w Dęb. oraz o godz. 15 na boisku Sokoła „Olimpia” i „Stella”.

Pięściarstwo

Walne zebranie P. Z. B. odbędzie się w jutrzejszą niedzielę w Poznaniu. Z uznaniem podkreślamy, że tą razą zarząd PZB i wszystkie wydziały opracowały bardzo szczegółowo sprawozdania, które w odfiltrowanych rozesłane zostały do wszystkich okręgów. Usprawni to niewątpliwie jutrzejsze obrady, gdyż uniknie się nużącego odczytywania sprawozdań i będzie można od razu przystąpić do dyskusji.

Wyniki jutrzejszego walnego zgromadzenia oczekuje się w sferach pięściarskich całej Polski z dużym zainteresowaniem, gdyż na porządku obrad znajduje się kilka punktów, które niewątpliwie wywołają żywą dyskusję, że wymienimy chociażby tylko sprawę drużynowych mistrzostw Polski. „Warta” stawiła wniosek o unieważnienie mistrzostwa Polski w wadze muszej, P. O. Z. B. o przeniesienie siedziby PZB z Poznania. Ostatni wniosek ma pewne niedociągnięcia formalne. Dalej jest wniosek „Warty” o zniesienie tytułów wicemistrzów Polski oraz wniosek śląskiego OZB o zatwierdzenie dożywotniej dyskwalifikacji p. Henryka Sadowskiego.

BACZ, BY TWOIM BYŁO CELEM BYĆ I ZWIERZĄT PRZYJACIELEM!

Znakomity, naturalny, krajowy, tani środek przeczyszczający **Naturalna Sól Morsyńska**. Torebka, zawierająca jednorazową dawkę, tylko 20 groszy. — Do nabycia w aptekach i drogerjach. ng 10 426

Table with multiple columns of numbers, likely a lottery or results table.

JEMALT

preparat
TRANOWO-SŁODOWY
w proszku
o doskonałym smaku bez zapachu tranu, stosowany w leczeniu w zimie.

ng 10 435
Dr. A. WANDER, S.A. Kraków.
Do nabycia w aptekach i drogerjach.

Table with multiple columns of numbers, likely a lottery or results table.

Na numery oznaczone + padły premje, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnięcia II-jej klasy.

RUCH W TOWARZYSTWACH

- Koło Absolwentek VI szkoły wydz. Zebranie w sobotę, 17 bm. o godz. 19.30. Zebranie zarządu o godz. 18.30.
- Sodalija Marijańska Nauczycieli wzywa członków do udziału w procesji farnej. Zbiórka przy województwie o godzinie 8.30.
- Kat. Tow. Robotników Polskich — Poznań-Wilda. Nadzwyczajne walne zebranie z powodu uroczystości Bożego Ciała odbędzie się 25 bm., a nie 18.
- Tow. św. Władysława Poznań-Wilda. W intencji powrotu do zdrowia po ciężkiej operacji Wielebnego O. Skórki, odbędzie się w niedzielę, 18 bm. o godz. 9 nabożeństwo w kościele parafjalnym Zmartwychwstania Pańskiego.
- Bacchości Powstańcy i Wojsacy I. Okręgu. Zbiórka wszystkich członków w mundurach i czapkach w niedzielę, 18 b. m. o godz. 8 na Starym Rynku przy figurze św. Jana.
- Korporacja Młodzieży Pozaszkolnej im. por. Żwirki bierze udział w procesji Bożego Ciała w niedzielę. Zbiórka o godzinie 8.30 w „Świętlicy”.
- Tow. Powstańców i Wojsaków im. Fr. Ratajczaka — Śródmieście. W niedzielę, 18 bm. zbiórka o godz. 17 przed nowym ratuszem, celem wzięcia udziału w procesji z kościoła OO. Franciszkanów.
- Związek Czeladzi i Podmistrzów Murarskich. Zebranie 18 bm. o godz. 11.30 w „Ulu”, ul. Ślusarska 6.
- Klub Mandolinistów „Lutnia” urządzi wycieczkę ogrodową w niedzielę, 18 bm. w ogrodzie „Jedność” na Przędzaku.
- Związek Zaw. Prac. Kupieckich, Przem. i Biurowych komunikuje, że zebranie w środę, 21 bm. o godz. 20 na sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.
- Sekcja Cyklistów przy T. U. H. Dn. 25 bm. odbędzie się wyścig na trasie Poznań-Stęszew. Wpis 25 gr. Zbiórka o godz. 8 przed „Ogniskiem”.

MAGGIEGO PRZYPRAWA NIEZASTĄPIONA

Pg 11 259-22,151

Table with multiple columns of numbers, likely a lottery or results table.

TEATR ŚWIETLNY „SŁOŃCE”

Od niedzieli, dnia 18 czerwca b. r. codziennie:
Najdźwięczniejsza i najweselsza melodyjna komedia realizacji KAROLA LAMACA

BABY

(DZIEWCZĄTKO)

W roli tytułowej: **ANNY ONDRA**
najpopularniejsza i najmiłsza gwiazda srebrnego ekranu

NAJNOWSZY SUKCES EKRAŃÓW ŚWIATOWYCH

Prześliczna treść! Bogata wystawa! Doskonała gra artystów! Humor, werwa, temperament! Prz 11 802

Anny Ondra w rozkosznym tym filmie kreuje podwójną rolę: czarującego dziewczątka i przemilętego kadeta marynarki.

„Słońce” dla wszystkich!!!
Wszyscy do „Słońca”

RADJO

Poniedziałek, dnia 19 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 12.25 (Warszawa); godz. 13.05 płyty; godz. 14.00 giełda; godz. 16.15 recital W. Piaseckiej (fortepian); godzina 17.15 (W); godz. 18.35 odczyt z ulustracją muz. pt. „Ekspresjonizm w muzyce” — wygl. K. Zieliński; godz. 19.00 „Kwadras polsk. komunik. lotnicznych”; godz. 19.15 „Co wiemy dotychczas o witaminach” — wygl. dr. J. Różka; godz. 19.40 feljeton ze Lwowa; godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 operetka z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycja poranna; godz. 12.05 płyty gramof.; godz. 12.55 dziennik południowy; godz. 14.55 płyty gramof.; godz. 16.00 tr. z Ciechocinka, koncertu popularnego (Part); godz. 17.00 pogadanka w języku francuskim; godz. 17.15 koncert kameralny — M. Trombini-Kazuro (klawes.), T. Ochlewski (skrzypce) i M. Szaleski (altówka); godz. 17.45 pieśni w wykonaniu Julji Anuszowej; godz. 18.05 płyty gramof.; godz. 18.15 „Car Mikołaj II w Warszawie” — p. Wl. Malinowski; godz. 18.35 tr. z Poznania recitalu fortepianowego Wandy Piaseckiej; godz. 19.40 tr. ze Lwowa feljeton pt. „Życie literackie Lwowa”; godz. 20.00 operetka Oscara Straussa „Smok i królowa” w radjofon. M. Makowieckiej; w przerwie dziennik wieczorny i „Skrzynka rolnicza pocztowa”; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.25 wiadomości sportowe; godz. 22.40 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Budapeszt (550 m) 20.10 koncert fortianowy, 21.30 koncert kameralny, 22.45 koncert orkiestry cygańskiej; **Praga** (489 m) 20.00 koncert skrzypcowy, 20.35 skandynawskie pieśni ludowe, 21.00 koncert religijny; **Medjolan** (501 m)

20.30 koncert kameralny; **Wiedeń** (517 m) koncert fortepianowy z towarzyszeniem orkiestry; **Strassburg** (345 m) 20.45 „Orfeusz” op. Glucka.

27 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa)

W drugim dniu ciągnięcia 2-giej klasy wygrane padły na numery następujące:
50.000 zł na nr. 105225.
20.000 zł na nr. 58918.
15.000 zł na nr. 138306.
2.000 zł na nr. 29087.
Po 1.000 zł na nr. nr.: 46836 48584 62031 71565 97698 130378.
Po 500 zł na nr. nr.: 16058 43416 47069 69499 83194 110799 111286 114417 139845 145640.
Po 400 zł na nr. nr.: 11535 11558 32281 52316 55140 70407 101598 116277.
Po 250 zł na nr. nr.: 2484 3090 7654 29245 29706 32155 33410 40752 58821 78855 99333 119576 120362 123485.
Po 200 zł na nr. nr.: 4052 10181 12472 24063 27220 27300 33665 37308 42426 43659 49043 55816 60536 63769 72167 72382 74067 75264 75601 76981 80038 83548 83673 89735 90692 94597 96298 97627 105023 108701 111621 114421 117195 120277 124123+ 124184 125073 126810 127938 130942 132757 140199 146064 146380 147149 152792 153076 153661.
Po 150 zł na nr. nr.: 208 316 616 33 734 53 79 806 56 1224 88 347 460 540 633 912 2150 272+ 99 355 641 95 957 75 3114 239 68 633 711 48 91 879 975 4255 771 5064 123 47 225 65 399 414 48 529 635 715 48 837 43 71 6152 369 418 27+ 557 951 65 7031 156 306.552 71 83 84 749 835 8182 213 95 306 622 737 84 824 98 9034 38 407 708 49 940 98+ 10047 76 77 366 417 19

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:
Na pomnik Serca Jezusowego: Edw. Suszyński 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 83,50 zł.

Ostatnie słowo techniki

MOTOCYKLE

B. S. A.

Jener. Reprezentacja E. Sykes & S-ka
Warszawa, Świętokrzyska 13, tel. 273-77
Poznań, Kazimierz Falkiewicz Dąbrowskiego 25.
nr 10 295

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— P. Lipiński. Według zapatrywań władz skarbowych nie było żadnego obniżenia emerytur, lecz tylko dostosowanie ich do nowych zasad obliczenia. Praktycznie oczywiście równa się obniżeniu zaopatrzenia. Lecz niema na to rady. (K.)
— Zakład Ni-Wu. Maeterlinck urodził się 28 sierpnia 1862 w Gandawie (Belgia); obecnie żyje w Paryżu. (K.)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Lesniewicza w Poznaniu.

Letni kurs rytmiki i plastyki.
Od 15 czerwca rozpoczął się w S udjum Wychowania Fizycznego kurs rytmiki i plastyki, prowadzony przez p. prof. Walentyne Wiechowiczową. Kompletly dorosłych i dzieci. W razie dobrej pogody lekcje odbywają się na świeżym powietrzu. Wpisy i informacje na miejscu (Park Wilsona) codziennie od godz. 4-6. zg 19 130

W piątek, dnia 16 czerwca 1933 r., zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz drogi i najtroskliwszy brat, szwagier, stryj i wujek, ś. p.

Stanisław Wawrzynowicz

właściciel drogerji w Tucholi (Pomorze)

przeżywszy lat 55.
ng 10 452

W ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

Tuchola, Bydgoszcz, Borek, Gniew, Toruń, Koźmin, w czerwcu r. b.
Pogrzeb odbędzie się w Bydgoszczy we wtorek, dnia 20 czerwca r. b.
o godz. 4 po południu z kostnicy Nowego cmentarza Farnego.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Przewielebnemu Duchowieństwu, w szczególności Księdzu Dyrektorowi Edmundowi Wołkowskiemu i Księdzu Kanclerzowi Franciszkowi Jedwabskiemu, Panu Dyr. Stanisławowi Siedlewskiemu, Chórowi Męskiemu przy kościele O. O. Jezuitów Stowarzyszeniu Młodzieży Obywatelskiej Poznań — Śródmieście, Poznańskiemu Towarzystwu Oratoryjnemu i Panom Śpiewakom, Sodalicji Marjańskiej Młodzieży Kupieckiej, personelowi firmy W. Szymański P. P. Urzędniczkom i Urzędnikom „Vesty” jak i wszystkim Krewnym i Znajomym, którzy oddali ostatnią przysługę, za złożone wieńce i kwiaty oraz wyrazy współczucia z powodu zgonu naszej ukochanej ś. p.

Florjany Moniki z Piwońskich Sobkowiakowej składa na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

zg 19 149

W imieniu rodziny
Edward Piwoński

Dnia 14. 6. 1933 r., zasnął w Bogu, mój najdroższy brat, ś. p.

Czesław Kinkowski

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 18. .n. o godz. 6-tej z kostnicy cmentarza farnego.

dg 3780

W głębokim smutku pogrążona
siostra.

W piątek, dnia 16 czerwca 1933 r., zasnęła w Bogu, po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, kochana i troskliwa matka, teściowa, babka, prababka, siostra i bratowa, ś. p.

Stanisława z Mikołajewskich Kurczewska

przeżywszy lat 71. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 19 czerwca o godz. 5.30 po południu z domu żałoby.

W ciężkim smutku pogrążony
mąż z dziećmi i rodziną.

Swarzędz, Poznań, Grudziądz, Chicago i Gniezno. zg 19 133

Dnia 15 czerwca 1933 r. o godz. 17.30, zmarł, po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najdroższy ojciec, dziadek, brat, stryj, teść i szwagier, ś. p.

Rajmund Lubicz-Rakowski

Dr. med.

w 64 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 18 czerwca o godzinie 17.15 w Krobi, o czym zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

pogrążeni w głębokim smutku
żona, synowie, wnuki i rodzina

Krobia, Poznań, Leszno, Lwów, Warszawa. zr 19 129

Dnia 14 czerwca 1933 r., zmarł po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Ks. Proboszcz Hilary Kokociński

Prezes Zarządu Mleczarni Spółdzielczej we Wroniawach.

W Zmarłym, który się przyczynił do utworzenia tej placówki, straciliśmy gorliwego współpracownika. Działalność Jego zachwamy w trwałej pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd

Mleczarni Spółdzielczej we Wroniawach.

zg 19 145

Dnia 15 czerwca 1933 r., zmarła po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa córka i siostra, ś. p.

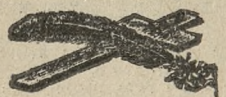
Iza Bocianowska

współpracowniczka Zakładów Solvay w Polsce oddział w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się dnia 18 czerwca br., o godz. 6.45 po poł. z domu żałoby ul. Emilji Sczanieckiej 1 na cmentarz Górczyński, o czym zawiadamiają

pogrążeni w nieutulonym żalu
matka, siostra, bracia, szwagier i rodzina.

Poznań, Warszawa, Rażan, Laon (Francja). zg 19 148

Dnia 15 czerwca 1933 r., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Leon Cymś

nauczyciel em.

przeżywszy lat 76. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 19 bm., o godzinie 17 z kostnicy św. Jana w Gnieźnie, a msza św. żałobna we wtorek, 20. bm., o godz. 8.30 w kościele św. Trójcy.

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

ng 10 462

Dnia 17 bm., o godz. 8.35 zmarła w Panu, po długich i bardzo ciężkich cierpieniach, często opatrzona Sakramentami św., w 58 roku życia, moja najdroższa żona, nasza najukochańsza matka, teściowa, babka i siostra, ś. p.

z Dykiertów

Antonina Borowiczowa

Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby we wtorek, dnia 20 bm. o godzinie 4 po południu na cmentarz parafji Matki Boskiej Bol. na Św. Łazarzu. Msza św. żałobna odbędzie się w środę dnia 21 bm., o godz. 8.00 w kościele parafjalnym na Św. Łazarzu.

W ciężkim smutku nieutuleni
mąż z dziećmi i rodziną.

Poznań, ul. Małeckiego 25 I p., dnia 17. 6. 33.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się. zg 19 150

Za wyrazy współczucia oraz liczne wieńce i udział w pogrzebie ukochanego męża, ojca i teścia, składamy na tej drodze szczerze

Bóg zapłać!

Stanisława Perzyńska
z dziećmi i zięciami.

Poznań, dnia 17 czerwca 1933 r. zg 19 139

Kuratorjum Fundacji Sułkowskich

odda w dzierżawę na lat dwanaście, od 1 lipca 1934 do do 30 czerwca 1946

folwark Tworzanice

(powiat leszczyński), o obszarze 556,22 ha w drodze przetargu ofertowego. Oferty przyjmuje do 1 sierpnia 1933 i bliższych informacji udziela

FUNDACJA SUŁKOWSKICH, Zarząd Generalny, Rydzyna.

SKŁAD 2 wielkie okna wystawowe
Leszno, Dworcowa 2, do wynajęcia 1. 7. 33.

St. Nawrocki. zg 19 134

DACHY

reperuje i pokrywa papą, blachą i wszelkim innym materiałem, zakłada i reperuje rynny i gzymsy, wykonuje wszelkie roboty blacharsko-budowlane. Pg 11 311-55,235

IGN. MANDOWSKI, Poznań, Grobla 3. Tel. 3469.
Przemysł Polski Pokrywania Dachów.

Dnia 15 czerwca 1933 r., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy ojciec, brat i wuj, ś. p.

Jan Bujakiewicz

w 81 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 19. bm. w Dłużynie o 10.30. Kondukt żałobny wyruszy z domu żałoby o 9.30 do kościoła parafjalnego w Dłużynie.

W ciężkim smutku pogrążone dzieci i rodzina.

Powózki oczekiwać będą w Śmiglu o godzinie 7.45 na kolejce i o godz. 8.30 na stacji Włoszakowice.

Sokołowo, dnia 16 czerwca 1933. zg 19 143

Wszystkim, którzy przy śmierci nieodżałowanej mej żony, ś. p

Wandy Bąkowskiej

okazali tyle serca i współczucia, a szczególnie Przewielebnemu Duchowieństwu, Korporacji Budowniczych „Strzecha”, Klubowi Wioślarskiemu 04, Krewnym, Przyjaciołom, Kolegom, Znajomym i współpracownikom składam niniejszem szczerze

Bóg zapłać!

W imieniu ciężko strapionej rodziny

Mieczysław Bąkowski
architekt.

Poznań, 17. 6. 1933.
Zakł. pogrz. „Bracia Nowak” Pl. Nowom. 10, tel 10-40.

MATURYCZNE i DOKSZTAŁCAJĄCE KURSY

„WIEDZA“

Kraków, ul. Studencka 14, I. p.

przygotowujące na ustnych lekcjach zbiorowych, oraz w drodze korespondencji, zapomocą świeżo opracowanych skryptów, wskazówek, programów i tematów,

przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1933/34 na:

1. Kurs maturalny gimn. wszystkich typów.
2. Kurs średni: 5-ta i 6-ta kl. gimn.
3. Kurs niższy w zakresie 4-ch kl. gimn.
4. Kurs 7-miu klas szkoły powszechnej.

Uwaga: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc, oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z 6-ciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe kolokwia (egzamina) badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. Pg 11 268-70.66

Na kursach „Wiedza” wykładają najwybitniejsze sily fachowe krakowskich państwowych szkół średnich. Zadać bezpłatnych prospektów.

Dr. med. Hieronim Schulz

lekarz

przenosi z dniem 19 czerwca r. b. swoją praktykę z św. Marcina 3 na ulicę

Rzeczypospolitej 8, II. p.

telefon 59-95

Godziny przyjęć 9,30—11,30 i 4—7

zg 19 152

Wróciłem

Dr. Stanisław Zieliński

lekarz specjalista zg 19 144

w chorobach kobiecych i położnictwa.

Prywatna lecznica dla kobiet

Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 36, I.
Tel. 24-93. 11-7 i 4-6 Tel. 24-93.

Wróciłem

Dr. B. Watta-Skrzydlewski

lekarz specjalista chorób serca

Instytut Elektrokarđiografji i Radjologii Serca
dg 3 759 godz. przyjęć: 3—6,30

Poznań, ul. św. Marcin 66/67

W Kruszwicy, Rynek 8. Telefon 14

osiedlił się

i zaczął przyjmować chorych

Dr. F. Janczewski

zg 10 399

Codziennie od godz. 4 po poł. do 9 wieczorem

w Ogrrodzie

„PALAIS DE DANSE“ Radjo Five o'clock

Przy rewelacyjnie niskich
CENACH!

Kawa 55 gr Herbata z cytryną 45 gr

Piwo średnie 25 gr duże 50 gr

Woda sodowa 35 gr Ciastko 25 gr

Uwaga! LODY SZWAJCARSKIE Uwaga!

1/1 porcja 75 gr 1/2 porcji 40 gr

Co niedziele i święta „FIVE O'CLOCK“
od godz. 5 po poł. przy koncercie i występach artystycznych. NAKRYCIE 2 zł

Od godz 9 wiecz. koncert pod batutą kap. Stępienia oraz występy artystyczne. — Ceny podwyższone.
dz 3 736 Właśc.: W. Dąbrowski i L. Szyłko.

Orłowo Morskie
Rekord powodzenia! Ładne położenie! Ogromne tarasy! Wspaniałe pokoje
Orłowo Morskie
Zapamiętaj „Dom Kuracyjny“ w Orłowie Morskiem
zg 10 164

Koncesjonowane Przez Kuratorjum Okręgu Szkoln. Poznańskiego 3-letnie Koedukacyjne Kursy gimnazjalne

dla dorosłych
T-wa Nauczycieli Szkół Wyższych i Średnich w Poznaniu.

Przygotowują do egzaminu z 6 kl. gimn. oraz do państwowego egzaminu dojrzałości. Niskie opłaty miesięczne. Dla wojskowych i urzędników ulgi. Zapisy codziennie do 1 lipca od godz 18 do 19 ul. Ratajczaka 30, Gmach Państw. Seminarjum Nauczycielskiego. zg 19 128

Dyplomowany rolnik

kawaler z 15-letnią praktyką (Wielkopoleń) z I-a referencjami — gruntowną znajomością plantacji wszelkich roślin, przemysłowych i warzywnych, sylek. zbóż; racjonalne stosowanie nawozów sztucz. Zamiłowany chodowca inwentarzy (weterynarja), bardzo energiczny i dobry organizator robocizny, zmieni z dniem 1. 7. br. stanowisko. Łask. zgłosz. do Kurjera Poznańskiego zg 19 122.

ogrodowe, okienne, dachowe, klt i t. d.
Szkoło poleca
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła s. a.
Pg 10 177 Poznań, Małe Garbary 7a. Tel. 28-63.

Bławatnicy

rutynowani, wymowni, dobrą prezentacją, do prywatnej sprzedaży potrzebni. Zgłoszenia osobiste. Adres wskaże Kurier. zg 19 140

Skład Paszy

w Poznaniu, od lat zaprowadzony, z powodu wyjazdu korzystnie do nabycia. Oferty Kurjer Poznański pod zg 19 147

JĄKANIE

oraz wszelkie inne zbroczenia mowy radykalnie usuwa
Zakład lecn. dla jąkałów
S. ZYŁKIEWICZA - Warszawa,
ul. Chłodna 22. Tg 1 323
Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie.

Wróciłem

docent dr. ŻURALSKI

Lecznicza prywatna, ulica Fredry 8 — telefon 31-34
dg 3 778

Na wakacje!

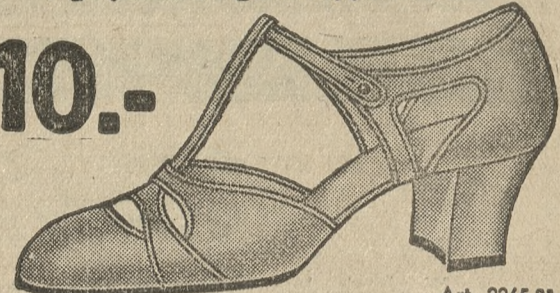
» TRAMPKI «

Nr. 27-34 Numer 22—26 Zł. 2.—
3.— Numer 35—38 Zł. 4.—
Numer 39—45 Zł. 5.—

Obuwie do pracy, sportu i na wycieczki z trwałego płótna na gumowej podeszwie.

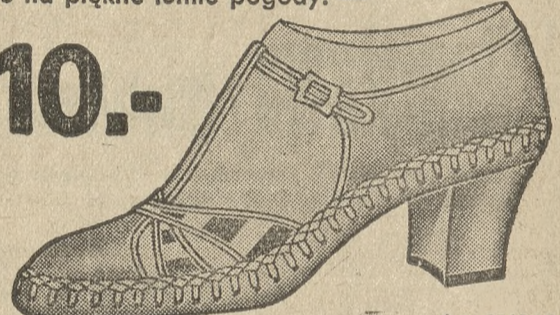
10.—

Art. 2265-31

Eleganckie, lekkie i przewiewne damskie pantofelki na skórzanej podeszwie. Najodpowiedniejsze na piękne letnie pogody. —

10.—

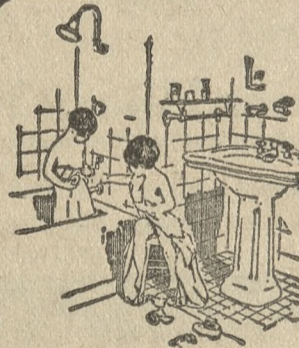
Art. 8165-14

OPANKI z płótna i skóry są najprzyjemniejsze i tanie. Jednokolorowe skórzane . . . Zł. 12.—
różnokolorowe skórzane Zł. 16.—

Rata

FABRYKA W CHEŁMKU. 25-P.

Pg 11 263 - Ba. 1130

Urządzenia łaźniowe
Urządzenia klozetowe
Umywalki, Pomywalnie
Rury kanalizacyjne
wodociągowe - gazowe
artykuły instalacyjne

LISIEWICZ i S-ka
Sp. z o. o.
Żydowska 2/3
telef. 35-62 telef. 35-62
Pg 11 143-22.84

Komunikuję niniejszem, że

WINDA OSOBOWA

do mego atelier została uruchomiona i jest stale czynna dla moich klientów bezpłatnie, wskutek czego wznowiłem dział fotografii portretowej i przyjmuję zamówienia na wszelkiego rodzaju zdjęcia osób, grup, portretów itp. od najniższych formatów w wysoka artystycznym wykonaniu przy najniższych cenach.

R. S. ULATOWSKI

fotograf-artysta
nagrodzony wielokrotnie Jotymi medalami oraz najwyższymi odznaczeniami członk Foto-Klubu Polskiego.
Poznań, Plac Wolności 17. Telefon 53-12. zg 10 282

Kupię

WILLE

możliwie w śródmieściu za natychmiastową gotówką, wprost od właściciela; pośrednicy wyłączeni. Oferty z podaniem liczby pokoi i przypuszczalnej ceny pod zg 19 125 do Kurjera Poznańskiego.

Kupię majątek

we wysokiej kulturze. Wpłace 1:0 000. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zg 19 131

Firma EDMUND RYCHTER nie zawodzi nigdy pod względem NISKICH CEN WYSOKICH gatunków i ogromnego WYBORU.

Nie trzeba być dzisiaj BOGACZEM by móc się dobrze UBRAC. Nawet przy skromnych warunkach materialnych zdobyć się można na estetyczny UBIÓR pełen SMAKU i ELEGANCJI a taki UBIÓR to nie LUKSUS — to dziś konieczność ZYCIOWA, to elementarny warunek zdobycia dobrej pozycji w tak ciężkich czasach do której każdy ambitny człowiek dążyć musi.

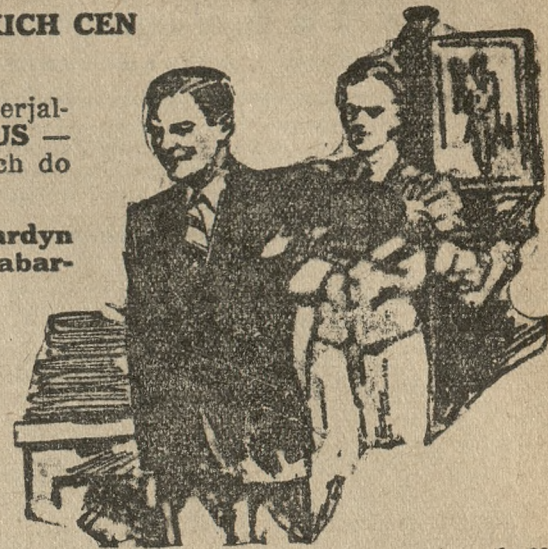
Polecamy po CENACH zobaczyć i kupić — nie setki: lecz tysiące metrów najlepszych bielskich gabardyn i kamgarnów — oryginalne płaszcze nieprzemakalne na trzech podszewkach — płaszcze gabardynowe — modne ubrania — kurtki skórzane — wiatrówki — spodnie — golfy i bryczesy.

Szczególniej uwadze polecamy nasze oddziały wykonania na MIARĘ, pod kierownictwem sześciu uzdolnionych krojących o światowej sławie.

Wszyscy Klienci wychodzą od nas zadowoleni i z zupełnym przekonaniem, że nie reklamujemy na wiatr lecz głosimy prawdę. — WYDAJEMY NASZE TOWARY TAKŻE I ZA BONY TOW. „KREDYT“.

EDMUND RYCHTER, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka nr. 2
ul. Wrocławskiej nr. 15
ul. Wrocławska nr. 14
Filja OSTROW Wlkp.

Zwaćć na Firmę. — Ostrzegamy, szczególnie prowincje, przed łapaczami!!!

dz 8629

WAKACJE we FRANCJI

Pobyć na plażach Francji — to idealny wypoczynek

Słońce — Radość — Zdrowie

Zniżki kolejowe

Informacyj w sprawie podróży i pobytu udziela:

Oficjalne Przedstawicielstwo Kolei Francuskich na Polskę

Warszawa, Ossolińskich 4, tel. 684-85

oraz wszystkie biura podróży.

ng 10 432

Restauracja i Cukiernia w Ogrodzie Zoologicznym

Największy i najpiękniejszy ogród rest. w Poznaniu.

W każdy wtorek, czwartek i sobotę od godz. 5 po poł. **KONCERT.**

W niedzielę i święta od godz. 11 **Matinée**

Wstęp wolny!

P. T. Gościom zwracamy uwagę na wyborową kuchnię, kawę i pierwszorzędne ciasta z własnej cukierni. (Także sprzedaż poza dom).
Specjalność: **wyśmienite lody.** 1/1 porcja 50 groszy. 1/2 porcji 30 groszy.

Pg 11 273-24.66

Nowość 1933 r.

LETNI KAPELUSZ MĘSKI

„ROSSICO“ PLECIONKA WEŁNY
ze SŁOMĄ

uzupełnia strój eleganckiego pana.

Pr 11 303-55.221

Lekki, przewiewny, wytworny, praktyczny.

Kolory odpowiednie do garniturów. Nabyć można w firmach: **Tomásék i S-ka,** ul. Pocztowa 9 — **The Gentleman,** ul. 27 Grudnia 4 — **„Pan“,** ul. Fredry 1

Wyrób krajowy. Powyższy artykuł został opatentowany.

„KELLY“ opony Samochodowe

niedoścignionej jakości

100% olej (Pensylwański) „PENNZOIL“

Części zamienne „Chevrolet“ — Akumulatory.

F. SZCZEPAŃSKI i SYNOWIE

Poznań, ul. Wielka 17, tel. 30-07. ng 10 101

Ceny bezkonkurencyjne.

Zadajcie ofert.

INSTYTUT „STUDJUM“

Kraków, Batorego 15.

Wpisy przed wakacjami do 30 czerwca.

I. Komplet Gimnazjum Humanist. Koedukac. (dla młodzieży szkolnej) kl. III. (D). IV. V.

II. Kursy gimnazjalne przygotowawcze do matury i wszelkich egzaminów. Nauka zbiorowa (ustna) i korespondencyjna metodą „Globus“.

Oplaty przed wakacjami 30-50% niższe. Każdy 10 nowopowpisujący się bezpłatnie. Prospekta z podziękowaniami bezpłatnie.

Tg 1325

Dnia 18-go czerwca będzie wykonywał statek „Leszek“

przejazdy pasażerskie

z Poznania do Puszczykowa

Ceny biletów:

z Poznania do Puszczykowa:

dla dorosłych zł 1,00

dla dzieci zł 0,70

Poznań — Puszczykowo i z powrotem:

dla dorosłych zł 1,50

dla dzieci zł 1,00

Odjazd z Poznania: o godz. 8.30 rano i o godz. 13-tej.

Odjazd z Puszczykowa: o godzinie 19-tej.

Bufoet na statku. Przystań przy ul. Woźnej.

Przyjmujemy również zamówienia na przejazdy towarzyskie.

zg 19 141

LLOYD BYDGOSKI S. A.

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 31. Tel. 59-60.

Sprzedam

od kilkunastu lat dobrze prosperującą ze stałą klientelą

hurtownię towarów spożywczych

z własną składnicą, całkowitem urządzeniem biurowym i palarnią kawy. Oferty Kurjer Poz. zg 19136

Świetnie prosperującą

PERFUMERJĘ

przedam z powodu choroby z przeprowadzenia. Obrót ca 120 tys. zł. Obiekt ca 60 tys. wpłaty 30 tysięcy, obrót stale zwiększający się.

Dla 1 do 2 młodych, rzutkich, pracowitych drogrzystów dobra egzystencja. Tyko dzielnicy z odpowiednią gotówką zechcą się zgłosić do Kurjera Poznańskiego pod zg 19151

PLACE

z bocznica kolejową z 3-ma magazynami, w całości, lub częściowo do wynajęcia względnie sprzedania. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dg 3762

Duże ubikacje biurowe

zaraz lub od 1. października do wynajęcia.

Cukiernia Erhorn
Fr. Ratajczaka 39

Lodownie

Maszyny do lodów
Maszyny do trawy
Weze ogrodowe
Wanny do prania
Wagi decymalne
Konwie do mleka
Lózka żelazne
Karnisze do okien
poleca korzystnie

JAN DEIERLING

skład żelaza

Poznań, Szkołna 3

Tel. 35-18 i 35-43

Pg 11 174-24.65

Zamiana

Zamienię domy w Berlinie, dające poważny netto-dochód na równowartościowe domy w Polsce. Szczegółowe oferty pod B. N. Z. 4842 do Firmy „ALA“, Berlin, Potsdamerstrasse.

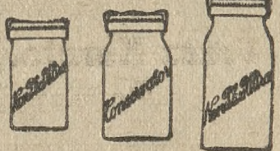
ng 10 433

„HAFTOPLIS“

wykonuje mierzki, okretki, dziurki, wykończenie szali, falban, tawerlock, plisowanie dekoryzowanie, hafty, monogramy, obciążanie guzików, nadrabianie śróp, podnoszenie oczek — terminowo, najtaniej.

St. Rynek 10 (wejście Kurzanoga bok 1-my Czeczyski Kruk).
Filja Romana Szymańskiego 1 (pl. Sw. Krzyski).

Pg 10 588-18,108

Stoje do konserw. Zabkwickie wypróbowane jako najlepsze. Stoje do konserw Ożarów z najtańszych najlepsze. Org. aparaty „Wecka“

Maszynki do lodów. Maszynki do wycisk. soków.

Kamienne chłodziarki do masła. Pg 11 313-24.95

Garnki aluminium Frigidal najlepsze.

Garnki emaljowane brąz. szare „Ideal“

Kotły, waniarki, wiadra pocynkowane.

Lózka żelazne, materace garnitury umywalkowe.

Bidedy. Umywalki.

W. JANASZEK

Poznań, ul. Jezuicka 1 tuż przy Starym Rynku.

MAGLE

z 2 letnią gwarancją na zapęd elektryczny i ręczny magle domowe poleca

B.i.R.Grzechowiak

Poznań, ul. Bydgoska 2 a.

zg 19 132

A. Koszewski

Stary Rynek 61

sprzedaje najtaniej

Wagi kuchenne
Wagi handlowe
Odważniki
Maszynki do lodów
Maszynki okowicane
Żelazka do prasowania
elektr., okow. i z duszami
Maszynki gazowe
Maszynki do mięsa
Młynki do kawy.

Pg 10 909-20.88

Centrum

lokal handlowo-przemysłowy

z windą towarową **Wielkie Garbary 34** narożnik Wielkiej na pierwszym i drugim piętrze, o powierzchni ca 20 x 6 m², każde piętro, które mogą być także oddzielnie wynajęte. Wiadomość: **Zemank ul. Wrocławskiej 31** parter godz. 2-4 tel. 21-86

zg 19 133

Uchwała. W sprawie upadłościowej nad majątkiem F-my Bolesław Hahn, Poznań, Stary Rynek 71-72, wyznacza się termin na dzień 28 czerwca 1933 r., godz. 10 przed południem przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, pokój 29 celem badania dodatkowego zgłoszonych wierzytelności. Poznań, dnia 8 czerwca 1933. **Sąd Grodzki.** ng 10 074

Uchwała. W sprawie postępowania upadłościowego nad majątkiem firmy W. A. Kasprowicz Sp. z ogr. odp. w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 36, po wysłuchaniu wydziału wierzytelności co do możliwości przyjęcia propozycji ugodowej dłużniczki, wyznacza się termin umowy oraz termin do badania dodatkowo zgłoszonych wierzytelności na dzień 27 czerwca 1933 godz. 11 w gmachu tutejszego Sądu, pokój 29. Propozycje ugodowe i oświadczenie wydziału wierzytelności są wyłożone w sekretarjacie pokój 30 do wglądu przez zainteresowanych. Poznań dnia 7 czerwca 1933. **Sąd Grodzki.** ng 10 075

Uchwała. W sprawie odroczenia wypłat nad majątkiem f-my Nitsche i Ska w Poznaniu, ul. Kolejowa 1-3 zarządza się po myśli art. 37 rozp. Prez. Rz. P. z dnia 6 marca 1928 otwarcie postępowania układowego z dniem 8 czerwca 1933. Poznań, dnia 8 czerwca 1933. **Sąd Grodzki.** ng 10 076

3. Co 15/33. WYROK, W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd Grodzki w Środzie przez Sędziego grodzkiego Fiebiga jako sędziego i kcl. sąd. Szałapięty jako sekretarza sądowego — po rozpoznaniu wniosku dłużniczki Anny Giese z Ługowin, zastąpionej przez adwokata Stachowiaka w Środzie, o odroczenie wypłat, na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 sierpnia 1932 (Dz. Ustaw 72 poz. 652) w dniu 3 czerwca 1933 orzekł: 1) Dłużniczce udziela się odroczenia wypłat po myśli artykułu 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 sierpnia 1932 — do dnia 31 marca 1935 w granicach i ze skutkami przewidzianymi tem rozporządzeniem. 2) Jako zarządcę sądowego gospodarstwa rolnego dłużniczki mianuje się Romana Schroedera z Jarosławca. 3) Jako nadzorcę sądowego nad zarządem ustanawia się Wielkopolską Izbę Rolniczą w Poznaniu. 4) Koszty postępowania ponosi dłużniczka. Środa, dnia 3 czerwca 1933. **Sąd Grodzki: (—) Fiebig.** ng 10 073

LICYTACJA DOBROWOLNA.

We wtorek, 20 czerwca o godz. 9,00, sprzedam na placu drzewa przy ul. Dąbrowskiego 78-a na odpowiedzialność zainteresowanych najwięcej dającym za gotówkę:

1 wagon około 20 m³ drzewa bukowego (bele II kl.) (obejrzeć można 10 min. przed licytacją). Pg 11 310-24.92

Brunon Trzeczak

zaprzys. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województ. Poznańskie, ul. Wielkie Garbary 34. Tel. 21-26.

LICYTACJA ZASTAWU

We wtorek, 20 czerwca, o godz. 11 sprzedawać będę w firmie C. Hartwig ul. Towarowa 15/20 na odpowiedzialność zainteresowanych, najwięcej dającym za gotówkę:

samochód 6-osobowy marki Berliet w dobrym stanie gotów do jazdy (nadaje się na półcięzarówkę), samochód 4-osobowy marki Opel, wiertarkę, sztanec, rozebrana maszyną drukarską, rozebrana duża maszyną tkacką, 2 elektrowciągi dla budowniczych na 1000 kg.

Brunon Trzeczak

zaprzys. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. Wielkie Garbary 34. Tel. 21-26. Pg 11 312-24.93

CYRK i największy w Polsce ZWIERZYNIEC Ostatnie dni przed wyjazdem do Gdyni

20 atrakcyjnych z 10-letnią pogromczynią lwów na czele. — Dziś, w sobotę i niedzielę po 2 przedstawienia godz. 4 i 8,30 — Ceny miejsc od 0,55—3,50 zł.

Naglówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1 SPRZEDAŻE

Reklamowa
sprzedaż pończoch i rekawiczek po cenach zawsze nietylko niskich, proszę przyjść przekonanie się, że najtaniej w firmie A. Szymański, św. Marcin 1, przy placu S-to Krzyskim. Specjalny magazyn pończoch i rekawiczek. Pg 10 901/4-20.102/3

Walizy 1,50 — Torebki damskie 85 groszy — Parasole plażowe
Czysz. Poznań Szkolna 11. Pg 11 251/2-21.33/4

Materace
sprężynowe, nakładki, leżanki, kanapy, tapczany najtańsze tylko wprost pracownia Wielkie Garbary 18 narożnik Woźnej, sklep. zdg 35 471/2

Kiosk
murowany z pokojem, ogródkiem na sprzedaż. Długa Debińska 12. zdg 35 589/90

Meble kuchenne
nowoczesne, najtaniej Piaskowa 3, przy Tamie Garbarskiej, Konecki, wytwórnia mebli kuchennych zdg 35 576/7

Parcele
wielki wybór okazynie Poznań i okolice wprost od właściciela. — Zamkowa 4 b. m 5 wejście Pocztowej. zdg 35 723/4

Rowery
nowe najtaniej, meski z wolnym biegiem 145 złotych na balonach 175 Trauguttowa 23, mieszkanie 8. zdg 35 654

60 mórg
pszenno-żytniaki zabudowania ob- szernie nowomasyne kompletnie- ni inwentarym 14 000, wpłaty 10 tys. Bartkowiak, Dopiewo, Poznań. zdg 35 641

Kuźnia
oraz dom mieszkalny w mieście przy Ryнку blisko Poznania za- raz na sprzedaż. Adres wskaże Ogródka i Wielkopolski ng 10 448

Jadłodajnię
centrum tanio sprzedam powód wyjazd Oferty Kurjer Poznański zdg 35 767/8

Drukarnię
tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański rg 7 499

Rower
nowy tanio. Grobla 5, m. 8. zdg 35 782

Sprzedam
parcelę 2200 m² przy Dąbrowskiego. Informacje ul. Wolsztyn- ska 15, od 4 do 8 godz. zdg 35 781

Skład
artykułów meskich, krótkich — centrum, sprzedam, Wodna 13, skład 3. rg 7 576

Bilard
tanio, Dominikańska 1, Szuszczy- kiewicz. rg 7 568

Miły
5 pokojowy domek, 2 morgi ogro- du, idealny pobyt dla dzieci, zaraz do obicia, 10 min od Poznania. Dudek, Wielkie Garbary 34. rg 7 567

Dom
nowy 6 ubikacji, Zgłoszenia Bra- sia Gruszczyńskiego, Krzesiny pod Poznaniem. rg 7 565

Jadalnia
stylowa tanio. Jadalnia modna 300. Stolarska, Bukowska 9. zdg 35 849

Maszynę
ścisania Continental, jak nowa, sprzedam 225 zł. Hala Targowa, Ratuszowa 35 rg 7 582

Rowerek
jak nowy tanio. Poczta 35, mie- szkanie 10. rg 7 581

Samochód
imuzyczne w dobrym stanie tanio sprzedam. Grobla 29, mieszk. 2. rg 7 585

Sprzedam
skład kolonjalny z maglem z po- wodu wyjazdu. Adres Kurjer Po- znański zdg 35 742

Sprzedam
nowy dom z ogrodem. Poznań, ul. Palacza 26 zdg 35 741

Kawiarnię
dobrze zaprowadzona korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 744

Okazja!
zaprowadzone przedsiębiorstwo wytwórcze w Poznaniu, zysk mie- sieczny 5000, cena 5 000, do obicia zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 859

Żardynierę i kandelabry srebrne
poleca okazynie W. Kruk, jubie- ler, Poznań 27 Grudnia 6. zdg 35 869

Etul
złote łańcuch, pierścieni brylanto- wy ze smaragdem okazynie ta- nio. Antoni Pióro, Aleje Marcini- kowskiego 28. zdg 35 835

Sztuciec
dwunastuosobowy srebrny, zasta- wy srebrne okazynie, Antoni Pióro, Aleje Marciniakowskiego 28. zdg 35 836

Singera
wpuszczana, Szyperka 3, mie- szkanie 3. zdg 35 832

Gospodarstwo
65 mórg w Chojniku k. Nowego Tomysła, maszynowe budynki, sza- cunek sadowy 35 000 zł, cena 15— 20 000 zł, sprzedane będzie w dro- gę subhasty dnia 21. bm. w Sa- dzie Grodzkim, Zbyszyn, godz. 10. Potrzebny kapitał 8—10 000. Informacje w dniu subhasty lub Teichmann, Poznań Zwierzynie- cka 13, godz. 8—14, zdg 35 865

Kabriolet
Amilcar, dwuosobowy, po gene- ralnym remoncie tanio sprzedam. Zgłoszenia Rzeczypospolitej 3/3 zdg 35 861

600,—
marek złocie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 862

Całkowita
wypredaże kapeluszy damskich po cenach nietylko niskich, oraz sprzedaż urzędzenia, Dąbrowskie- go 54. zdg 35 798

Stół
rozlegany tanio, Wrocławska 17, mieszkanie 7. zdg 35 775

Samochód
„Renault” otwarty, czterosobo- wy tanio sprzedam. Łukaszewi- cza 26a. zdg 35 777

Bufet
kuchenny; bufet jadalny, orze- chowy (starożytny); krzesła — stół; garderobierka; szafa deho- wa; kluby; wózek dziecięcy. Pogorzelski, ul. Chelmońskiego 21, m. 8, niedziela 11—1, poniedział- lek 12—3, wtorek 4—7. zdg 35 761

Akwarjum
włącznie z rybkami egzotyczne- mi, komplet 6 basenów tanio sprzedam. Szwajcarska 22, miesz- kanie 20. zdg 35 769

Rowerowe
ramy turowe, wysięgowe, balono- we, Tandem wyrabia, Warsztat Mechaniczny „Erg”, Ogródowa nr. 16. zdg 35 760

Salonik
lekki witraż, kolor mahoniowy, okazynie. Dominikańska 3. Pg 11 292-24.82

Salonik
imitacja kości słoniowej, ładny, bardzo tanio. Dominikańska 3. Pg 11 293-24.83

Salonik mahoniowy
dobrym stanie, styl secesyjny, okazynie. Dominikańska 3. Pg 11 294-24.84

Okazyjnie!
Kilka sypialek
nowych odda Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 11 295-24.85

Szafa żelazna
mniejsza okazynie. Dominikań- ska 3. Pg 11 296-24.86

Serwis obładowy
Rosenthala
używany, 12 osób, tylko 250,—. Dominikańska 3. Pg 11 297-24.87

Garnitury klubowe
gobelinne — fason nowoczesny — najnowszy deseń gobelinny, ładne, zarabne, bardzo tanio. Domini- kańska 3. Pg 11 298-24.88

Telefunken
trzylampowy — prad stały — głośnikiem Philipsa, tanio. Do- minikańska 3. Pg 11 299-24.89

Elektroluxy
dobrym stanie okazynie, Domi- nikańska 3. Pg 11 300-24.90

Sprzedam
aparaturę fotograficzną 9 x 12 (Glunza). Oferty „Par”, Aleje Marciniakowskiego 11, pod 55.228. Pg 11 301-55.228

Skład
ziemiopłodów i węgla (obrób 80 tys.) na prowincji z mieszkaniem sprzedam, potrzebne 4 tysiące. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 735

Sztuciec
12 osób srebrny, 800, pięknie gra- wirowany, 750, Chwaliszewo 58, mieszkanie 40. zdg 34 932

Meble używane
następujące okazynie do sprze- dania, dwie kompletne sypialnie, trzy jadalnie, gabinet meski, bi- blioteka — biurko, bufet-kredens, łóżka, szafy, stoły, krzesła, lustra, biurka, różne inne przedmioty. Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rg 7 560

Lornetkę przyrmatyczną
8 x powiększ francuska, ubra- nie smoking na średnia figurę 20 mtr. sieci nowej sprzedam. — Podgórna 12 b. m. 3, od 7—9 wie- dziorca. zdg 35 737

Szpica
białego, rasowego, 4 miesiące ta- nio sprzedam. Wielkie Garbary nr. 48, m. 20. rg 7 556

Motor
nowy Deutz 500 cm 35 KM. sprzedam. Oferty Kurjer Po- znański ng 10 458

Zamienie
kamienie trypietrowa Toruń- Bydgoskie Przedmieście 8 000,— rocznego dochodu na odpowiednia Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 205

Zamienie
parcelę budowlaną Lwów na od- powiednią Poznań. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 203

Kamienica
w Gnieźnie, 10 ubikacji, cena 7 000, wpłaty 5 000, dochód 1 200. Piątek, Gniezno Sienkiewicza 2. zdg 34 722

Sprzedaje
kupuje meble, maszyny, inne rze- czy. Dom Komisowy Podgórna 2. Pg 10 880-10.53

Rowery
pierwszorzednych marek od 180 odpowieszalnym finansowo również ratami. — Rymkiewicz Wielkie Garbary 9. dg 3632

Meble
najtaniej A. Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 11 193-23.59

Pianino
sprzedam. Popłińskich 12 m. 20 zdg 32 927

Meble w dobrym wykonaniu najtaniej u Bakosia
ul. Wenecjańska 1 Most Chwa- liszewski przy krzyżu. zdg 34 217

Bajecznie
tanio tapety Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 3757

Siwym włosom
przywraca pierw- otny kolor Ju- wentina butelka 3.50 zł., jedynie firmie St. Wen- zlik, Poznań, Al. Marciniakowsk. 19. dg 3618

Dom
dochodowy sprzedam; plac bu- dowlany, ogród owocowy, blisko rynku i tramwaju. Bydgoszcz, Kujawska 10, Gospodarz. ng 10 418

Młyn
motonowy w pełnym biegu, auto- matyczny przemiał 140 ctr w mie- ście w Poznaniu, bez konkuren- cji z powodu podłożego wieku i choroby sprzedam lub zamienie na rentowną kamienicę. Cena 75 tysięcy. Zgłoszenia Kurjer Po- znański ng 10 400

Pianino
czarne nowe korzystnie. Grobla 29, m. 4. zdg 35 024

Minerwa
samochód reprezentacyjny sze- ściuosobowy szesciosuwakowy — karoserja transformable pierw- szorzędny stan sprzedam okazynie tanio. Zgłoszenia Kurjer Po- znański zdg 35 199

Pianino
jak nowe korzystnie na sprze- daż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 089

Maszyna parowa
z kotłem do sprzedania, maszyna 45 P. S., kocioł jedno rurowy 6 atm., powierzchnia ogrzewalnia kotła 18.50 mtr. do tego komin żelazny 15 mtr., maszyna i kocioł są w bardzo dobrym stanie, cena 6 500 zł. Wygralak, Młyn Parowy, Gniezno, tel. 159. zdg 35 273

Kajak
dwuosobowy solidny z żaglem ta- nio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 153

Mam
do sprzedania nowy mundur Bractwa i Strzeleckiego jak nowy figura 54, oraz oryginalny Ayd. Zgłoszenia A. Penkowski Towar- rowa 20. dg 3776

Salon
małoz, 12 części tanio. Gen. Chła- powski 3 front, parter, prawo zdg 35 361

Rower
mało używany sprzedam. Górna Włda 115, Hobbrych, zdg 35 365

Drukarska
maszyna płaska, format 83x95 ko- rzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 370

Pies
bernhardyn dobry stróż na sprze- daż. Obejrzyć Tamę Berdychow- ska 5/6. Smoczyński, zdg 35 373

Sprzedarą
2 wentylatory uniwersalne, 400, 220, z ramką i zasioną, jak no- we, cena 90 zł. Elektronja, Pre- dery 4. zdg 35 502/3

Kolonjalke
mieszkaniami, magiel, koncesja centrum sprzedam, Adres Kurjer Poznański zdg 35 435

Sprzedam
białe meble, Szewska 15 — 8. zdg 35 438

Skład
cukierków w składzie kompletne urządzenie z towarem lub bez sprzedam Wielka 25. zdg 35 426

Drukarnię
tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański rg 7499

Sprzedaj — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecz- nych Piór — Józef Czosnowski — Poznań Ratajczaka 2. zdg 35 467

Z powodu
dwóch samochodów oddam jeden marki Essex km 9.40 ujechany 18 000 km w bardzo dobrym stanie przy korzystnej cenie Oferty do Kurjera Poznańskiego dg 3775

Rower z motorkiem
zamienie na motocykl radio apar- at fotograficzny Oferty Kurjer Poznański zdg 35 429

Posiadłość
Winiary dla przedsiębiorcy cena podług umowy Agencji wyklucze- ni. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 424

Limuzyna — Ford 1929
dopiewczyj dobry stan, gwarant. dopiero 30 000 km sprzeda korzystnie Pa. A. Bogajewicz Pnie- wy, telefon 51. zdg 35 454

Wągrowiec
dom jednopiętrowy osobno parce- la o rozr. 2 500 m² Wiadomość Wągrowiec, Kolejowa 52 mie- szkanie 4 lub oferty Kurjer Po- znański zdg 35 441

Gabinet dębony
fronty polepowane dobra praca tylko 750. Dominikańska 3. Pg 11 230-24.70

Gabinet solidny 250,—
używany dobrym stanie. Domini- kańska 3. Pg 11 231-24.71

Gabinet nowoczesny
Cebrało bardzo ładny solidny ty- lko 800. Dominikańska 3. Pg 11 232-24.72

Okazyjnie! Elegancki gabinet polepowany
orzech kawkaski — wewnątrz ma- hoń — wyjątkowo piękny pokój, najlepsze wykonanie tanio. Poz- nański Dom Komisowy. Pg 11 233-24.73

Pianino
900, maszynna szycia 70. Polna 21, mieszkanie 3. zdg 35 447

Proterka elektryczna
prąd zmienny — stały — mało używana tanio. Dominikańska 3. Pg 11 235-24.75

Jadalnia dębowa 500,—
zupelnie nowa, ładny model, oka- zynie. Dominikańska 3. Pg 11 236-24.76

Kilka solidnych jadałek wyjątkowo tanio!
dobre wykonanie, najlepszy ma- teriał. Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 11 237-24.77

Wyjątkowa okazja! Gestetnera
maszynna do powieliania, jak nowa za bezcen. Dominikańska 3. Pg 11 238-24.78

Gabinet meski
dębony okazały rzeźbami bardzo dobra praca, używany tylko 600. Dominikańska 3. Pg 11 239-24.79

Gabinet dębony nowy 375,—
Dominikańska 3. Pg 11 240-24.80

Kupno okazjnie! Wspniala jadalnia ma- honiowa nowoczesna!
bardzo piękny pokój wyjątkowo tanio, Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 11 291-24.81

Restaurację
konces. salika mieszkanie sprze- dam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 792

Place
przy Sienkiewicza sprzedam. Słowackiego 34. l. lewo. zdg 35 788

Motocykl przyrządek
dobrym stanie sprzedam lub za- mienie na mniejszy bez przy- rządek 350—500 cm. dopłace. — Adres Kurjer Poznański zdg 35 766

Sprzedam
domek nowy z ogrodem nad Wartą w Starolece. Starolecka zdg 35 816

Salon Ludwika XV
bardzo piękny cały złocony, oka- zynie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 11 284-24.74

Sprzedam
suknie letnia. „Olimpia” Rataj- czaka 11 a. zdg 35 396

Najlepsze słoje do zapraw tylko 55 groszy
gumy — sprężynki — aparaty — książeczki Wecka — porcelane — fajansy — szkło — kufle najta- niej sprzedaje Hurtownia Porce- lany. Wroniecka 24 tylko podwó- rze. zdg 35 300

Uroczko
położona parcela przy nowym Ogrodzie Botanicznym 1150 kw. m szybko decydującemu się za gotówkę sprzedam. Oferty Kur- jer Poznański zdg 35 331

Cukiernia
urządzeniem radio piec cukier- niczy bez konkurencji sprzedam tanio. Osiedle Warszawskie Wit- kowska 21. zdg 35 332

9 x 12
Objekt 4.5. Compur. podw. wy- ciąg 3 kasety 1 filmowa futerał. Cena i adres Kurjer Poznański zdg 35 303

Teszyng
9 mm 25 zł. Oferty Kurjer Po- znański zdg 35 307

Fryzjerski
zakład przy Poznaniu agentura gazet sprzedam. Janikowa, Warchoła. zdg 35 243

Zamienie na majątek
wille w Poznaniu oraz 8 parcel budowlanych. Oferty od właso- ciela do Kurjera Poznańskiego zdg 35 263

Wierzchowca
korzystnie sprzedam. Siemiradz- kiego 10. zdg 35 347

Koni
pary wyjazdowych sprzedam. Siemiradzkiego 10. zdg 35 346

Pianino
Trautwein czarne krzyżowe tanio Składowa 12 mieszk. 3. zdg 35 345

Skład żelaza
materiałów budowlanych węgla sprzedam 1 800,— Oferty Kurjer Poznański zdg 35 330

Domek
piętrowy, ogród dobrze zaprowa- dzony skład węgla sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 019

Robocze
rekawice fartuchy ubrania plan- doki i wszelkie inne przybory o- chronne wykonują najtaniej War- szaty Przemysłowe A. Szopa, Król-Huta, Łukaszewka 8 Za- daciec ofert! Zastępcy na własny rachunek poszukiwani. Pg 11 257-71.44

Łódzka
w dobrym stanie. Maleckiego 36, mieszkanie 6. zdg 35 126

Skład rowerów
miasto powiatowe w rynku, od kilku lat dobrze zaprowadzony, przyległym mieszkaniem i warsz- tatem korzystnie sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 156

Skład
trykotaży i pończochy w Poznaniu przy bardzo ruchliwej ulicy sprze- dam tanio z powodu wyjazdu. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 302

Gospodarstwo
47 morgowe, 3 klm. pod Pozna- niem dobra ziemia, dobrze zago- spodarowane, ładne nadające się na każdy przemysł ogrodnictwo sprzedam ze zbiorami 1/2 zamie- nie na kamienicę w Poznaniu, w dobrej dzielnicy. — Adres Kurjer Poznański zdg 35 335

Motocykl
prawie nowy okazynie sprzedam. Krasieńskiego 9, 3—5. zdg 35 407

Sprzedam
maszynę krawiecką. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 409

Parcele
Rataje właściciel, Małe Garbary 11, mieszkanie 13. zdg 35 412

Motocykl
„Rudge” 500 sprzedam. Jamowski Dąbrowskiego 82. zdg 35 414

Hallerowo - pełne morze
duża parcela okazynie do sprze- dania całości lub częściowo trzy minuty od kolei. Wiadomość Klos- sowska Warszawa Mochnackie- go 21, telefon 94088. zdg 35 442

Cesję
urzędowa sprzedam za 60% po- trzeba 4 000 złotych. Oferty Kur- jer Poznański zdg 35 398

Magle
najmniejszego wynalazku na zapęd elektryczny i ręczny dostarcza za dogodnych warunkach M. Janko- wiak, fabryka magli, Poznań — Staroleka. zdg 35 551/2

Magle
używane tanio sprzeda M. Jan- kowiak Poznań-Staroleka. zdg 35 549/50

Powozik
koczyk i wólan sprzedam. Pół- wiejska 26, lakiernia. zdg 35 500

Singera
slupkowa do cholewek Półwiej- ska 23 m 10 zdg 35 571

Domek
2 pokoje i kuchnia chlewik, 2 morgi ogrodu owocowego w Zabi- kowie sprzedam korzystnie — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 531

Skład
urządzeniem centrum — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 483

Ciężarówkę
dwutonnowa koła podwójne — sprzedam. Kłosek Górna Włda 114. zdg 35 479

Pianino
krzyżowe. Staniszevska, Dolna Włda 64 zdg 35 468

Wiertarkę
marki „Lixion” nowa do 12 m/m Oferty Kurjer Poznański zdg 35 459

Wózki
dziecięce odnawia maluje guhy na składzie. Razer Szewska 11. zdg 35 498

Spreżarkę
jednostopniowa średnica tłoka 200 m/m wzdajność 60 m³ zupeł- nie nowa okazynie sprzeda F. Kujański, Fabryka Maszyn To- ruń. Pg 11 239-64.46

Prywatne gospodarstwo
blisko Poznania 42 morgi dom 9 pokoi, pełny inwentarz, ziemia pszenna — 22 000, wpłaty 16 000. Poważne zgłoszenia Kurjer Po- znański zdg 35 529

Gabinet
meski korzystnie sprzedam. Piotra Wawrzyńskiego 12, mieszka- nie 15. zdg 35 519

Meble
kuchenne tanio. Łakowa 4 a sto- larnia. zdg 35 514

Kolonjalke
magiel, średniocieniu, sprzedam, czynsz 40 zł. Adres: Półwiejska 8, m. 10, godz. 9—2. zdg 35 512

Białego
szpica sprzedam Focha 69, m. 45 zdg 35 510

Motocykl
AJS 350 nowy sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 332

Dom
w Żabikowie 3 pokoje i kuchnia, chlewy, 2 morgi ogrodu z plan- tacja truskawek za gotówkę na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 35 507

Meble
sypialnie kompl. deb. od 205,—. Fabryka Mebli Rynek Śródecki. zdg 35 500

Motocykl
Rudge 500 cm najnowszy typ — mało używany korzystnie sprze- dam. L. Siedziński, Poznań ul. Wroniecka 16 zdg 35 605

20 drzwi
Stolarska Zunkiewicz, Wielkie Garbary 11 zdg 35 602

Elektrolux
nowy tanio. Piotra Wawrzyńska 43, m. 7. zdg 35 587

Wózek
duży sprzedam. Św. Marcin 5, m. 5. zdg 35 660

Motocykl
Rudge, przyczepka, Dąbrowskie- go 30, garaż Radomskiego. zdg 35 652

Reklamówka
Chevrolet gotowa do jazdy 875 zł Adres Kurjer Poznański zdg 35 645

Samochód
Fiat 6 cylindrowy, odkryty w bar- dzo dobrym stanie sprzedam za 3 500 zł z powodu wyjazdu. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 683

Szafa
duża „renesans” orzechowa wew- natrz dąb inne meble orzechowe. Wyspiańskiego 12 — 9. dg 3782

Sprzedaj
kanapki restauracyjne, lampy elektr., kanape klubowa, Wierz- bicie 26, m. 8. zdg 35 730

10 maszyn
trykotarskich okazynie tanio sprzedam. Wiadomość Maszta- larska 6, m. 4. zdg 35 715

Jadalnię
dębowa komplet bardzo korzyst- nie sprzeza Antykwariat, Woźna narożnik Mostowej. zdg 35 713

Fortepian
Irmier sprzeza tanio Antykwar- jat Woźna narożnik Mostowej. zdg 35 712

Cukiernia
dobrze prosperująca, większe mi- asto Pomorzanie sprzedam. Zgłosze- nia „Par” nr. 55 221. Pg 11 278-55.221

Ogród działkowy
1 000 kw mtr. duże drzewa i krzewy przy Zakładzie Działko- sek, jest do sprzedania Zgłosze- nia przy ul. Pał. Jackowskiego 11, mieszkanie 10 albo w podwór- zu warsztat tokarski. zdg 35 268

Willa
o 6 pokojach z pięknym dużym ogrodem owocowym do sprzedania. Zgłoszenia „Par” Al. Marcinkowskiego 11 pod 24.63. Pł 11 276-24.63.

Singera
damska, okragła, tania. Słowackiego 48, mieszkanie 6. zdg 35 704

Radjoodbiornik
4-lampowy, prąd stały, kompl. sprzedam za bezcen. Powalowski P., Wielkie Garbary 48, m. 11. zdg 35 693

Skład
konfekcji w średnim czasie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański

Gramofon
znafkowy dwusprężynowy sprzedam. Chwaliszewo 23, m. 4. zdg 35 593

Okulary
od słońca od 75 groszy. — Stary Rynek, stare domki. Koronowski. zdg 35 563

Skład
owoców sprzedam zaraz 1 300. — Focha 29, m. 4. zdg 35 561

Skład
papieru, wypożyczalnia książek, czopisima, tania sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 624

Urządzenie
fryzjerskie tania sprzedam. — Obejrzać można od 3—5. Czartoria 9, m. 20. zdg 35 670

Sprzedam
folwark 400 mórg za bezcen lub zamienić na wille, budynki fabryczne, kamieniec Poznań. — Oferty Kurjer Poznański zdg 35 667

Starożytnie meble
obrazy, zegary, świeczniki, kryształ, porcelana na sprzedaż. — Skarbowska 4, parter lewo. zdg 35 663

Drzewo
szalówkę kantówkę, laty, stolarkę najtaniej sprzedaje Składnica Drzewa Strzelecka 14 a. zdg 35 746

5 KUPNA

Kino
aparaturę ewentualnie dzwiko- wic w dobrym stanie kupię za gotówkę. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 34 766/7

Płyty akumulatorowe
używane dobre lub nowe do baterii Tudor I 1 kupię. Spieszne oferty Kurjer Poznański ng 10 443/4

Kwity
lombardowe na srebra biżuterię kupuje „Lamus” Strzelecka 1. Pł 10 911-55.46

Kupię
gospodarstwo 40—50 mórg poblizu Poznania lub now. miasta. Ziemia budynki inwentarze tylko nieruchomości wplata 16 000 zł. Szczegółowe ściśle oferty pod Kurjer Poznański da 3 755

Samochód
Ford reklamówka okazynie do sprzedania. Telefon 25-73. zdg 35 008

Srebro
foto, porcelane, kryształy, dywa- gny, meble kupuje „Lamus” ul. Strzelecka 1. Pł 10 928-55.171

Wille
kupię przy wplacie 20 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 331

Leica
odległościomierz fotograficzny kupię okazynie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 387

Kupię
w dobrym stanie wagi mniejsza i większa do kolonialki. Adres Kurjer Poznański zdg 35 303

Mleczarnie
(urządzenie) używana okazynie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 204

Jedno
lub dwumieszkanicowa wille lub dom w Poznaniu kupię bez pośrednictwa. Zgłoszenia szczegó- łowe Kurjer Poznański zdg 34 812

Kupię
wille lub parcele okolica Gór- czyn Jeżyce blisko tramwaju wplata 15 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 006

Maszynę
do szycia worków kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 436

Frak
średnia figurę kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 428

Gotową
ścianę przegródkę — przepierze- nie kupię zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 559

Piekarni
poszukuje w pelnym biegu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 558

Wózek
reżny dwukołowy kupię zaraz. Pietka Waly K-61, Jadwigi 4 a. zdg 35 556

Wille, dworek lub resztówkę
Wille 6-7 pokoi z wygodami i ogródkiem, dworek z niewielkim obszarem roli lub resztówkę 40-50 mórg dobrej roli dobra komu- nikacja blisko kościoła kupię. — Oferty z podaniem ceny i żada- nej wplaty Kurjer Poznański zdg 35 527

Kupię
dom Poznaniu okolice wplacę pewne listy hipoteczne 30 000 zł ratne za pół roku. Oferty Kurjer Poznański ng 7 583

Kuchnię
westfalską. Oferty z cena Kur- jier Pozn. zdg 35 478

Szukam
wille jednodobranocnej Solaca- dam w zamian pięćmieszkaniową, dochód 6 000. Solacz. Oferty Kur- jier Pozn. zdg 35 466

Rower
dobrym stanie kupię. Ogrodowa 19, m. 1. zdg 35 462

Wózki
dziecięce odnawia, maluje, gumy Szewska 11. zdg 35 499

Maszynę
parową, 1 cylindrową, 60—80 M. K. kupi Krzyżanowski, Poznań, św. Marcina 39. zdg 35 511

Kupię
zegarek złoty biacy. Chwałkow- ski. św. Marcina 40. zdg 35 676

Kupię
kamienice za 65 tys. zł gotówka. Adres Kurjer Pozn. zdg 35 649

Kupię
westfalską. Cena Kurjer Poznań- ski zdg 35 699

Kupię
2 torfiarki oraz szynę. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 666

Kupię
piec do palenia kawy gazem z za- pedem elektrycznym na 10—15 funtów w dobrym stanie. Oferty z ceną Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 92. ng 10 460

Fotograficzny
aparaturę kupię dobry, filmowy. — Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 92. ng 10 459

Repozytorjum
do składu masła kupię i konwie do mleka. Bilska, Łakowa 10, telefon 50-47. zdg 35 694

Leica
korzystnie kupię. Cena Kurjer Pozn. zdg 35 807

Repozytorjum
kupię tania Spieszne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 333

Lokomobile
do młócenia 12 nominalnych HP. 8—10 atm. z dobrym paleniskiem kupię. I. Dekowski Sroda. zdg 35 854

Piec
kąpielowy, używany (Junkers). — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 858

Dom
lub wille z ogródkiem 3-4 po- koi, gotówka 8-10 000 gotówką. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 486

6 KAMIENICE

Willa
ośmiopokojowa komfor- towa Solacz ogrodem ślicznym, cała wolna okazynie sprzedam Nowak Kramarska 15, telefon 16-89. zdg 34 542

Administracji domów
przyjmie emerytów, budowniczy krajowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 968

Wille
komfortowa w Puszczykowie 8 pokoi światła elektr., wodociąg, ogród dekoracyjny, owocowy, sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 843

Kupię gotówką kamienicę
większą reprezentacyjną, cztero- piętrową, centrum Poznania, z dochodem siedm procent wkladu. Zgłoszenia właścicieli Kurjer Poznański zdg 35 073

Wille
kupię — gotówki 30 000, także parcele 1 000 m². Pośrednicy wy- kluczeni. Wyczerpująca oferta Kurjer Pozn. zdg 35 152

Dom
kupię, wplacie 25 000. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 35 339

Kamienicę
komfortowa narożnicowa składa- mi sprzedam 145 000, wplata 90 000 dochód 18 500. Maciejewski, Da- browskiego 88 telefon 6266. zdg 34 518

Wille
nowa 5 pokojów blisko Poznania ta- nio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 35 443

Kamienicę
Lazarz, czynsz roczny 10 000, ce- na 70 000, wplata 30—40 000 sprze- dam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 448

Administrację
domów przyjmuję, referencje, długoletnia praktyka, gwarancja do 10 000. Administrator Duki- wicz, Poznań, Chwaliszewo 70. zdg 35 032

Dom
nowy spiesznie sprzedam wplata 25 000, roczny dochód 5 500. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 597

Kamienicę
czynszowa średniocieczna Poznania cena 50 000, sprzedam spiesznie właściciel, wplata podług umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 582

Willa
zakopaniem blisko dworca oka- zynie 11 000 sprzedam. „Biuro Agrarne” pl. Wolności 9. zdg 35 659

Kamienica
dwa składy, ul. Marszałka Focha, 45 000 złotych, wplata 25 000 zł reszta amortyzacja. Bloch, Po- znań, Długa 5. zdg 35 700

Okazja
Oście spadkowa na nieruchomości w Poznaniu tania odetapie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 740

Kamienica
nowa 40 tys. dochód 5 100, wola- ty 25 000, kamienica centrum 270 tys. dochód 42 000, wplata 120 000 Szkolna 9, m. 5. zdg 35 787

Wille
nowoczesna, urocza, miasto powiatowa, godzina od Poznania za- mienić właścicieli na wille Poznań. Kościeln ewentl. dopłata. Zgłosze- nia Kurjer Poznański zdg 35 830

Zaczęta
budowę wille (Lazarz) sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 35 053

7 PIENIADZ

Pożyczę
3 000 za dwupokojowe mieszkanie średniocieczne. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 35 474

Wspólnika (czki)
przejmie do intratnego interesu z 400. ożenek niewykluczony. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 469

Wspólniczki
czynnej składu zaprowadzonego, centrum gotówka 3 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 610

Wspólnika
lub pożyczki na pierwszorzędny obiekt przemysłowy od 5 000 na dobry procent, poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 674

Skład
porcelany Poznaniu zaprowadzo- ny, liczna klientela dużo zapas towaru. Wartość 21 000 za 15 000 sprzedam szybko decydującym. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 722

Hipotekę
20 000, 12 procent rocznie na ka- mienicy Poznaniu natychmiast platna nie podlegająca nowej u- stawie sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 721

Wspólnika
10 do 20 tysięcy przejmie dziesięć- krotny dochód roczny zapewnio- ny. Zawód obojętny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 714

Wspólnika
gotówka 10 tysięcy złotych szuka- kami celem organizacji i wypu- szczenia w handel bardzo ukra- yńskiego wyznaku, niezbędny każdemu. Zgłoszenia „Par” Poznań, Al. Marcinkowskiego pod 55.216. Pł 11 271-55.216

Wspólnika
kapitałem 20 do 30 tys. poszu- kuje dobrze zaprowadzony skład żelaza, materiały budowlanych na G. ślasku. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 703

Sto złotych
jako pożyczka za gwarancją po- mogłaby uczęcej osobie wybrnąć z b. przyciętej sytuacji. Zwrot pożyczki wraz z procentem w kilku ratach miesięcznych, albo w ca- łości do 1 października r. b. Ła- skawe oferty do Kurjera Pozn. pod nr. 35 611

Książkowy lub kupiec
dobry organizator, jako udziało- wicz z 4-8 tys. dobrze prosperu- jącego przedsiębiorstwa pot- rzebny. Osobiste zgłoszenia ko- nieczne. Adres wskaże telefon 62-63. zdg 35 810

Każdy
zarobi 2 000—5 000 miesięcznie sa- mofabrykując według podrecznika 2 900 przepisów. Informacja: Średniok. Warszawa ul. Stryżka 57 p. Pł 10 976-62.344

1 500
poszukuje na wille. Oferty Kur- jier Pozn. zdg 35 808

1000,—
na rok poszukuje, zabezpieczenie pewne. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 856

8 DO WYNAJĘCIA

7 pokoi
komfortowe, słoneczne, I. piętro Grottegrą 5 od 1 lipca. Zgłosze- nia: telefon 74-01. zdg 34 243

Mieszkania
4, 2, 1 pokojowe przynależyto- sciami, obszerne, słoneczne, kon- fortowe także składy mieszkani- mi korzystnie do wynajęcia wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 663

8 pokojowe
komfortowe słoneczne mieszka- nie z obszernymi przynależyto- sciami na II piętrze przy ul. Słowackiego 18 obok ul. Mickiewi- cza zaraz do wynajęcia. To samo mieszkanie na III piętrze do wynajęcia od 1-go lipca. Również zaraz do wynajęcia. Zgłosze- nia K. Łoza ul. Słowackie- go 18. telefon 68-89. Pł 10 892-20.27

Pięciopokojowe
Debrec Wisłowa 73 zdg 35 011

4 pokoje
centrum, III piętro, zaraz, wolne od podatku. — Wojciechowski, Stawna 18. zdg 34 833

Mieszkania
mieszkanie parkiet, słoneczne, czynsz miesięczny, Wilda, Rośna 50, Dera (koło Cegielskiego). zdg 35 729

3 pokoje
kuchnia i t. d. w nowej wille. Osiedle, ul. Powiśka 9. Infor- macje na miejscu lub ul. Da- browskiego 70, sklep kolonialny. zdg 35 725

Trzy
pokoje z łazienką na Osiedlu od 1. 8 do wynajęcia. Zgłoszenia — Patrona Jackowskiego 43, mie- szkanie 1. zdg 35 615

5 pokoi
kuchnia łazienka w centrum Pozna- nia zaraz do wynajęcia czynsz 180 mies za rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 069

Trzypokojowe
komfortowe, słoneczne wprost od właściciela. Niegolewskich 14. zdg 35 367

Dwupokojowe
za czynszem miesięcznym od 1 lipca Warszawa 163, od 19—20, gospodarz. zdg 35 374

3
pokój umeblowane łazienka — kuchnia, wypłacalnym Pocztowa 21, mieszkanie 4. zdg 35 354

2-3
pokoje kuchnia, łazienka, odno- wione do wynajęcia przy wiek- szym mieszkaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 324

4
pokojowe centr. 75,—, trzypokojowe 80,—, dwupokojowa 50,—, jed- nopokojowa 40,—. Adres Stary Rynek 18/19 skład garderoby. zdg 35 321

Mieszkanie
duży pokój, kuchnia, nowe meble, zaraz. Zgoda gospodarza 1 600 zł. Kramarska 5 III. zdg 35 305

3 pokojowe
od 1 lipca do wynajęcia. War- szawska 169. zdg 35 304

3 pokojowe
mieszkanie komfortowe, balkon, 100 zł i 2 pokojowe 50 zł miesięcz- nie, średniocieczne I. piętro, wynaj- mie gospodarz zaraz. Oferty z podaniem zawodu i członków ro- dziny Kurjer Poznański zdg 35 256

Trzypokojowe
we wille komfort. Zgoda 14 przy kościele górczyńskim gospodarz. zdg 35 334

Mieszkanie
słoneczne dwupokojowe z kuchnią centralne ogrzewanie, Wille Za- kret, przy Grunwaldzkiej, Zgło- szenia u stróża. zdg 35 030

2
pokój kuchnia korytarzem od go- spodarza, czynsz rok zgóry. Kna- powski 13, Górczyn, zdg 35 130

Mieszkanie reprezentacyjne
6 pokojowe z wszelkimi komfor- tem natychmiast do wydzierżawienia. Oferty do ekspedycji Ku- riera Poznańskiego zdg 35 137

3 pokoje
kuchnia, łazienka, połowe ume- blowane miesięcznie 100. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 432

Mieszkanie
3 pokojowe z całym komfortem od gospodarza do wynajęcia. — Zgłoszenia Grudzień 90. zdg 33 710

3
pokój słoneczny. Górzym ogród. przystanek tramwajowy. Adres Kurjer Pozn. zdg 35 494

Cztery mieszkania
różnej wielkości od gospodarza. Św. Wojciech 2, m. 1. zdg 35 473

Pokój
kuchnia do wynajęcia od gospodarza. Gwiaździsta 9, przy Pałaca. zdg 35 525

Pięciopokojowe
lipca, sierpnia. Strona 27. zdg 35 506

Mieszkania
2 pokojowe, kuchnia, łazienka, w nowym domu przedmieścia Pozna- nia urzędnikom emerytowa- nym od 1 lipca do wydzierżawie- nia. Kaucja 300 złotych Osiedle. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 587

2-pokojowe mieszkanie
przy ul. Staroleckiej, dzierżawa rok zgóry po 25,— zł miesięcznie od zaraz do wynajęcia. Zgłosze- nia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 751

Mieszkanie
eficne dwupokojowe mieszkanie na niskim parterze i na piętrze w wille przy Grunwaldzkiej zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 594

Próżny
pokój wolny dla bezdzietnego małżeństwa od gospodarza. Ul. Powiśka 5 (Osiedle) zdg 34 031

Mieszkania
dwupokojowe Lazarz, dwupoko- jowe centrum odda: „Biuro A- grarne”, plac Wolności 9. zdg 35 657

Czteropokojowe
Półwiejska 5, m. 10. zdg 35 646

300
wolnych mieszkań, składów, każ- dego rodzaju, średniocieczne, bez ostannego, srobożostwo. Zrzese- nia właścicieli kamienic. Wier- zbicice 27. zdg 35 654

Dwupokojowe
mieszkanie parkiet, słoneczne, czynsz miesięczny, Wilda, Rośna 50, Dera (koło Cegielskiego). zdg 35 729

3 pokoje
kuchnia i t. d. w nowej wille. Osiedle, ul. Powiśka 9. Infor- macje na miejscu lub ul. Da- browskiego 70, sklep kolonialny. zdg 35 725

Trzy
pokoje z łazienką na Osiedlu od 1. 8 do wynajęcia. Zgłoszenia — Patrona Jackowskiego 43, mie- szkanie 1. zdg 35 615

Czteropokojowe
komfortowe, I. piętro, od gospodarza, komorne zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 535

Siedmiopokojowe
mieszkanie komfort od 1. 7. Dzia- łyńskich 3. zdg 35 608

Dwupokojowe
kuchnia zaraz, 65 miesieczmie, rok naprzód, 180 odszkodowanie. Grobla 17, Baranowska. Pł 11 256-55.202

2-pokojowe
z przynależnościami 70 zł, rok zgóry, Lazarz. Adres Kurjer Poznański, Stary Rynek rg 7 554

Mieszkanie
4 pokoje z meblami centrum tele- fon korzystnie sprzedam. Oferty „Par” Al. Marcinkowskiego 11, pod 55.231. Pł 11 309-55.231

6
pokojowe, komfortowe, słoneczne I. piętro przy parku Wilsona za- raz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 818

Dwupokojowe
komfortowe nowymi meblami — Adres Kurjer Pozn. zdg 35 841

Puszczykówku
dwa pokoje i kuchnia do wynaję- cia, nadające się dla emeryta. Po- lus, Szkolna 18 telefon 10.75. zdg 35 810

4
4 pokojowe, słoneczne, ogródek Solacz gospodarz. — Matejski 44, mieszkanie 6. zdg 35 825

Mieszkanie
2-3 pokojowe kuchnia okolica letniskowa blisko Poznania, na- dalacie się dla emeryta. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 828

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkanie
frontowe wysoki parter do 50 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 771

Mieszkanie
3 ewentl. 6 pokojowe do wydzier- żawienia, komfort centr. ogrzew. tuż przy Parku Wilsona, Zgło- szenia Kurjer Poznański zdg 35 707

Mieszkania
6 pokojowe komfortowego cent- rum miasta, słonecznego nie wyżej II. piętra poszukuje adwo- kat od października. Umiearkowa- ne komorne na żądanie zgóry za rok Zgłoszenia Kurjer Poznań- ski zdg 34 574

Mieszkania
3-4 pokojowe komfortowego poszukuje zaraz Oferty „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55.186. Pł 11 221-55.186

Pokoju
ewentualnie z kuchnią od gospodarza szuka wdowa na stałej po- sadzie. Oferty Kurjer Poznań- ski zdg 35 063

Jeżyce
Solacz 1-2 pokojowe poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 35 206

Młode
małżeństwo szuka pokoju kuchni za kwartałną dzierżawę od gospodarza najchętniej okolica Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 186

3
pokojowe mieszkanie komforto- wego średniocieczne ewentl. w wille okolica ul. Szopena, Matejski nie wyżej drugiego piętra, poszukuje wyższy urzędnik etatowy od za- raz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 363

Mieszkania
2-3 pokojowe poszukuje urzęd- nik państwowy czynsz zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 372

Pokoju
dwóch kuchni poszukuje urzędnik państwowy od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 389

Portjerstwa
z mieszkaniem poszukuje. Wyko- nam wszelkie reparacje. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 357

Urzędnik
państwowy etatowy szuka 3 poko- jowego spokojnego z ogródkiem, za czynszem miesięcznym do 70 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 191

Emeryt
państwowy, mała rodzina, pewny pensja 3 pokojowe mieszkanie, okolica Parku Wilsona, najchętniej I. piętro Oferty Kurjer Poznański zdg 35 214

Mieszkania
4-6 pokojowe komfortowego, bardzo słonecznego, niewyżej drugiego piętra, szuka adwokat. — Czynsz ewentl. zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 333

2-3
pokojowego mieszkania zaraz lub później poszukuje starsza samot- na urzędniczka. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 110

2 pokoje
kuchnia wygodami okolica Gim- nazjum Urszulanek poszukuje urzędnik państwowy czynsz zgó- ry. Zgłoszenia: Długa 12 towary krótkie. zdg 35 411

Urzędnik
bankowy poszukuje mieszkania 2 pokojowego od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 430

Bezdzietni
pokoju wprost gospodarza zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 427

Dwa
pokoje lub jeden z kuchnią. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 485

Urzędnik
stałej posadzie pokoju kuchnia od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 497

Mieszkania
2-3 pokojowe z przynależ- nościami od zaraz urzędnik pań- stwowy. Czynsz punktualny. Po- średnicy wykluczeni. Oferty Kur- jier Pozn. zdg 35 475

Poszukuje
pokoju kuchnia wprost od gospodarza, bezdzietne małżeństwo. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 461

Urzędnik
państwowy poszukuje pięciopoko- jowego mieszkania wprost od go- spodarza. Zgłoszenia do Kurje- ra Pozn. zdg 35 542

Urzędnik
państwowy poszukuje 2 lub 1 po- koju wprost od gospodarza. — Czynsz ewentualnie rok zgóry. Oferty podaniem ceny Kurjer Pozn. zdg 35 517. Pośrednicy wy- kluczeni.

3-4
pokojowego mieszkania słonecz- nego wprost od gospodarza od zaraz dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 505

Trzypokojowego
lub 2 duże, komfort, I—II. krańce średniocieczne Jeżyce, poszukuje emeryt państwowy (2 osoby). — Oferty bezpośrednio, ulica czynsz Kurjer Poznański zdg 35 607

Lekarz
poszukuje mieszkania 4-5 poko- jowego przy ul. Górna Wilda do Rynku Willedekiego i Wierzbic- icie bezpośrednio od gospodarza. Oferty zgłaszać do Kurjera Poznańskiego zdg 35 592

1-2
pokoi próżnych od gospodarza, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 579

Mieszkania
3 pokoje wprost od gospodarza poszukuje urzędnik wśród Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 676

Śródką
3-5 pokoi wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 644

Mieszkanie
za dzierżawę zgóry poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 635

4-5-pokojowe
szuka wyższy urzędnik. Oferty z ceną Kurjer zdg 35 709

Pokoju
kuchnia poszukuje emeryt wprost od gospodarza średniocieczny lub Lazarz. Oferty Kurjer Poznań- ski zdg 35 616

Dwupokojowego
kuchnia poszukuje małżeństwo bezdzietne. — Dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 772

4 pokojowego
mieszkania poszukuje sumienny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 784

3-4 pokojowe
najchętniej bliżej centrum, wprost od gospodarza, czynsz zgóry. — Oferty z podaniem warunków do Kurjera Pozn. pod zdg 35 815

Mieszkanie
mniejsze przystępne wynajmie, czynsz pewny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 817

Dwupokojowego
gospodarza małżeństwo miesięcz- nie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 842

Dwupokojowego
z kuchnią, pół roku zgóry, poszu- kuje urzędnik. Oferty z ceną Kur- jier Pozn. zdg 35 801

Właścicielka kamienicy
poszukuje mieszkania 2 lub 3 po- koi centrum. Dzierżawa gwaran- towana. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 855

Dwupokojowe
Lazarz, Jeżyca, pół roku zgóry — stała posada. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 857

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
czteropokojowe, komfortowe — Wierzbicice, na komfortowe, torzypokojowe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 103

Zamienie
3 pokojowe, centrum, na 4 poko- jowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 504

Zamienie
2 pokojowe frontowe centrum na także z łazienką. Oferty Kur- jier Pozn. zdg 35 661

Zamienie
2-pokojowe, słoneczne, Dabrow- skiego na 2-3 frontowe, dopłace. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 707

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
na pracownie parter, front, mie- szkanie 3. Półwiejska 29. zdg 35 656

Centrum
frontowy dwom paniom utrzy- maniem po 90. Piekary 3 mie- szkanie 3. zdg 32 819

Pokój
na doby lub na stałe inteligencji wydzierżawie. Wielkie Garbary 18 wejście s ul. Wólnej II, ptn. m. 4. zdg 35 234

Słoneczny
Poznańska 27, dom tylny, pr-
wo I. zdg 34 869

Pokój
dwóch panów, Szkolna 9, m. 8,
Pg 11 255-55 209

Pokój
Matejki 66, mieszk. 6, zdg 35 988

Balkonowy
2-osobowy, Wielka 18, mieszk. 11,
zdg 35 558

Pokój
zaraz, Szkolna 7/8 mieszk. 11,
zdg 35 328

Skarbowa
21. I. piętro, frontowy dwuosobo-
wy, zdg 35 325

Ratajczaka
11 a, mieszk. 92 dwuosobowy,
zdg 35 322

Plac Wolności
3. III, mieszk. 8 wolne 1 do 2
pokoi, na biuro lub dla lekarza za-
raz, zdg 35 312

Pokój
Rom, Szymańskiego 9, mieszka-
nie 11, zdg 35 309

Ogrodowa
frontowy I., dla samotnej pani,
Informacje Świercz, Zupańskiego
18, zdg 35 289

Podgórna
10, mieszk. 23, jedno dwuosobo-
wy utrzymaniem bez, zdg 35 297

Inteligencji
dwuosobowy elegancki, Jackow-
skiego 11, mieszk. 3, zdg 35 208

Elegancki
Cieszkowskiego 8, mieszk. 9,
zdg 35 014

Pokój
u samotnej, Górna Wilda 78, mie-
szkanie 12, zdg 35 123

1—2
osobowy pokój naprzeciwko Ope-
ry ze wszystkich wygodami od
lipca do wynajęcia, Wały Wa-
zów 15, m. 3, zdg 35 450

2 panie
na pokój z utrzymaniem eventl.
bez, Adres Kurjer Poznański
zdg 35 403

Komfortowy
Ratajczaka 11 a, 7 wejście, m. 102
I, zdg 35 405

Niekrepującego
śródmieście, fortepianem od 1-go
lipca, Oferty Kurjer Poznański
zdg 35 419

Dwuosobowy
zaraz, Ogrodowa 11, m. 10,
zdg 35 421

Eleagncki
pianinem, Szkolna 13 — 5,
zdg 35 437

Małżeństwo
pokój z klatki schodowej, Mar-
szałka Focha 15 a, m. 8,
zdg 35 423

Elegancki
słoneczny tania, Kreta 6, mie-
szkanie 7, zdg 35 444

Małżeństwo
Szamarzewskiego 30, mieszk. 10,
zdg 35 455

Słoneczny
Plac Sapieżyński 5, m. 7,
zdg 35 540

Przy Zamku
elegancki, — Wały Jana III 11,
parter, pravo, zdg 35 532

Kantaka 5
pokój, mieszk. 18, zdg 35 530

Pokój
ul. Długa 18, m. 3, zdg 35 495

Małżeństwu
umeblowany lub próżny, Ma-
leckiego 27, m. 4, zdg 35 487

Pokój
dwuosobowy wolny, Sw. Marcin
39, m. 9, zdg 35 515

Dwuosobowy
Zygmunta Augusta 2, m. 8,
zdg 35 513

Pokój
Strzelecka 21, mieszk. 7,
zdg 35 601

Pokój
dla pana klatki, Ogrodowa 20,
m. 5, zdg 35 581

Dwuosobowy
utrzymaniem lub bez zaraz, Gro-
bla 1 a, II, zdg 35 651

Pokój
umebl. frontowy, czysty od 1 lipca
całkowicie panu, Poznań-
ska 46/48, m. 6, zdg 35 653

Dwuosobowy
Półwiejska 29, m. 3, zdg 35 655

Niekrepujący
Różana 10, Górną, zdg 35 648

Półwiejska
5, m. 10, zdg 35 647

Centrum
dwuosobowy Kreta 22, m. 11,
zdg 35 636

Dwuosobowy
zaraz, Piekary 20/21, m. 5,
zdg 35 593

Pokój
Słowackiego 18, dom ogrodowy,
m. 8, zdg 35 716

2
panom oddam dwa umeblowane
pokoje osobom wejściem zaraz,
Wielkie Garbary 18, m. 9,
zdg 35 759

Balkonowy
próżny, Masztalarska 8, m. 9,
zdg 35 710

Wygodnie
umeblowane, niekrepujące, Skar-
bowa 4, m. 15, zdg 35 571

Dwa
frontowe, balkon, telefon, Fre-
dry 6, m. 6, zdg 35 626

2—3
umeblowane z telefonem razem
lub osobno, Aleje Marcinkow-
skiego 5, m. 8, zdg 35 672

Dwuosobowy
Wysoka 1, m. 3, I, zdg 35 662

Czysty
frontowy, elektryczność, pianino,
Poplińskich 10, I, pravo, zdg 35 764

Pokój
umeblowany lepszym panu od
1 lipca, Pocztowa 26, mieszka-
nie 9, zdg 7 545

Pokoik
panu pokój dwóch panów, Ogro-
dowa 15, mieszk. 16,
zdg 35 693

Klatki
niekrepujący czysty Piekary 24,
m. 2, zdg 35 752

Dwuosobowy
Aleje Marcinkowskiego 17 a, 8,
zdg 35 747

Małżeństwu
inteligentnemu 1—2 pokój du-
żych, jasnych używaniem kuchni,
Łazienki, Dąbrowskiego 82, II,
pravo, zdg 35 791

Panią
wspólny pokój, Dąbrowskiego
36 — 7, zdg 35 790

Dobrze
umeblowany pokój, Prusa 21,
III, zdg 35 789

Dwuosobowy
frontowy, balkon zaraz, Górna
Wilda 40, 9, zdg 35 785

Panów
na pokój mieszczynie 16 zł, Pół-
wiejska 29, m. 2, zdg 35 795

Klatki
zaraz, Kopernika 10 a, I,
zdg 35 834

Balkonowy
Wierzbicice 40 — 9, zdg 35 837

Balkonowy
słoneczny, Woźna 14 b, mieszka-
nie 18, zdg 7 563

Pokoje
łącznie lub osobno także solidne-
mu małżeństwu, Słowackiego 39,
9, zdg 35 824

Pokoik
paniencie (dwom zaraz, Różana
4, Radomska, zdg 35 846

12 SZUKA POKOJU

Pani
solidna, spokojna, szuka czystego,
słonecznego pokoju w śródmieściu
u rodziny uczciwej i spokojnej od
1. 7. Oferty Kurjer Poznański
zdg 35 371

Próżnego
pokoiu, dwóch, zaraz lub później
poszukuje solidna urzędniczka,
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 35 109

Szukam
pokoiu ewentualnie z utrzymaniem,
Zgłoszenia z warunkami
kierować — Taranczewski Byd-
goszcz, Dworcowa 76, „Europa”,
dz 3 766

Dwuosobowego
centrum pierwszego urzędniczki
(fortepian), Cena Kurjer Pozn.,
zdg 35 543

Umeblowany
niekrepujący możliwie centrum,
telefonem, Oferty Kurjer Pozn.,
zdg 35 575

Starsze małżeństwo
poszukuje komfortowego pokoju
pierwsze piętro, balkon łazienka
ze śniadaniem, Oferty tylko z
cena do Kurjera Pozn., zdg 35 635

Próżnego
pokoiu szukam, Oferty Kurjer
Poznański zdg 35 743

13 LOKALE

Skład
Marsz. Focha 29 wolny Zgłosze-
nia: św. Marcin 46 Bohn,
rg 34 365

Kawiarnię
na prowincji korzystnie sprzedam,
Zgłoszenia, Poznańska 27, mie-
szkanie 11, zdg 35 205

Skład
mieszkaniami, Ostrówek 10, por-
t, zdg 35 402

Lokale
handlowe do wynajęcia, gospo-
darz, Zgłoszenia, Kurjer Pozn.,
zdg 35 489

Skład
kapeluszy damskich centrum, 25
lat istniejący, zaprowadzona kli-
entela kompletnym urządzeniem,
towarem sprzedaję, „Biuro Agrar-
ne, plac Wolności 9, zdg 35 658

Skład
z przyległym 5 pokojowym mie-
szkaniami, pracownia zaraz wy-
najmę, Rzeczypospolitej 3/3,
zdg 35 863

Skład
obeznany nadać się na cukiernie
filiję piekarską, zaraz wydzierża-
wie, Solacz, Śląska 11,
Pg 11 305-55 222

Skład
rzeźnicki urządzeniem oddam od
1. Zupańskiego 7, zdg 35 563

Lokale
nadające się na każde przedsię-
wzięcie, tania do wynajęcia, —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 35 755

Skład
św. Marcin 77, z ubikacją wolny,
Zgłoszenia Chwaliszewo 24, m. 1,
dg 3 787

Ubikacji
lub pomieszczenia w suterenu na
cichy warsztat poszukuje zaraz,
Oferty Kurjer Pozn., zdg 35 822

Poszukuję
składu w centrum lub dobrej
dzielnicy Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 35 800

14 DZIERŻAWY

Restauracja
z pełną koncesją przy ruchliwej
ulicy zaraz do wynajęcia, Swi-
derski, restauracja, Krotoszyn,
zdg 35 618/19

Składu
z towarem mieszkaniem lub pró-
żnego od gospodarza poszukuje,
Oferty Kurjer Pozn., zdg 35 329

Wydzierżawie
dominjalny młyn wodny lub mo-
torowy wraz, jako kontraktowy z
kaucją, Sabiniewicz, Brody, pow.
Nowy Tomysł, zdg 35 477

Gospodarstwo 60—120
mórg przynię w dzierżawę, Zgło-
szenia z podaniem czynszu oraz
ceny inwentarza skierować do
Kurjera Pozn., zdg 35 681/2

Młyn
wodny do wydzierżawienia blisko
Poznań, Zgłoszenia Kurjer Poz-
nański zdg 35 606

Lokale handlowe
obszerne (sala) w śródmieściu na-
tychmiast do wydzierżawienia,
Zgłoszenia do „Par”, Al. Marcinko-
wskiego 11 pod nr. 24, 64,
Pg 11 275-24, 64

Młyn Parowy
dobrej okolicy 120 przemiału, ko-
rzystnie sprzedam wydzierżawie,
przyjmę współnika, Oferty Kur-
jer Pozn., zdg 35 673

Zaprowadzone
dobrze prosperujące przedsiębior-
stwo restauracyjne, sala do wiek-
szych zebrań i zabaw, cienistym
ogrodem, kolonadą, wraz całko-
wym urządzeniem zaraz do na-
bycia, Poważni reflektanci ze-
chcą się zgłosić Kurjer Poznań-
ski zdg 35 778

Szukam dzierżawy
gospodarstwa 80 do 200 mórg z
większym mieszkaniem, blisko
miasta, gdzie gimnazjum, mogę
dać dobra gwarancje, Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 776

Dom z ogrodem
2½-morgowym w Międzychodzie,
słoneczny, położony 2 minuty od
dworca, 10 ubikacji, kompletnie
umeblowany, stajnie itd., za-
raz wydzierżawie, Nadaje się
również na interes zbożowy lub
inny, Zgłoszenia pod 250 ekspozy-
tura Kurjera Poznańskiego w
Gdyni, ng 10 454

Gościniec
składem kolonialnym 14 mórg ro-
li 12 km. Poznań wydzierżawie,
objęcie 2 000 zł, Sowiński, Ratu-
szowa 35 (skład spożywczy),
rg 7 584

Piekarnia
do wydzierżawienia zaraz blisko
Poznań, Zgłoszenia Kurjer Poz-
nański zdg 7 564

15 LETNISK I UZDROWISKA

Zakopane
Chałubińskiego — Januszek”,
pensjonat adwokatowej Rychnickiej,
Piękny, ogrodzony park
swierkowy, zdg 31 341

Jastrzębia - Góra
pełne morze, pensjonaty Bałtyk
Zacisze, Jasna, Półwiejska — elek-
tryczność, kanalizacja, Jastrze-
bia Góra pow. Morski,
ng 10 245

Dominiom Brzeźno
odległość od Konina 3 kilome-
try, otworzyło letnisko - pensjo-
nat, Okolica sucha, leśnista park,
ogród owocowy 35 hektarów,
— Tenis, radio fortepian konie
do wynajęcia, Kuchnia pod kie-
rownictwem kucharza, — Celo-
dziennie utrzymanie 5 zł, Infor-
macje Brzeźno poczta Konin,
skrzynka nr. 13, zdg 33 606

Wisła
Pensjonat „Dziechcinka” Prze-
dzieckiej pokoje z całodziennym
utrzymaniem, Informacje: Kossob-
udzka Poznań Wyspiańskiego 14
telefon 61-54, zdg 34 185

Hrebenów
Jedno z najpiękniejszych letnisk
w Karpatach (500 mtr.) wśród
lasów szpilkowych — nad rzeką
Opór Poczty Dom Zdrowia,
pierwszorzędny pensjonat polski,
Kąpiele rzeczne — powiatowe —
słoneczne biblioteka tenis, ra-
dio wycieczki, zebrania towarzy-
skie Polonii letniskowej forte-
pian gry i zabawy Telefon nr. 1,
Kaplica domowa, Kuchnia we
własnym zarządzie, Ceny niskie,
Stacja kolejowa (szlak Lwów-La-
wocznę), poczta w miejscu,
zdg 34 405

Letnisko
i kąpielisko „Kotwica” w Boszko-
wie koło Leszna zaprasza gości
i wycieczki, Pokoje do wynajęcia
Ceny przystępne, ng 10 247

Rabka
Pensjonat Helios komfortowy,
z oddziałem dla dzieci, — Ceny
przystępne, Oktawia Piechocka,
Telefon 70, zdg 9 574

Dwór wiejski
w nadmorskiej, malowniczej le-
sistej okolicy przyjmuję letników,
Wszystkie zalety prawdziwej wsi
i nadmorskiego letniska Prospek-
ty na żądanie, Sulica, poczta Sta-
rzyno, zdg 32 944

Truskawiec
Ziemiański pensjonat „Rusalka”
centrum, Prowadzą zeszlaczony
Zarząd „Krysi” Ceny krzyżowo-
we, zdg 10 572-17, 16

Znana z uroku zaciszna „Stanisławówka” pow. Leszno
już przyjmuję wyczasowców. —
Dla artrytyków, reumatyków do-
skonałe, tanie, gorące kąpiele bo-
rowinowe, zdg 35 44

Zaleszczyki
pensjonat „Lada” nad Dniestrem
pokoje słoneczne, kuchnia znako-
nita, na żądanie dietetyczna, —
Ceny niskie, Dla urzędników
znizki, Żądajcie prospektów,
ng 10 387

Letnisko
Błotkowo poczta Lipno Nowe, po-
wiat Koscian, uroczę wśród lasów
Pokoje obfitem utrzymaniem 3,50
dziennie, ng 10 419

Sanatorium
„Sanato” Fundacja Imienia Śp.
Doktorowej Zofii Aleksiewicz-
owej Iwoniec, Podkarpacie, Cho-
roby gruczołów stawów, kości,
(gruczoła reumatyzmu) zaburzenia
przemiany materji (artrytyzm,
otyłość) Rekonwalescencja, Zna-
komita kuchnia staranne leczenie
Prospekty za nadaniem znacz-
ka 30 groszy, ng 10 138

Dwa
pokoje kuchenne las woda stacją
blisko Poznań, polecam, Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 043

Hotel
Morski Gdynia Kamienna Gó-
ra nad plażą, najudowniejszy
widok na morze własna cukier-
nia kawiarnia, restauracja 60
słonecznych pokoi od 4 zł, Tele-
fon 1440, Grzecznia usługa,
ng 10 402

Jastarnia
pensjonat wolne pokoje utrzyma-
niem, ceny przystępne, Mec. Ter-
lecka Jastarnia 77, zdg 35 005

Puszczykowo
Willa Zofia, Pokoje utrzyma-
niem, bez, zdg 34 878

Krynica
pensjonat Belweder
polecam komfortowe pokoje z utr-
zymaniem po cenach przystępnych,
zdg 35 290

Uroczę położone
letnisko i kąpielisko Krzyżko p.
Leszno polecam pokoje z dobrem
utrzymaniem, kąpaniem wioślo-
waniem po 3,50 dziennie, Jezioro,
plaża las radio ogród
zdg 35 279

Krynica
„Wielkopolska” najtaniej (od 6)
najkulturalniej najprzyjemniej
Tennis, zdg 23 530

Puszczykowo
pensjonat „Sielanka” Poznańska
30, pokoje utrzymaniem lub bez,
zdg 35 158

Letnisko
jeziora, lasy, pokoje kuchnia,
utrzymanie lub bez dogodna ko-
munikacja, Kajutowa, Promno p.
Pobiedziska, zdg 35 355

Letnisko
odnajmę 2 pokoje skromne i kuch-
nie na folwarku Dojazd autobu-
sem, Oferty Kurjer Poznański
zdg 35 314

Letniska
na majątku leśniczówce las, wo-
da dla 1 dorosłej 3 dziewczynki
poszukuje zaraz, Zgłoszenia ceną
Chwaliszewo 68, mieszk. 5,
zdg 35 840

Willa w Orłowie
4 pokoje z kuchnią łazienką, słu-
bowym garażem kanalizacja,
elektryczność do wynajęcia, Wi-
adomość u E. Słomnickiego Gdy-
nia Żerługa Polska, telefon 29-91,
ng 10 072

Letnisko
Poszukuje pokoju na 2 osoby z do-
brym utrzymaniem lipiec do 15
sierpnia blisko Poznań, Okolica
sucha leśnista, Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 35 440

Lekarz - internista
szuka letniska z utrzymaniem od
końca czerwca dla rodziny i sie-
bie we dworze w okolicy suchej,
leśnistej, Prócz zapłaty ewentual-
nie pomoc lekarską, Oferty Kur-
jer Pozn., zdg 35 556

Jastrzębia Góra
najpiękniejszy zakątek n/Bałty-
kiem willa Vesta poleca pokoje
z pierwszorzędnym utrzymaniem
po cenach przystępnych, J. Ci-
szewska, Jastrzębia Góra, pow.
Morski, zdg 35 484

Uroczę
willa pod Puszczykowem pokoje
umeblowane 35 — miesięcznie,
Autobus co pół godziny przed
willa, Kozia 12, mieszk. 5,
zdg 35 770

Żegiestów
Pensjonat Beskid
Pokoje słoneczne, balkonowe, ką-
piele borwinowe, mineralna,
ręczne na miejscu, zdg 35 688

Pensjonat Budzisz Ostrowo
nad pełnym morzem poczta Kro-
kowa, Pokoje z utrzymaniem
cztery razy dziennie 4,50 zł,
zdg 35 679

Letnisko
2 pokoje kuchnia blisko lasu,
wody do wydzierżawienia, Sikor-
ski, Mojsina, Szosa Poznańska,
zdg 35 621

Pokoju
z kuchnią na czas wakacji w oko-
licy Poznań, poszukuje zaraz,
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 35 230

Kondycyj
na wieś za utrzymanie, fortepian
(konserwatorium) okres wakacji
poszukuje studentka, zwrot podró-
ży Oferty Kurjer Poznański
zdg 35 691

Ciechocinek
„Ormuzd” pensjonat Marji Da-
browskiej, Centrum uzdrowiska,
Kuchnia wykwalifikowana
indywidualnie, Pg 10 974-62 343

Zakopane
kolonia żeńskiej młodzieży Poz-
nańska pod kierownictwem na-
uczycielki przyjmuję zgłoszenia
od 1. 7. — 15. 8. 100 zł łącznie
podróża, Informacje: Zakopane,
Strug 2, Kolonia, zdg 35 794

Niedaleko
Miedzochod szukam letniska, H-
piec 4 osoby, Oferty cena Kur-
jer Pozn., zdg 35 545

16 OSOBISTE

Wacek
czekam listu, zdg 35 349

„Czaruś”
prosze adres — Kurjer Pozn.,
zdg 35 546

Partnera
partnerki szuka tenisista, Zgło-
szenia Kurjer Pozn., dg 3 783

Pracownię kapeluszy
Salon Mód z św. Marcina 77 przo-
niam na Podgórną 10, m. 23,
Szyje płaszcze, kostiumy 15 zł,
suknie 5 zł, Proszę o łaskawe
poparcie M. Kwiatkowska,
zdg 35 756

Samochód
zamienie na parcelę, Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 35 739

Autobusy
do Wrześni, 7.30; 9.25; 11.10; 13.10;
15.10; 16.15; 18.15; 19.20; 23.30;
XX. Kursuje w niedziele i święta,
rg 7 558

Unieważniam
książkę wojskowa, Kapral Toma-
szewski Jan 3 pułk lotniczy,
rg 7 561

20 LICYTACJE

Polowanie
gminie Wysochowski powiat po-
znański, obszar 362 ha, wydzier-
żawimy przez publiczną licytację
z trzech najwięcej dającym dnia
12 lipca, godz. 15 tużejszej szko-
le, Warunki dzierżawy prześle
u Przewodniczącą Spółki Ło-
wieckiej Wł. Wielocha zast. 3017-
tyśa, zdg 35 317

Wydzierżawienie polowania
Niedziele dnia 25 czerwca 1933 r.
o godz. 15 w lokalu p. Ławickiego
odbędzie się wydzierżawienie po-
lowania Gminy Chłudowa o ob-
szarze 1116 ha, Przewodniczący
Spółki Łowieckiej Kosicki,
zdg 35 404

21 ZGUBY

Bransoletkę
srebrną z białego Strusia—Zoolog,
Oddawcy nagroda, Adres Kurjer
Poznański zdg 35 369

Dobermann
z obroza sznerek nr. 4303 i luf-
cuchem ucieki, Oddać Konopnic-
kiej 7, zdg 35 311

Zgubiono
bolerko granatowo-białe 13 bm,
Plac Wolności godz. 16—17, Upra-
szam się o zwrot, Słowackiego 38,
mieszkanie 4, zdg 35 340

Kot Angora
wielki biały przybłąkał się, So-
łacz, Podolska 8, zdg 35 451

22 ROZMAITE

Akuszerka
Krajevska Poznań Strzelecka
2 przy pł. cu Światokrzyskim
udziela porad pomocy położni-
czej, zdg 34 825/6

Rysunki
budowlane wykonuje korzystnie,
Oferty Kurjer Pozn., zdg 35 718/20

Pluskiwy
wszelkie owady z zarodkami wy-
tepi radykalnie trującymi gaza-
mi „Amicus” ceny krzyżowo-
we, Klonowski, Maleckiego 15,
zdg 29 787

Zelowanie oponek
systemem Ago nieodzaczająco,
Musiał, św. Marcin 78,
zdg 31 822

Wyjątkowa
okazja przewozić towarów samo-
chodem do Gdyni po cenie samo-
kosztu, Zgłoszenia Kurjer Pozn.,
zdg 33 753

Zioła
lecznicze według przepisów sław-
nych lekarzy przeciw chorobom
żółtaka, kiszek, płuc, nerwów,
wątrobę,erek pecherza, hemor-
roidom, upławom, obstrukcji ka-
mieniom, żółciowym, kaszlowi
astmie, błędnicy, sklerozie, artry-
tyzmowi, reumatyzmowi etc. Za-
dajcie bezpłatnej broszury pou-
czającej, Adres, Apteka Liska,
Pg 10 233

Fotografie
Portrety, Bracia Pecherscy, Ale-
je Marcinkowskiego 8, Ceny ni-
skie, dg 3616

Bielizna
kompletne wyprawy, najnowsze
fasony wykonuje Aniolówna We-
necjańska 11/12 mieszk. 39,
zdg 35 237

Giała
swędenie oraz wszelkiego rodza-
ju wyrzuty skórne usuwa krem
Lain-Age (z kogutkiem), Idealny
nieszkodliwy kosmetyk, usuwają-
cy wady naskórka, ng 9445

Na Wiosne dla Pań
Wszelka bielizna
damska obcię-
na, namskowa,
trykotowa ma-
co i jedwabna
po cenach fa-
brycznych pole-
ca Fabryka Bi-
elizny, Dom Pi-
cien J. Schu-
bert, Wrocła-
wska 3,
Pg 10 881-13,84

Na wyjazd
niezbędne kostiumy kąpielowe,
swetry, bluzki, sukienki wykonu-
je przerabia „Trot”, Poczto-
wa 23, zdg 10 924-23,37

Hemoroidy
Czopki hemoroidalne „Varicol”
(z kogutkiem) usuwają ból, pie-
czenie, swędenie, krwawienie,
zmniejszają guzy (zylaki), Sprze-
dają apteki, ng 8 777

Koldry
przerabiam poszywam Smocznia,
ska, Kwiatowa 8, zdg 34 647

Dziecko
na wychowanie oddam, Oferty
Kurjer Poznański zdg 35 181

Fiat
4 osobowy malv otwarty zamie-
nie na kryty Chevrolet lub Ford,
Oferty Kurjer Pozn., ng 10 442

Kresów - lektorka
czyta talentem kilkoma języka-
mi starszym chorzym, Oferty Kur-
jer Poznański zdg 34 067

Akuszerka
Ogrodowa 2, udziela porad, po-
mocy, Pg 11 925-55 142

Bieliznę
piżamy, poranniki najnowsze fa-
sony wykonuje, Aniolówna We-
necjańska 11/12 mieszk. 39,
zdg 35 452

Jasnowidzaca
leczy ziołami i magnetyzmem
wszelkie zastarzałe choroby, Roz-
wiązuje najzawilsze sprawy Ty-
siące podzikowań i uznań, Sw.
Wojciecha 2, m. 1, zdg 35 470

Znana
wróżbiarka zapowiada z cyfr,
kart, Podgórną 13, mieszk. 10,
zdg 35 600

Szyje
garderobe damska dziecięca ta-
nio, Podgórną 3, mieszk. 8,
zdg 24 598

Koncesja
wódczana potrzebna, Oferty Kur-
jer Poznański zdg 35 336

Pracownia Gorsetów „Wanda”
Gorsety na miarę,
Gorsety gotowe —
Pasy do ciay —
Faseczki sportowe
Biustonosze wszel-
kiego rodzaju, Re-
paracje gorsetów,
Ratajczaka nr 27
parter, zdg 35 524

Słynna chiromantka
grafolog fizjognomistka z długo-
letnią, doświadczoną praktyką,
Przyjmuje od 10—1 i 3—8, Fr.
Ratajczaka 15, mieszk. 10, II,
I. wejście w Pasażu Apollo pra-
wo po schodkach, zdg 35 423

Bielizniarka
pierwszorzędna pracuje poza do-
mem, domu, Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 35 440

Suknie
płaszcze, kostiumy tania, szybko
wykonuje Targońska, Strzelecka
23/24, mieszk. 9, zdg 35 523

Kapelusze
wykonuje przerabiam, Reszka,
Strzelecka 23/24, m. 9, zdg 35 522

Szyje
tania, szybko, Nowakowa, Skła-
dowa 12, zdg 35 516

Fachowiec
przyjmie bufet z pełnym wyszyn-
kiem na rachunek za kaucją,
Łaskawe zgłoszenia „Gastro-
noma”, Rawicz, zdg 35 677

Jasnowidzaca - grafolog
wszkie narzeczonych na meza, —
Wierzbicice 27, parter,
zdg 35 633

Przedstawiciele
sprzedaży artykułu sezonowego,
zaprowadzonego, niezbędnie ką-
pielowego na letniskach położ-
nych i miejskich łazienkach po-
szukiwano, Mniejsza gotówka
potrzebna, Wysoki zysk zagwa-
rantowany bez ryzyka o zbyt to-
waru, Oferty „Pau”, Poznań,
Aleje Marcinkowskiego 11, pod
55,220, Pg 11 279-55,220

Krawcowa
szyje tania, Szamarzewskiego 10,
m. 15, zdg 35 567

Suknie
kompletu wykonuje najtaniej sa-
lon mód, Słowackiego 39 — 9,
zdg 35 624

Książkowość
zaległa, bieżąca zaprowadza się
godzinowo — korzystnie, Oferty
Kurjer Pozn. zdg 35 623

Bieliznę
wszelka przyjmuję do szycia, ca-
łkowicie wyprawy, mierzki, monogre-
lne, okretke ręczne dzierżki, Po-
cha, 98 dom tylny m. 8,
zdg 35 613

Chiromantka
trafnie przepowiada. Różana 12, mieszkanie 8. zdg 35 774

Krawcowa
szyje ładnie tanio. Sw. Marcin 6. m. 11. zdg 35 797

Krawcowa
szyje dobrze tanio. Killińskiego 10. m. 10. zdg 35 860

Kuchmistrz
prywatny woleca się na wszelkie urozyciwości do gotowania. Władysław Weiss, Półwiejska 33. zdg 35 830

Malarz
pokojowy gwarancyjnie tanio. Słowackiego 39 - 9. zdg 35 628

23 OZENKI

Fryzjer
własny zakład fryzjerski w Gnieźnie poszukuje panny, najchętniej fryzjerkę, cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański. zdg 35 254

Kawaler
materiałnie niezależny bez nalegów. inteligentny, posiadający komfortowe własne mieszkanie z balkonem. przy głównej ulicy większego miasta poszukuje na tej drodze dożgonnej towarzyski życia. Posąg dla wspólnego dobra mile widziany. Oferty z fotografią która zwróci do Kurjera Poznańskiego pod „niezależny” zdg 35 040

Panna
lat 28. posiadająca wyprawę na dwa pokoje i kuchnię i 4tyśacie gotówki poszukuje męża, najchętniej urzędnika. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 366

Panna
lat 28 mieszkaniem 4 pokojowym. urządzenie, wyprawa. szuka męża. Panowie urzędnicy wojskowi, ewentualnie samodzielnicy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 368

Dentysta
młody przystojny, pozna miłą inteligentną towarzyszkę którą dopomogłaby do otworzenia gabinecie w miasteczku bezkonkurencyjnym. Cel matrymonialny. Oferty wraz z fotografią (którą zwracam pod słowem honoru) nadesłać Kurjer Poznański zdg 35 376. Dyskrecja zapewniona.

Przystojna
blondynka wdówka, lat 30 do matronka, posiadająca duże mieszkanie centrum Poznania. pragnie zapoznać kulturalnego, dobrze sytuowanego pana. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 394

Kawaler
własnym mieszkaniem. samodzielny. pozna pannę miłą, przystojną do lat 22 w celu matrymonialnym. Oferty możliwe z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdg 35 200

Panienska
inteligentna lat 25 posiadająca kilka tysięcy gotówki zapozna pana wykształconego. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 217

Urzędniczka
lat 28. pozna panna niebieska. Cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 348

Panna
inteligentna, muzykalna, przystojna, lat 30. odziedziczyła w spadku dobry 300-morgowy folwark w powiecie poznańskim, poszukuje „braku” znajomości męża, inteligentnego agronoma. Dla obopólnego dobra cokolwiek majątku pożądanego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 677

Dla
mej siostry, inteligentnej muzykalnej przystojnej blondynki lat 29, posiadającej wyprawę na 20 000 gotówki szukam stosownej partii. Panowie urzędnicy na pewnym stanowisku mają pierwszeństwo. Rzecz traktuję poważnie. Dyskrecja zapewniona. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 676

Bogate cudzoziemki
dużo mających, niemieckich pań pragną szczęśliwie wyjść zamaż. Informacje bezpłatnie także panom bez majątku. Propozycje panna natychmiast. Stabrey, Berlin, Stoiłpischesstr. 48. ng 10 425

Kupiec
lat 30 możliwy ma okazję stworzenia dobrej egzystencji, lecz brak gotówki, zatem która z możliwych również pań chciałaby do pomocy. Cel matrymonialny. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 35 253

Szatyn
średni, 37 lat materiałnie niezależny z mieszkaniem, zapozna panna samodzielną z gotówką, która chciałaby na swój rachunek przy pomocy moich rad fachowych, posiadanych kredytów na jej nazwisko otworzyć przedsiębiorstwo handlowe. W zyskach bez udziału, wynagrodzenie późniejszego małżeństwo. Oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 35 439

Kawaler
lat 40, 8 000 gotówki ożeni się przystojną, skromną panną. Małatek niekonieczny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 465

Za
urzędniczka, kupca wyjdzie zamaż młoda brunetka posiągając 20 000. Zgłoszenia „Wanda”, Szkolna 6, m. 3. zdg 35 618

Wdowa
lat 47, z wiekiem mieszkaniem, wyjdzie zamaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 508

Kawaler
wzrostem posłubi panna posiadająca cośkolwiek gotówki celem usamodzielnienia się. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 827

Dla
meo kuzyna, wdowca, kupca lat 46, inteligentnego uczciwego, posiadającego piękne trzy realności, skład bławatów wartości 135 tysięcy. szukam odpowiedniej partii do lat 45. Pannie posiadającej odpowiednią gotówkę zechcę złożyć oferty możliwe z fotografią Kurjer Poznański zdg 35 690

Kawaler
inteligentny, przystojny, brunet, lat 24, posiadający własny dobrze prosperujący interes, pozna pannę do lat 24 z gotówką. Cel matrymonialny. Oferty wraz z fotografią uprasza się do Kurjera Poznański zdg 35 684. Dyskrecja zapewniona.

Pierwszorzędna
przystojna krawcowa pozna panna na stałej posadzie, cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 665

Blondynka
lat 24, przystojna posiadająca 3 000 gotówki, pozna panna na stanowisku, cel matrymonialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 664

25 MUZYKA
Trio
salonowo - dancinowo dobrze zgrane, młode siły skrypcy fortepian akordeon jazz, perkusja, dcałkon śpiew wolne od 1. 7. 33 r. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 540

Pianino
do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 333

Nuty
obszerna smyczkowa kupuje. Strzelecka 2 miesz. 9. zdg 35 188

Pianista
rutynowany, akordeon, wolny pierwszego lub wcześnieji. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 813

Nuty
Weż mnie - Tango bżów - Tajana - A jednak - Dusze rwie - Niesamowite oczy - oraz nowości przegrywane biegle poleca A. Cybulski, sw. Marcin 9/10. ng 10 449

„Kurjer Poznański”
posiada większą ilość czytelników od wszystkich poznańskich gazet innych kierunków, razem wzięwszy.
A więc tylko ogłoszenia w „Kurjerze Poznańskim” przedstawiają realną wartość!

Która
niezależna pani pożyczki kawalerowi 3 000. gwarancja hipoteczna, ożenek możliwy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 796

Brunetka
lat 29, inteligentna, miłego usposobienia, niezależna, pragnie poznać towarzysza, przystojnego na posadzie w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 609

24 NAUKA

żeńskie
Kursy Techniczne
Poznań, Kraszewskiego 17 mieszkanie 15. Przygotowanie średnie (sześcioklasowe). Urzędnikom żniżka. Pg 10 926/7-55-172/3

Kursy
stenografii, pisanie maszyna, księgowości, rachunkowości, weksli, korespondencji 3 lipca. Tyran-Zaworska, Strzelecka 33. zdg 34 688

Kursy
stenografii, pisanie maszyna, księgowości 3 lipca. Tyran-Zaworska, Strzelecka 33. zdg 34 689

Tłumaczenia
angielskie, francuskie, niemieckie, przepisywanie na maszynie, lekcje. Spandowska, Aleje Marcinkowskiego 24, m. 31. ng 9 561

Stenografii
książkowskich, pisanie maszyna uczy Kromoczyńska, Ogrodowa 16 II. zdg 34 985

Łaciny
greki francuskiego udzieli podczas wakacji biegle i doświadczony korepetytor. Warunki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 036

Szkoła Tańców
Szczurek Szczurkówna, Wrocławska 14. zdg 35 327

VII klasista
gimn. hum. wakacje przyjmie korepetycję na wsi, małe wynagrodzenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 306

Française
sérieuse désire place l'été prés enfants. S. adresser „Par” 55,215. Pg 11 262-5.215

Szkoła
Gospodarstwa Domowego i Szkoła Zarządzeń in. Generalowej Zamojskiej Warszawa, Elektrafarna 47, przyjmuje zapisy, ng 10 430

Niemieckiego
lekcji i korepetycji udziela alka-demiak niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 446

Française
compaissant langue anglaise cherché vacances. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 397

Ośmioklasista
wyjdzie na wieś z korepetycją. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 591

Kursy książkowości
stenografii, pisanie maszyna, Kromoczyńska, Ogrodowa 16, II. zdg 35 887

Saksofonista
młody potrzebny od 1 lipca. Le-wicki, Rawicz Rynek 24. zdg 35 814

26 ROZRYWKA
Wesoły
wieczór spędzisz tylko Paryżancem. Półwiejska 30 Koncert. zdg 35 622

Kino „Tęcza”
Książka Dracula. zdg 35 620

27 SZUKA PRACY
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

żelazniak
młody, z dyplomem dekoracyjnym i księzkowością, małe wynagrodzenie. Miejscowość obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 166/7

Książkowna maszynistka
biegła w swym zawodzie, język polski i niemiecki. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 133

Syn drogerzysty
lat 18! sumienny, 5 gimnazjum, poszukuje posady ucznia na dentyste, drogerzyste leńnika. zegarmistrza z wolnym utrzymaniem zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 048.

Nauczycielka-wychowawczyni
z duża i wyrobiona praktyka oraz zamiłowaniem swego zawodu, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 34 855

Ślusarz - szofer
z dobrmi świadectwami poszukuje posady od zaraz, miejscowość obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 010

Rządca gospodarczy
z szkoła rolnicza, 12 lat praktyki z bardzo dobrmi świadectwami i poleceniami w ostatniej posadzie 5 1/2 roku poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 031

Stróża - portjera
lub woźnego posady szukam, słowe większa kaucja. Oferty poważne właścicieli przedsiębiorstw. Br. Gozdek, Grodzisk Wilk. Kolejowa 6. zdg 35 041

Młodsza gospodyni
kucharka, z ukoń-zoną szkoła gospodarczą, wraz z praktyką w większych dworach Wilk i Pomorza, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 277

Starsza
inteligentna panna dobrmi świadectwami poszukuje posady wychowawczyni, wyreczytelki, zna szywie gotowanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 204

Szofer
z dobrmi świadectwami, poszukuje posady. Ma prawo jazdy polskie niemieckie. Nie używa napojów alkoholowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 275

Samodzielnia
ekspedientka poszukuje posady piekarni - cukierski od 1. 7. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 690

Ogrodnik
kawaler dzielny fachowiec poszukuje posady od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 029

Kucharka
restauracyjna poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 135

Rendant - agronom
kaw. lat 34 z długoletnią praktyką w większych wzorowych kluczach w Poznaniu i Pomorzu, oparty na b. dobrych świadectwach pragnie zmienić stanowisko od 1 lipca lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 034

Inteligentna
zaufana szuka posady do dziec. dobre świadectwa polecenia znajomości szycia i robótek zna kuchnie, zastąpi pania domu, wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 032

Dziewczyna
poszukuje posady, dobrmi świadectwami, zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 572

B. urzędniczka
pp. w sile wieku, trzeźwy i pracowity, poszukuje administracji domów lub innej posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 568

Wdowa
młoda, samotna, poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznański zdg 35 617

Poszukuje
posady nauczyciela domowego lub sekretarza osobistego. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 686/7

Ogrodnik
kawaler dzielny w swym zawodzie poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia skierować pod adr. Z. Widziński, Wągrowiec Gnieźnieńska 37. zdg 35 779/80

Dziewczyna
bardzo uczciwa z gotowaniem, zaprawianiem, prasowaniem sztywnej bielizny z dobrmi poleceniami i długimi świadectwami. Poszukuje posady do sierpnia lub do lepszego domu od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 599

Szukam
posady woźnego portjera lub jakiegokolwiek innej kaucja 200 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 401

Krawcowa
pierwszorzędna biegła - szuka posady w domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 543

Gospodyni
szuka posady w majątku za małym wynagrodzeniem od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 547

Gospodyni - kucharka
wykwalifikowana, młoda, znająca najnowsza kuchnie, zaprawy, pieczenie, przyjmie posade w Poznaniu od 1. 7. 33. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 538

Gospodyni
kuchmistrzynie wieku średniego, z długoletnią praktyką, zastąpi kucharkę, poszukuje posady w hotelu i restauracji. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 574

Poszukuje
posługi na cały dzień lub pół dnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 136

Młody emeryt państw.
znający się na wszelkich reperacjach przyjmie służbę stróża lub portjera. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 185

Prośba do PP. Kupców
Który z PP Kupców da zajęcie młodej biednej wdowie, znajdującej się w krytycznym położeniu ma dziecko na utrzymaniu. Jest energiczna, uczciwa z duża praktyką kupiecką, władająca polskim, niemieckim, bódaj za małym wynagrodzeniem. Nadajca się do każdej branży. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 052

Technik dentystyczny
pracujący w pierwszorzędnym zakładzie z powodu śmierci szefa szuka innej posady, okolica obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 375

Kucharka
gospodyni która była 13 lat u Siostr. 7 lat u księżki, poszukuje posady w Poznaniu lub na prowincji u księżki lub do jednej i dwóch osób religijnych. Najlepsze świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 377

Piekarz
młodszy pomocnik od zaraz poszukuje posady, miejscowość obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 379

Dziewczyna
uczciwa, dobre świadectwa szuka posady do dziec. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 380

Inteligentna
rutynowana przyjmie zarząd domu samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 383

Gospodyni
kuchnia warszawska zimny bufet poszukuje posady, objemie dzierżawie kasyna. Referencje. - Szwajcarska 16, m. 4. zdg 35 385

Za
udzielenie posady dam 400 zł. - Oferty Kurjer Poznański zdg 35 390

Posługaczka
szuka posady od 1 lipca lub od zaraz, gotowaniem, praniem. - Oferty Kurjer Poznański zdg 35 570

Młodzieniec
z uczciwej rodziny, lat 24, poszukuje jakiegokolwiek posady za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 299

Szukam
posady szyćciem gotowaniem lub do dziec. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 336

Pomocnik
kupiecki dobrmi świadectwami przyjmie posade branży kolonialno-delicjatesowej. Zgłoszenia Edmund Piechocki, Sroda, Dąbrowskiego. zdg 35 360

Bufetowa
z obsługa gości poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 326

Dziewczyna
młodsza przyjmie posade do dziec i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 184

Ekspedjent - dekorator
branży bławatów, konfekcji i artykułów mekskich, rzutki, pracownicy szukają posady na prowincji chętnie na Pomorzu. - Posiada świadectwa i referencje. Wymagania skromne. Oferty W. Bielecki, Chłudowo, pow. poznański. zdg 35 235

Poszukuje
posady za szofera, lokaja lub stanzreta kawaler, lat 29, wysokiego wzrostu, ożebnany z dłuższą praktyką w swoim zawodzie. z dobrmi świadectwami. Łaskawe zgłoszenia Kochanowice, Górny Śląsk 202. zdg 35 639

Krawcowa
dzielna z dobrmi krojem, szuka pracy w domu. Oferty do Kurjera Poznański zdg 35 669

Mężczyzna
trzeźwy, lat 37, poszukuje od 1. 7. jakiegokolwiek zajęcia jako plowcy stróż lub inna. Kaucja 1 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 765

Panienska
z prowincji, uczciwa, rzetelna, z dobrmi świadectwami, która pracowała w składzie rzeźniczym, szuka posady, branża, miejscowość obojerna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 758

Krawcowa
rutynowana szuka pracy poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 754

Książkowna
10 lat praktyki dzielna, energiczna, zajmie się zarządaniem domu poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 753

Rysownik
maszynowy, z kilkoletnią praktyką biurową i warsztatową, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 738

Dziewczyna
samodzielną gotowaniem szuka posady zaraz lub 1. 8. Zgłoszenia proszę Kurjer Poznański zdg 35 261

Poszukuje
zajęcia całodziennego z gotowaniem większej kuchni lub prywatnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 240

Posługi
poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 173

Przyjmie
posade do dziec lub wszystkiego od pierwszego. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 231

Dziewczyna
uczciwa zaufana samodzielną, dobrem gotowaniem, dobrmi świadectwami szuka posady. - Oferty Kurjer Poznański zdg 35 215

Panienska
poszukuje posady do bezdzietnych państwa lub do samotnej osoby, miejscowość obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 232

Sumienna
i uczciwa osoba poszukuje prania lub posługi przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 235

Szyje
poza domem, 1,50 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 038

Posługaczka
uczciwa szuka pracy. - Oferty Kurjer Poznański zdg 35 125

Krawczyzni
szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 132

Panna
inteligentna sierota poszukuje za skromnym wynagrodzeniem jakiegokolwiek zajęcia, posiada praktykę nauczycielską, pocztowa, może wykonywać prace domowe. Zgłoszenia Schabenbeck, Marszałka Focha 21, Poznań, zdg 35 197

Krawcowa
poszukuje posady jako pomocnica w pracowni lub domu. Łaskawe oferty uprasza G. Kassner, Dobrzyca, pow. Krotoszyński, ng 10 437

Pokojowa
dobrmi świadectwami, prasowaniem sztywnej bielizny, cośkolwiek szycia, szuka posady na wsi lub w mieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 076

Młoda
dziewczyna poszukuje posady z praniem, cośkolwiek gotowaniem od 1. lub 15. miejscowość obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 146

Pracznia
szuka posady we dworze do pomocy panj domu. Oferty Kurjer Poznański dg 3760

Ogrodnik
kawaler, lat 21 z półtoraroczną praktyką poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 025

Biegła
maszynistka szuka posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 35 020

Gospodyni
zarządzająca z dobrą kuchnią, zaprawa pieczywem, chów drobiu poszukuje posady w majątku lub mieście od zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 990

Sierota
szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 038

Pomocnik gastronomiczny
pierwszorzędna siła, specjalność dekoracja stołów na sluby i wesela, przyjmie również stała posade lub wypomóżki. Miejscowość obojerna. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 177

Pielegniarka
ukończonym kursem i praktyką poszukuje posady do niemowlęcia od 1. 7. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 182

Na ból głowy tylko prosić z jabłkiem

Pg 10 878-31.5

Fryzjer
damski i fryzjerka potrzebni nad morze (siły dobre). Zgłoszenia: Mielżyńskiego 3 m 18. Zdg 35 595

Fryzjerka
od zaraz Wierzbicki, Chwałiszewo 74. Zdg 35 154/5

Uczennice
z dobrem wychowaniem do pierwszego kursu krawiectwa damskiego przyjmie L. Sawicki, Piekary 1. Zdg 35 557

Przyjmiemy
kilku inteligentnych panów i pań do poważnej pracy zewnętrznej. Zgłoszenia osobiste w poniedziałek godz. 11-1 i 3-5. Nowy Rynek 5. II. ptr lewo. Zdg 35 555

Krawcowa
rutynowana w szyciu dla dziewczynki potrzebna od zaraz. Zgłoszenia osobiste w poniedziałek 7-8. Matejki 60 Scheitowa. Zdg 35 555

Werkmistrza
poszukuje od zaraz Fabryka Kafil obywateli na Górnym Śląsku. Zgłoszenia z odpisami świadectw do "Par" Katowice pod "Werkmistrz". Pr 11 270-71.49

TAPETY
w najnowszych deseniach w wielkim wyborze rol. od 0.55

AGN. SZYMANSKA,
Dąbrowskiego 39. Zg 19 127

Krawcowa
wspólniczkę przyjmie 100-200. Oferty Kurjer Pozn. Zdg 35 236

Dentysta (ka)
technik samodzielny w operatywie i kazuiku potrzebny od 18.33. Zgłoszenia odpisy świadectw fotografii, warunki Kurjer Poznański ng 10 436

Tancerki
i uczennice potrzebne do baletu. Garnarska 8. mieszk. 2. Zgłoszenia poniedziałek 11 do 1. Zdg 35 267

Kwiaciarka
zaraz potrzebna. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 343

Szwaczki
biegłe do szycia kapełuszki i łopatek. Zgłoszenia Szybska 1. mieszkanie 17. godz. 6-7. Zdg 35 341

Siłużąca
dobrych świadectw. gotowaniem praniem zaraz. Adres Kurjer Poznański Zdg 35 457

Poszukuję
szofer jako współnika do autobusu. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 553

Domokrązny
potrzebny artykuł żywnościowy. kaucja. Strumykowa 8. m. 3. Zdg 35 493

Przychodnia
panna do dzieci potrzebna. Chwałiszewo 76. m. 17. Zdg 35 450

Ekspedjentka
branży rzemieślniczej biegła sumienna potrzebna. Zupańskiego 7. Zdg 35 295

Sprzedawca (czyni)
do wózka z kołami Puszczkowsko mała kaucja wymagana. Adres poda Kurjer Pozn. Zdg 3 779

Pomocnik
stolarski potrzebny zaraz tylko na prace budowlane. Mosina. — Kościuszki 5. ng 10 447

Pomocnik fryzjerski
z ondulacją damską zaraz potrzebny. Antoni George, mistrz fryzjerski, Czempin. ng 10 408

Uczennice
przyjmie na kursu szycia damskiego. „Olimpia” Ratajczaka 11 a. Zdg 35 395

Siłużąca
potrzebna. Kawiarnia Roma. Fr. Ratajczaka 33. Zdg 35 361

Siłużąca
do wszystkiego zaraz. Świerczyński, Aleja Szelągowska 19. Zdg 35 353

2
zdolnych białwatników dobrze obeznanym z branżą potrzebujemy zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdg 35 323

Uczeń
rzeźbiński może się zgłosić. Antoni Purał, Wierzbice 46. Zdg 35 315

Bufołowy - caper
młodszy biegły potrzebny zaraz. Kaucja wymagana. Maszalska 7 a. Zdg 35 310

Uboyczny zarobek
100-200 zł miesięcznie znajduje osoby mające szerokie koła znajomości bez uszczerbku pracy zawodowej. Gozakred. Lwów. Wawowa 11. Pg 11 135-72.16

2 ekspedjentki
tylko branży cukierniczo - piekarskiej potrzebne 1. 7. 33. z dobrymi świadectwami. Zgłoszenia Ruyrycht, Marsz. Focha 35. Zdg 35 301

Bufołowa
potrzebna. Kawiarnia Roma. Fr. Ratajczaka 33. Zdg 35 350

Egzystencja
pewna. Panów wymownych z gotówką 300 złotych celem przedstawicielstwa aktualnego nowego wynalazku poszukuje. Oferty „Par” Al. Marcinkowskiego 11. pod 55.217. Pg 11 272-55.217

Fryzjerka
działa potrzebna zaraz. Wojtkiewiczowa, Kcyńnia. ng 10 440

Dziewczyna
młodsza, uczciwa od zaraz. Ratajczaka 20, m. 7. Zdg 35 706

Uczeń kreślarski
z dobrymi świadectwami szkolnymi, inteligentny, pracowity i uczciwy z dobrego domu, przez większe biuro techniczne poszukiwany. Zgłoszenia do czasopiśma niniejszego pod nr. Zdg 35 705

Chłopiec
do posyłek potrzebny. Pieczyski, Stary Rynek 44. Zdg 35 702

Kowal
potrzebny. Zgłoszenia: Grudzień 40. Zdg 35 696

Woźnica
ski Zdg 35 697
mleczarski sumienny, energiczny potrzebny. Bilski, Łąkowa 10. Zdg 35 695

Dobry
krawcowa na stałe. Żydowska 7. Zdg 35 562

Uczennice
do krawiectwa damskiego oraz kroju potrzebne. Piekary 3. m. 2. Zdg 35 625

Siłużąca
dobrze polecona dobrem gotowaniem kochająca dzieci. potrzebna zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. Zdg 35 612

Dziewczyna
do prac domowych, dzieci. Szwajcarska 19. m. 1. Zdg 35 671

Panie
panowie poszukiwani. „Ulatolin. Ogrodowa 16. Zdg 35 668

Podróżujących
dobrze wprowadzonych w sklepach kolonialnych w Poznaniu i Pomorzu poszukuje wytwórnia pasty do obuwia. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 554

Poszukuję
szofer jako współnika do autobusu. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 553

Domokrązny
potrzebny artykuł żywnościowy. kaucja. Strumykowa 8. m. 3. Zdg 35 493

Przychodnia
panna do dzieci potrzebna. Chwałiszewo 76. m. 17. Zdg 35 450

Ekspedjentka
branży rzemieślniczej biegła sumienna potrzebna. Zupańskiego 7. Zdg 35 295

Sprzedawca (czyni)
do wózka z kołami Puszczkowsko mała kaucja wymagana. Adres poda Kurjer Pozn. Zdg 3 779

Pomocnik
stolarski potrzebny zaraz tylko na prace budowlane. Mosina. — Kościuszki 5. ng 10 447

Pomocnik fryzjerski
z ondulacją damską zaraz potrzebny. Antoni George, mistrz fryzjerski, Czempin. ng 10 408

Uczennice
przyjmie na kursu szycia damskiego. „Olimpia” Ratajczaka 11 a. Zdg 35 395

Siłużąca
potrzebna. Kawiarnia Roma. Fr. Ratajczaka 33. Zdg 35 361

Ekspedjentka
pierwszorzędną do składu rzemieślniczo potrzebna. Stefan Gniekowski, Toruń, ul. Prosta 9. ng 10 457

Fryzjera damskiego
pierwszorzędną siłę na wodną i żelazkową ondulację na wysokim wynagrodzeniem poszukuje. Budziński, Bydgoszcz, Marsz. Focha ng 10 451

Spółniczki (ka)
poszukuje do składu od 600-1000 zł. Gwarancja pewna. — Oferty Kurjer Pozn. Zdg 35 709

Potrzebna
podręczna do krawiectwa. — Szwajska 20, mieszk. 5. ng 7 578

Kursu
prasowania udzielam. Zielona 1. mieszkanie 5. Zdg 35 823

Kaucję
do 2 tysięcy złożone na posadę urzędnika gospodarczego lub inna kawaler, lat 30. Ukończona szkoła rolnicza. 6 lat praktyki w majątkach. Syn rolnika, rutynowany i energiczny. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod dg 3 784

Panienska
z ukończoną Szkołą Handlową poszukuje posady do biura lub jako ekspedjentka, również obeszna jest z pracą bufołowej. Łaskawe oferty Kurjer Poznański ng 7 553

Asystent aptekarski
z kilkuletnią praktyką, Pomorzańskim, władający językiem niemieckim przyjmie posadę lub zastępstwo. Oferty Kurjer Poznański ng 7 550

Inteligentna
osoba przyjmie jakakolwiek posadę, choćby służącą w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański ng 7 549

Gospodyni
młodsza, poszukuje posady od 1. 7. u samotnej osoby lub jako bufołowa, posiada chlubne świadectwa. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 533

TEATRY

Poznań, sobota, 17. 6.
TEATR POLSKI: Dziś — Premiera „Moja siostra i ja” z gościnnym występem p. Marji Modzelewskiej.

Niedziela, 18. 6. „Moja siostra i ja” z gościnnym występem p. Marji Modzelewskiej.

Poniedziałek, 19. 6. „Moja siostra i ja” z gościnnym występem p. Marji Modzelewskiej.

Wtorek, 20. 6. „Moja siostra i ja” z gościnnym występem p. Marji Modzelewskiej.

TEATR NOWY: Dziś — „Walec królowej” występ Jerzego Leszczyńskiego.

Niedziela, 18. 6. „Walec królowej” występ Jerzego Leszczyńskiego.

Poniedziałek, 19. 6. „Walec królowej” występ Jerzego Leszczyńskiego.

KOMEDIA MUZYCZNA: — Dziś teatr nieczynny z powodu próby generalnej z widowiska plenerowego „Dziewica Orleańska” na placu targów.

PRZEDSTAWIENIE PLENEROWE: Niedziela o godz. 8.30 wiecz. na placu Sw. Marka przy Wieży Gornośląskiej „Dziewica Orleańska” w razie niepogody w Komedji Muzycznej.

Bydgoszcz, niedziela, 18. 6.
TEATR MIEJSKI: „Hallo, Ameryka”.

Poniedziałek, 19. 6. Występ gościnniej Romanówny i Węgierki.

KINA

Poznań, sobota, 17. 6.
APOLLO: „Demon Wielkiego Miasta”.
AURORA: „Pat i Patachon, chłopcy do rzeczy”.
COLOSSEUM: „Ja się boję utyć”.
CORSO: „Tarzan władca dżungli”.
MUZA: „Trzej przyjaciele”.
METROPOLIS: „Podniebni rycerze”.
ORZEL: „Noc szalonej trwogi” i „Groźny pirat”.
ODEON: „Ben Hur”.
RENAISSANCE: „Król Bulwarów”.
ROYX: „Harold Lloyd”.
SLONCE: „Baby”.
SFINKS: „Noc upojeń”.
TECZA: „Książę Dracula”.
WILSONA: „Policmajster Tagiejew”.

Bydgoszcz, niedziela, 18. 6.
APOLLO: „Gdy kobieta jest piękna”.
BAŁTYK: „Król Prerji”.
REWJA: „Iwonka” i „Nie chcę być królem”.

Krotoszyn, niedziela 18. 6.
B.ŁTYK: „Miotacze ognia” dźwiękowy.

Nauczycielka
przyjmie kondycje nawet bezpłatnie. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 050

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem do małej rodziny. Łaskawe oferty Kurjer Poznański Zdg 35 431

Panienska
z dobrej rodziny lat 26 szuka posady, może prowadzić filje mleczarską, piekarską itp. złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 422

Służąca
do wszystkiego z praniem szuka zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 445

Posługi
popołudniowej poszukuje zmian gotowania. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdg 35 456

Pisarz podwórzowy
z szkołą rolniczą, z 3-letnią praktyką w roli, trzeźwy, sumienny, świadectwo i referencje dobre, poszukuje posady od 1. 7. względnie później. Łaskawe oferty kierować proszę do Kurjera Poznańskiego ng 10 461

Spokojna osoba
poszukuje posady jako gosposia w majątku, probostwie z gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny wolnych chwilach zajmie się szyciem od zaraz lub 1-go. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdg 35 692

Dziewczyna
samodzielna poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem, zaprawianiem konserw. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 750

Nauczyciel
szkół średn. matematyk, fizyk, przygotowuje w zakresie gimnazjum również wyjazd. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 749

Dziewczyna
chetna pracowita, kochająca dzieci, własna pościela, dobrymi świadectwami co do gotowania i prasowania szuka posady 1. 7. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 786

Dziewczyna
młodsza, uczciwa do dzieci lub do pomocy. poszukuje posady od 1 lipca. Oferty Kurjer Pozn. Zdg 35 783

Panienska
wymyśleć się chętnie branży rzemieślniczej. Oferty Kurjer Poznański Zdg 35 802

Płótna lniane samodzielne
ręczniki, ścierki lniane poleca
Bazar Wileński
oddział Poznań, ul. Fredry 6, wejście Jana III. 9. Zdg 19 121

Uczeń
piekarski z dobrej rodziny poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański ng 7 562

Gospodyni
inteligentna, przystojna, kilkuletnia praktyka poszukuje posady zaraz lub od 1. 7. 33. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdg 35 820

Szofer
z praktyką, trzeźwy, sumienny, uczciwy, z dobrymi świadectwami i poleceniami poszukuje posady od zaraz, wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego Zdg 35 831

Panienska
z bardzo dobrymi poleceniami kochająca dzieci, zna szycie wszelką pracę domową, może zastąpić panią domu, szuka posady. Gwarana 9. m. 6. Zdg 35 845

Spółniczki (ka)
poszukuje do składu od 600-1000 zł. Gwarancja pewna. — Oferty Kurjer Pozn. Zdg 35 709

Potrzebna
podręczna do krawiectwa. — Szwajska 20, mieszk. 5. ng 7 578

Kursu
prasowania udzielam. Zielona 1. mieszkanie 5. Zdg 35 823

Starsi panowie, paląc cygaro, „Dy wają” w domu we wannie a nie na Warcie.

Takie sylwetki pływac będą w niedzielę w południe na Warcie w Międzymostowym wyścigu pływackim „Unji” o nagrodę „OREDOWNIKA WIELKOPOLSKIEGO”.

Książkowy lub kupiec
dobry organizator, jako udziałowiec z 4-8 tys. dobrze prosperującego przedsiębiorstwa potrzebny. Osobiste zgłoszenia konieczne. — Adres wskaże telefon 62-63. Zdg 35 809

Fryzjerka
potrzebna zaraz. M. Kamiński, Września. Zdg 35 811

Dziewczyna
do posyłek. Poczta 3. skład obuwia. ng 7 559

Podróżujący
branży kolonialnej, dobrze zaprowadzony na Poznań. Oferty Kurjer Poznański ng 7 551

DRUKARNIE

małą kupię. Oferty z podaniem ceny i warunkami spłaty do Kurj. Pozn. pod zg 19 135

5 panów
energicznych, solidnych, powzięli lat 25, którzy przez lekkie podróżowanie chcą stworzyć sobie stałą posadę, mogą zgłosić się z dokumentami w poniedziałek, od godz. 10-1 i we wtorek od godz. 11-1. Fr. Ratajczaka 15. II. wejście, parter, lewo, mieszkanie 13. Pr 11 305-24.91

Młodszy pomocnik zegarmistrzowski
pewny w swym zawodzie, z własnymi narzędziami potrzebny zaraz. Zgłoszenia Jan Bartkowiak, skład zegarmistrzowski, Gdynia, Starowiejska 9. ng 10 455

Pomocnik
z kaucją do składu kolonialnego potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem referencji, dotychczasowym zdjęciem, dołączaniem fotografii. Fr. Mocek, Leszno, Leszczyńskiego 10. ng 19 453

Nauczycielka
do szkoły powsz. z gotówką 1000 zł potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdg 35 745

Ekspedjentki
młode mogą się zgłosić. Małecznego 21. „Zjednoczenie — Praca” Zdg 35 723

Potrzebna
ekspedj. branży skór. galant. zaraz. Oferty Kurjer Pozn. Zdg 35 717

Film
jedyna prawdziwa droga wskaże Nationale Filmadrian Berlin. Biltowstr. 81. Pr 11 929-71.48

Pomocnik fryzjerski
z ondulacją damską zaraz potrzebny. Antoni George, mistrz fryzjerski, Czempin. ng 10 408

Uczennice
przyjmie na kursu szycia damskiego. „Olimpia” Ratajczaka 11 a. Zdg 35 395

Siłużąca
potrzebna. Kawiarnia Roma. Fr. Ratajczaka 33. Zdg 35 361

Siłużąca
do wszystkiego zaraz. Świerczyński, Aleja Szelągowska 19. Zdg 35 353

2
zdolnych białwatników dobrze obeznanym z branżą potrzebujemy zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański Zdg 35 323

Uczeń
rzeźbiński może się zgłosić. Antoni Purał, Wierzbice 46. Zdg 35 315

Bufołowy - caper
młodszy biegły potrzebny zaraz. Kaucja wymagana. Maszalska 7 a. Zdg 35 310

Wielkopolskie Gimnazjum Dr. Brunona Czajkowskiego
(z prawami szkół państwowych)
Poznań, ul. Mylna 5 (Jeżyce) telefon 60-34

Dyrekcja podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do wszystkich klas gimnazjalnych i szkoły powszechnej rozpoczynają się w piątek, dnia 23 czerwca r. b. o godz. 9-tej rano.

Dyrekcja przyjmuje jeszcze zgłoszenia do wszystkich klas gimnazjalnych i szkoły powszechnej. Czesne znacznie obniżone. Oplata obowiązuje tylko przez 10 miesięcy. Dla urzędników państwowych specjalne ulgi. Zg 19 137

Kancelaria otwarta codziennie od 8-15 i od 17-18.

28 WOLNE MIEJSCA

Dziewczyna
młodsza bez gotowania potrzebna. Zgłoszenia pomiędzy godz. 3-4. Grobla 30, mieszkanie 14 a. Zdg 35 844

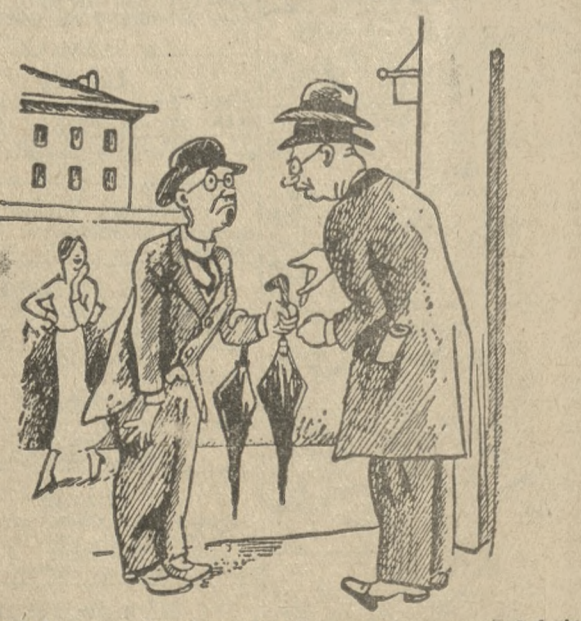
Mechanika
na maszynę parową Lanza i tartak potrzebuje od zaraz. Młyn i tartak parowy Warszawskie, poczta Sobienie — Jezioro Kolo Warszawskie. Pr 10 975-62.342

Panienska
za wysokim wynagrodzeniem do sprzedaży artykułów aktualnych. Zgłoszenia św. Marcina 14, m. 9. Zdg 35 734

Artystę
do projektowania reklam. Zgłoszenia Plakat, Poznań, Chłanowskiego 7. Pr 11 307-55.233

Murarze
do tynkowania rasady potrzebni. Zgłoszenia „Par”, Marcinkowskiego pod 55.284. Pr 11 306-55.284

Humor zagraniczny

— Jesteś zawsze rozłęczony! Czy nie zauważyłeś, że wychodzisz z dwoma parasolami?!?!
(Le Rire — Paryż). S. F.

Przedpłata
na miesiąc lipiec 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście z 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznej 200 gr, od 1-lamowej milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróżaj do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do godz. 11, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych): słowo nagłówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkością większych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.